

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

พัชรี บุตรคุ้ม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ พัชรี บุตรคุ้ม จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... *ธ. ปร.* อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ณภัคอร ปุณยภาภัสสร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... *ธ. ปร.* ประธาน
(ดร.ณภัคอร ปุณยภาภัสสร)

..... *เบญญาดา* กรรมการ
(ดร.เบญญาดา กระจ่างแจ้ง)

..... *อัครกิตติ* กรรมการ
(ดร.อัครกิตติ พัฒนสัมพันธ์)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... *บวรพต* คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บวรพต วิรุณราช)

วันที่.....เดือน พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ คอยให้กำลังใจ และให้ความห่วงใยเสมอมา ผู้ทำวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมถวิล จริตควร ประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะให้งานนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและผู้ทำการวิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.นุจรี ภาคาศักดิ์ ดร.เบญญาดา กระจ่างแจ้ง และดร.อักรกิตติ พัฒนสัมพันธ์กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัย ทำให้งานนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และกราบขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์การเรียนการสอนที่มีค่าอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และเพื่อนร่วมรุ่น GBM 5 ที่เป็นกำลังใจ คอยสนับสนุนช่วยเหลือ และอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้วิจัยตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ จนกระทั่งงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องมือบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่าตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

พัชรี บุตรคุ้ม

57710265: สาขาวิชา: การจัดการธุรกิจโลก; บธ.ม. (การจัดการธุรกิจโลก)

คำสำคัญ: เออีโอ/ ปัญหาและอุปสรรค/ ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

พัชรี บุตรคุ้ม: ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย (THE OPERATION ISSUES AND BARRIER OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATION OF THAILAND IMPORTER AND EXPORTER) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ฅนภัทธร ภูณยภาภัสสร, บธ.ด. 120 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย เครื่องมือในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายคือผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ จำนวน 17 ราย ที่มีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หลังจากนั้นนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นำเสนอเป็นรูปภาพ ตาราง พร้อมคำอธิบาย โดยอ้างอิงงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีการจัดการองค์กรสมัยใหม่ และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้นำเข้า ส่งออกระดับบัตรทอง ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายเดิมที่จะสิ้นสุดลง เนื่องจากกรมศุลกากร ได้ลงนามในข้อตกลงรับกรอบความปลอดภัยด้านการค้าระหว่างประเทศกับองค์การศุลกากรโลก และนำมาเป็นแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการก่อการร้ายจากการค้าระหว่างประเทศ กรมศุลกากรจึงแก้ไขข้อกฎหมายใหม่และเปลี่ยนชื่อ โครงการมาเป็น โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ซึ่งข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับปรุงสถานประกอบการให้เป็นไปตามข้อระเบียบ ทำให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เมื่อดำเนินงานตามโครงการแล้วพบว่า สินค้ายังไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัยจากศุลกากร ณ ประเทศปลายทาง จึงไม่สามารถช่วยลดระยะเวลาการนำเข้าสินค้าที่ปลายทางได้ เนื่องด้วยความแตกต่างของกฎหมายศุลกากร และยังไม่มีการทำความตกลงร่วมกันของศุลกากรไทยกับศุลกากรประเทศคู่ค้าที่สำคัญ กอปรกับผู้ประกอบการอื่นที่อยู่ในระบบซัพพลายเชนก็ยังไม่เข้าร่วม โครงการ จึงทำให้การปฏิบัติยังไม่สอดคล้องกับกรอบนโยบาย นอกจากนี้ยังพบว่าสิทธิพิเศษตามประกาศจากโครงการนั้น ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์เพียงบางข้อ ปัญหาสำคัญด้านการคืนอากรตามตรา 19 ทวี้งมีความล่าช้ากว่าระยะที่กำหนด ซึ่งเป็นเหตุแห่งความสูญเสียโอกาสในการใช้ทุนหมุนเวียนในกิจการ การพิจารณาที่อาศัยดุลพินิจเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความล่าช้า และปัญหาด้านเทคโนโลยีไม่สนับสนุนโดยการอ้างอิงยังยึดที่ตัวเอกสารเป็นหลัก และไม่มีระบบเชื่อมโยงกับหน่วยงานออกใบอนุญาตการนำเข้า ส่งออก และ ขาดการเชื่อมโยงระบบกับศุลกากรประเทศคู่ค้า จากผลการวิจัยข้างต้น ศุลกากรควรนำผลข้างต้น ไปเป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุงด้านสิทธิพิเศษที่ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จริง และปรับปรุงวิธีปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและรวดเร็ว และผลักดันผู้ประกอบการอื่นในระบบซัพพลายเชนเข้าร่วมโครงการ โดยเร็ว รวมถึงการเร่งทำความตกลงกับศุลกากรต่างประเทศ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มความเร็วด้านการค้าและลดความสูญเสียโอกาสอันเนื่องมาจากความล่าช้า และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในอนาคต

57710265: MAJOR: GLOBAL BUSINESS MANAGEMENT; M.B.A. (GLOBAL BUSINESS MANAGEMENT)

KEYWORDS: AEO, PROBLEM AND ISSUE, AEO IMPORTER AND EXPORTER

PATCHAREE BOOTTOOM: THE OPERATION ISSUES AND BARRIER OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATION OF THAILAND IMPORTER AND EXPORTER.

The purpose of this research was to explore any operation issue of authorized economic operation of Thailand importer and exporter. The data collection was in-depth interview. The population of this research was 17 of two-year experienced AEO importers and exporters. The data were analyzed and synthesized in a form of pictures, diagrams, and tables including illustration based upon literature reviews, modern theories of organizational management and supply chain management, etc.

The research concluded that most importers and exporters prior to acquiring a gold card level had to re-adjust the location and improve standard in a response to the new order from Custom Regulations. According to the agreement made between Customs of Thailand and World Customs, the new project came with the name “Authorized Economic Operation (AEO)” – which aims to activate high security in trading among nations. However, this has affected the importers and exporters in terms of cost and funding. The packages expected to send in mostly are not received because some countries, or supply chain are still non-members. Furthermore, privileges expected to provide for members are limited and by Tax revenue in 19Bis, the delay in the delivery caused a huge loss in cost and profit. Other issues include the delay in staff operation, unavailability of electronics form, and lack connection with the import and export license department. The aforementioned results of the research should be put into consideration in order to find some practical solutions in operational improvement, give more benefits, fast and efficient service, encourage other supply chain to join, join hands with foreign customs, and come up with new development on technology for nations and global in an answer to faster operation, reduce opportunity loss occurred by the delay, and exceed the mission and objectives of the project in the near future.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
คำถามของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ.....	8
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอ	11
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการองค์การสมัยใหม่	25
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	42
การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	47
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะของกิจการ..	47
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ	
ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย.....	51
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	93
ภาคผนวก ค	97
ภาคผนวก ง.....	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แนวทางการรักษาความปลอดภัย.....	15
4-1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะกิจการโดยภาพรวม.....	47
4-2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอ.....	51
4-3 การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานก่อนการเข้าร่วมโครงการ.....	58
4-4 ขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการ.....	67
4-5 เปรียบเทียบสิทธิพิเศษก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอ.....	72
4-6 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2-1	แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการในการสมัครเพื่อเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับ มาตรฐานเออีโอของกรมศุลกากร	10
2-2	ขั้นตอนการจัดองค์การ	26
2-3	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบองค์การทั้งหมดและระบบย่อยในองค์การการ จัดการองค์การย่อย.....	26
2-4	การจัดการองค์การย่อยหลังจากได้จัดองค์การตามขั้นตอนแล้ว	27
2-5	การสร้างเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน	29
4-1	ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการ.....	66
4-2	แบบจำลองสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การค้าระหว่างประเทศ ถือเป็นตลาดการค้าที่สำคัญของโลก ซึ่งในยุคปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ได้ร่วมมือกันเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำการค้าระหว่างประเทศและจัดตั้งกลุ่มการค้าต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งกฎหมาย และ ระเบียบของแต่ละประเทศ มีความแตกต่างกัน กลุ่มประเทศการค้าจึงจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ เรียกว่า องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) วัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการค้าระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี โดยมีการเจรจาเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และได้จัดทำกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการค้าให้ดำเนินได้อย่างเสรี บนฐานของความเท่าเทียมกัน และยังเป็นเวทีในการเจรจาระงับข้อพิพาททางการค้าของประเทศสมาชิก และเป็นเวทีทวนสอบและทบทวนนโยบายทางการค้าของประเทศสมาชิก และ องค์การที่มีบทบาทสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศอีกหนึ่งองค์การที่ทำงานควบคู่กับ WTO นั่นก็คือ องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาปรับปรุงพิธีการศุลกากรมีความทันสมัยสอดคล้องกัน และส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันทางด้านศุลกากรของประเทศสมาชิก และประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามเข้าร่วมเป็นสมาชิก WCO เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515

ประเทศไทยมี มูลค่าการส่งออก 563,423 ล้านบาท (15,711 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สินค้าส่งออกหลักเป็นสินค้าอุตสาหกรรม ร้อยละ 89.18 รองลงมาเป็นสินค้าเกษตร ประมง เหมืองแร่ และป่าไม้ รองลงมาตามลำดับ ไทยส่งออกไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนมากที่สุด มูลค่า 146,152 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.94 ของมูลค่าการส่งออกรวม รองลงมาคือ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น มูลค่าการนำเข้า 561,383 ล้านบาท (15,474 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็น สินค้าประเภททุน ร้อยละ 47.59 รองลงมา ได้แก่ สินค้าชิ้นกลางและวัตถุดิบ ร้อยละ 21.89 และสินค้าอุปโภคบริโภค ร้อยละ 13.75

(กรมศุลกากร, 2559)

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ทำให้ศุลกากรโลก ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านความปลอดภัยในการส่งมอบสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน จึงได้กำหนดกรอบของระบบการรักษาความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ ที่เรียกว่า (SAFE Framework of standards to secure and facilitate

global trade (WCO SAFE FoS)) และ โครงการ Authorized Economic Operator: AEO ก็เป็นกลไกสำคัญของระบบนี้ และศุลกากรไทยจึงได้เข้าร่วมลงนามใน Letter of intent เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เพื่อแสดงเจตนารมณ์ ในการนำกรอบขอบ WCO SAFE FoS มากระตุ้นผู้นำของเข้า-ผู้ส่งของออก และ ตัวแทนออกของ ตระหนักถึงความปลอดภัยในการขนส่งระหว่างประเทศ กรมศุลกากรจึงเริ่มทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินการตามโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2556 กรมศุลกากรได้ดำเนินโครงการอย่างเต็มรูปแบบสำหรับผู้นำของเข้า-ส่งของออก และครอบคลุมถึงตัวแทนออกของ และตั้งชื่อโครงการเป็น “โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ” (Authorized Economic Operator: AEO) (ส่วนมาตรฐานเออีโอ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร, 2559)

จากข้อมูลการค้า และแนวทางการปฏิบัติทางศุลกากรระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญที่ ศุลกากรไทยจะหน้าที่สนับสนุนและกระตุ้นความร่วมมือของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกให้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว กรมศุลกากรจึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการอนุญาต และสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการตามมาตรฐานเออีโอต้องปฏิบัติและได้รับจากโครงการดังกล่าวตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556 เรื่องผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ แต่ยังคงมีจำนวนผู้นำเข้า ส่งของออก สมัครเข้าโครงการจำนวนเพียง 192 ราย และจำนวนผู้ที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการเพียง 150 ราย เท่านั้นซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่น้อยมากหากเทียบกับจำนวนผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกในประเทศไทยถึง 1500 ราย (ส่วนมาตรฐานเออีโอ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร, 2559) (การค้าไทย, 2559)

ความสำคัญของการตกลงนำกรอบของระบบการรักษาความปลอดภัยในการส่งมอบตลอดห่วงโซ่อุปทานมาใช้ในประเทศไทยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันการค้าระหว่างประเทศ เพราะประเทศคู่แข่งที่สำคัญต่าง ๆ ล้วนเป็นสมาชิกองค์การศุลกากรโลกและได้นำกรอบด้านความปลอดภัยมาประกาศใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้าสำคัญเช่น สหรัฐอเมริกา หรือประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป และมีการพัฒนาความน่าเชื่อถือระหว่างศุลกากรกับประเทศคู่ค้าสำคัญมาก่อนประเทศไทย จึงเป็นสิ่งที่ศุลกากรไทยจะต้องเร่งพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของประกาศนี้ แต่การนำกรอบด้านความปลอดภัยมาประกาศใช้ของศุลกากรไทย เป็นการเพิ่มเติมกฎหมายเดิมจากผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกบัตรทอง มาเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ถือเป็นข้อกำหนดใหม่ และนำมาซึ่งเงินลงทุนในการปรับปรุงสภาพสถานประกอบการให้มีความปลอดภัย เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด และการทำค้าประกันและทัณฑ์บน ซึ่งถือเป็นต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่คาดหวังหรือผลสัมฤทธิ์ด้าน

ความสามารถในการแข่งขันอย่างแท้จริง จึงอาจเป็นเพียงการเพิ่มต้นทุนและสูญเสียโอกาสในการนำเงินส่วนที่นำมาปรับปรุงสถานประกอบการและการค้าประกันไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มด้านการค้า

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพิจารณาพัฒนาโครงการ และผลักดันให้ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกทั่วไปในประเทศไทยเล็งเห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญและตื่นตัวต่อการสมัครเข้าร่วมโครงการ ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอมากขึ้น เพิ่มขีดความสามารถ ความเชื่อมั่น และการยอมรับสินค้าที่ส่งออกจากประเทศไทย ในด้านความปลอดภัย และช่วยลดปัญหาด้านพิธีการศุลกากร ณ ประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง ดังเจตนารมณ์ ของโครงการต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัญหาของโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทยเป็นอย่างไร
2. ขั้นตอนการดำเนินงานเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย มีอะไรบ้าง
3. ขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทยมีอะไรบ้าง
4. ปัญหาการดำเนินการตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

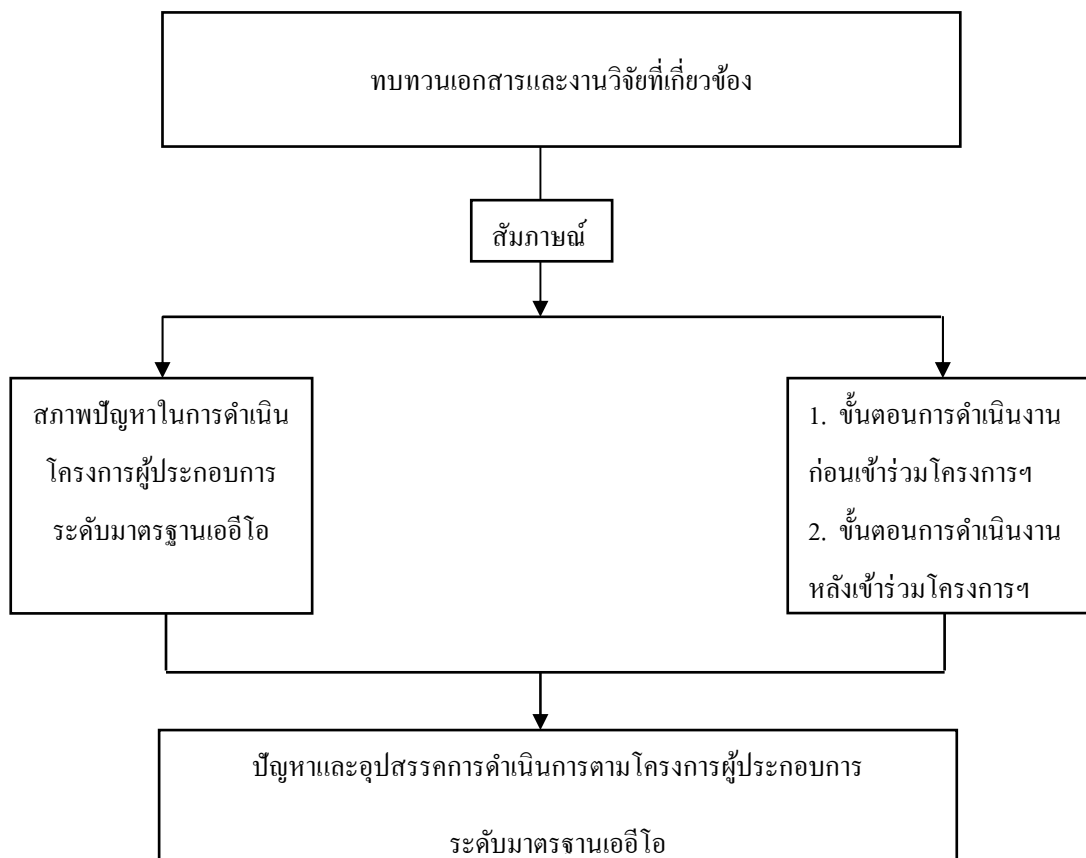
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐาน เออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

4. เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้นำเข้า ผู้ส่งออกระดับ มาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ นำของเข้า ส่ง ของออกระดับมาตรฐานเออีโอ จำนวน 17 ราย ที่มีระยะเวลาดำเนินงานตามโครงการมาแล้วไม่น้อย กว่า 2 ปี จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการตามโครงการผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ผู้วิจัยหวังว่าจะรับประโยชน์ดังนี้

1. สดถการเข้าใจปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ โดยแท้จริง
2. เพื่อเป็นแนวทางในพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ให้เกิด

ประสิทธิภาพสูงสุดตามเจตนารมณ์ของโครงการ

3. เพื่อสร้างแรงจูงใจผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออกในประเทศไทย สมัครเข้าร่วมโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอมากขึ้นเพิ่มขีดความสามารถด้านการค้าระหว่างประเทศ สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและลดปัญหาพิธีการศุลกากร ณ ประเทศปลายทาง และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้าในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของการวิจัยนี้ คือ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก คือผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ที่มีระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ มาแล้วอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 17 ราย หรือจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการในขั้นตอนก่อนการเข้าร่วมโครงการ และขั้นตอนหลังการเข้าร่วมโครงการ ของผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออกในประเทศไทย ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556

ขอบเขตด้านช่วงเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลา 5 เดือน และผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ระหว่างเดือน กันยายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจในความหมายของงานศึกษาวิจัยให้ตรงกันจึงกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้คือ

โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator: AEO) หมายถึง ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกที่ได้รับการอนุมัติจากกรมศุลกากรให้เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติด้านความปลอดภัยในการขนส่งระหว่างประเทศ ตามมาตรฐานองค์การศุลกากรโลก ประชากร หมายถึง ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติผ่านการพิจารณาจากกรมศุลกากรด้านมาตรฐานความปลอดภัยตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556 และได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ด้านพิธีการศุลกากร และการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากรระหว่างประเทศ

ผู้ประกอบการบัตรทอง หมายถึง ผู้นำเข้า ส่งออกที่ได้รับการอนุมัติจากกรมศุลกากรด้านการดำเนินธุรกิจนำเข้าส่งออกถูกต้องตามกฎหมายศุลกากรและได้รับการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากร

องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) หมายถึง องค์การอิสระร่วมกลุ่มของรัฐบาลระหว่างประเทศ มีหน้าที่หลักในการพัฒนาเสริมสร้างและสนับสนุนการดำเนินงานและการบริหารงานของศุลกากรของประเทศสมาชิก ให้มีประสิทธิภาพทันสมัย สอดคล้องกัน รวมถึงส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างศุลกากรประเทศต่าง ๆ และระหว่างศุลกากรกับภาคเอกชนด้วย

SAFE Framework of standards to secure and facilitate global trade (WCO SAFE FoS) หมายถึง กรอบมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ โดยองค์การศุลกากรโลก

ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการ หมายถึง การจัดเตรียม หรือการกระทำใด ๆ ของผู้ประกอบการด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตให้เป็นผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการ หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้ให้คงไว้ซึ่งใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้า ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ การดำเนินพิธีการทางศุลกากรและการใช้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ ตามที่ได้รับตามประกาศกรมศุลกากรเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ข้อจำกัด ความยุ่งยาก หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผล

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ หมายถึง ข้อจำกัด หรือสิ่งที่ทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการไม่ได้รับประโยชน์ตาม โครงการและการขาดความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยจากศุลกากรประเทศคู่ค้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยผู้ประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการองค์การสมัยใหม่
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ก่อการร้าย ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ทำให้องค์การศุลกากรโลกตระหนักถึงความสำคัญ (World Customs Organization: WCO) ตระหนักถึงระบบความปลอดภัยทางโลจิสติกส์และการค้าระหว่างประเทศ โดยให้ความสำคัญในกระบวนการรักษาความปลอดภัยตั้งแต่ต้นทางของการขนส่ง จึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ เรียกว่า SAFE Framework of standards to secure and facilitate global trade (WCO SAFE FoS) ซึ่งประกอบด้วย 2 เสาหลัก คือ Customs to customs standards และ customs to business standards ซึ่งหนึ่งในกลไกสำคัญของ WCO SAFE FoS คือ โครงการ Authorized Economic Operator (AEO) ทั้งนี้ ประเทศสมาชิก WCO ต่างแสดงเจตจำนงเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โดยประเทศไทยในฐานะสมาชิก WCO ได้รับนโยบายนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 และกรมศุลกากรได้ลงนามใน Letter of intent เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เพื่อแสดงเจตจำนงในการนำ WCO SAFE FoS มาใช้กระตุ้นให้ศุลกากรและภาคเอกชนตระหนักถึงความปลอดภัยในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ โดยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี เรื่อยมาตามลำดับ ดังนี้

ปี พ.ศ. 2549 กรมศุลกากรร่วมลงนามใน หนังสือ Letter of intent ต่อองค์การศุลกากรโลก

ปี พ.ศ. 2550 กรมศุลกากร จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาขั้นตอนและเตรียมการ

ปี พ.ศ. 2552 กรมศุลกากร เริ่มโครงการนำร่องเออีโอ สำหรับผู้ส่งของออก ชื่อ “โครงการผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาต”

ปี พ.ศ. 2554 กรมศุลกากร เริ่มดำเนินโครงการ เออีโอ สำหรับผู้ส่งของออก มีผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองสถานภาพ จำนวน 6 ราย

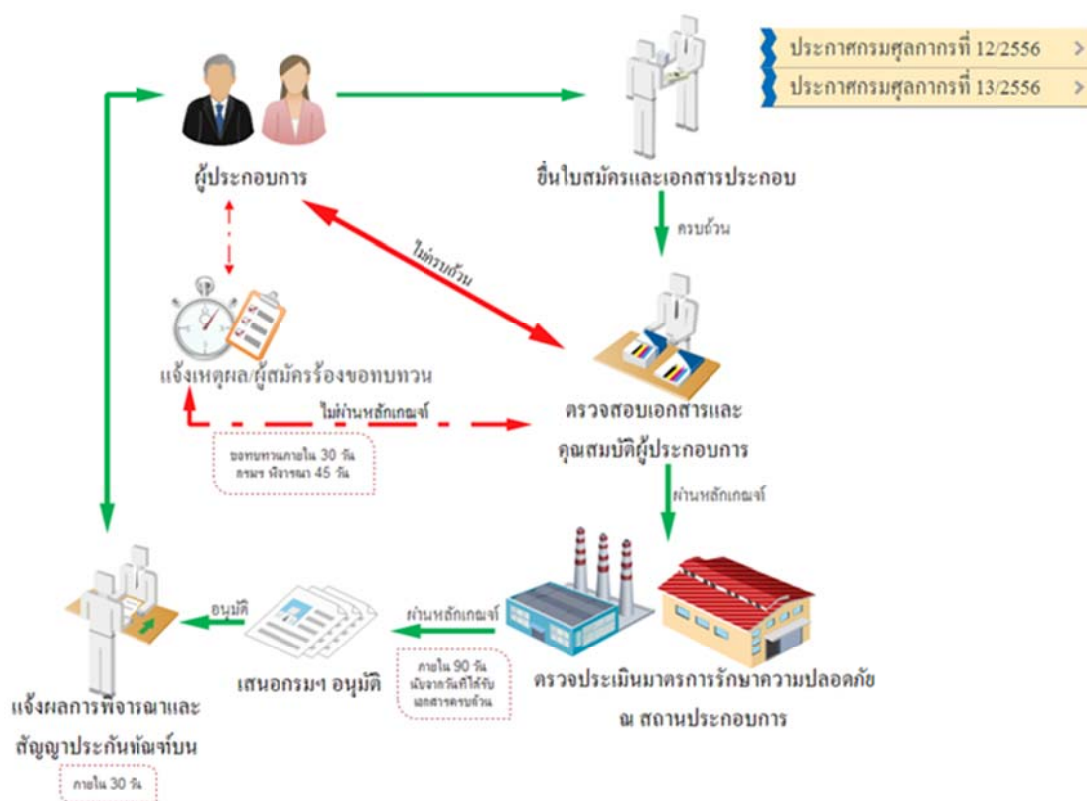
ปี พ.ศ. 2555 กรมศุลกากร ขยายประเภทผู้ประกอบการให้ครอบคลุมถึงผู้นำของเข้า มีผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองสถานภาพ จำนวน 9 ราย

ปี พ.ศ. 2556 กรมศุลกากร ได้ดำเนินโครงการเออีโอเต็มรูปแบบสำหรับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก และขยายครอบคลุมถึงตัวแทนออกของและได้เปลี่ยนชื่อจาก โครงการผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาต” เป็น “โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ”

ปี พ.ศ. 2557 กรมศุลกากร ได้จัดตั้งส่วนมาตรฐานเออีโอ (สมอ.) สังกัด สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร (สมพ.) เพื่อรับผิดชอบงานเกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ” โดยมีผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ จำนวน 126 ราย ตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ จำนวน 125 ราย

ปี พ.ศ. 2559 ปัจจุบันมีผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอทั้งสิ้น 298 ราย แบ่งเป็น ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ 152 ราย และ ตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ 147 ราย

ในประเทศต่าง ๆ ได้มีการนำกรอบมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ ไปเป็นแนวปฏิบัติในชื่อต่าง ๆ กันในแต่ละประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้ชื่อโครงการว่า Customs-Trade Partnership Against Terrorism (C-TPAT), ประเทศสิงคโปร์ ใช้ชื่อโครงการว่า Secure Trade Partnership (STP), ประเทศนิวซีแลนด์ ใช้ชื่อโครงการว่า Secure Export Scheme (SES), ประเทศแคนาดา ใช้ชื่อโครงการว่า Partner in Protection (PIP), ประเทศจีน ใช้ชื่อโครงการว่า Measures Classified Management Enterprises (MCME)

ภาพที่ 2-1 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการในการสมัครเพื่อเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐานเออีโอของกรมอุตสาหกรรม (ส่วนมาตรฐานเออีโอ สำนักมาตรฐานพิธีการ
และราคาอุตสาหกรรม, 2559)

ส่วนมาตรฐานเออีโอ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรม จะทำการ
ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ โดยดำเนินการตรวจสอบแบ่งเป็น 2
ส่วน คือ

1. การตรวจสอบด้านเอกสาร (Documentary audit) ซึ่งจะพิจารณาตรวจสอบเอกสารที่
ผู้ประกอบการได้ยื่นในวันสมัคร เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล แผนผังแสดงสถานที่
ที่ตั้งของอาคารสถานที่ ฯลฯ
2. การตรวจสอบ ณ สถานที่ประกอบการ (On-site validation) เป็นการตรวจสอบและ
ประเมินมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้ประกอบการว่ามีมาตรฐานรักษาความปลอดภัยเป็นไป
ตามที่กรมอุตสาหกรรมกำหนด ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องผ่านการประเมินทุกข้อจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์
การตรวจสอบ

ภายหลังการตรวจสอบ ณ สถานประกอบการแล้ว ส่วนมาตรฐานเออีโอจะพิจารณาสรุปผลการตรวจประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของผู้ประกอบการ ซึ่งหากผู้ประกอบการมีระบบควบคุมความเสี่ยงและระบบการจัดการด้านความปลอดภัยของผู้ประกอบการผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อของแบบประเมินมาตรการรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่จะเสนอกรมฯ พิจารณาอนุมัติรับรองสถานภาพให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอต่อไป

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

1. องค์การศุลกากรโลกหรือ WCO ได้กำหนดกรอบมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกทางการค้าโลก (Framework of standards to secure and facilitate global trade) มีหลักการสำคัญประการหนึ่งคือ ความร่วมมือกันระหว่างศุลกากรและผู้ประกอบการของแต่ละประเทศเพื่อสร้างความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทานของการนำเข้าและส่งออกสินค้าโดย WCO ได้กำหนดโครงการ เออีโอ ขึ้นเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นการรับรองผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานว่ามีการดำเนินงานที่ปลอดภัย ได้รับการรับรองจากศุลกากรว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานของ WCO ในเรื่องการรักษาความปลอดภัยครอบคลุมตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทน ผู้ขนส่ง ผู้รวบรวม คนกลาง ท่าเรือ ท่าอากาศยาน ผู้ประกอบกิจการท่ารถ คลังสินค้า ผู้จัดการหน้าย เป็นต้น ขณะนี้ได้มีหลายประเทศดำเนินโครงการ AEO แล้ว ภายใต้ชื่อเรียกที่แตกต่างกันเช่น โครงการ Customs-Trade Partnership Against Terrorism (C-TPAT) ของประเทศสหรัฐอเมริกา โครงการ Secure export scheme ของประเทศนิวซีแลนด์ โครงการของประเทศสิงคโปร์ โครงการ Classified management of enterprises ของประเทศจีน โครงการ AEO ของประเทศเกาหลีและประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

1.1 ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการ AEO จะต้อง

1.1.1 จัดทำระบบการจัดการรักษาความปลอดภัย

1.1.2 จัดทำการประเมินความเสี่ยงในด้านการรักษาความปลอดภัยภายในสถานประกอบการกิจการของตน โดยเปรียบเทียบกับแนวทางที่กำหนดในคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยในสถานประกอบการกิจการของตน โดยเปรียบเทียบแนวทางที่กำหนดในคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

1.1.3 จัดทำเอกสารชี้แจงการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงาน (Security profile) เพื่อให้เห็นภาพรวมของบริษัทในการดำเนินมาตรการในการรักษาความปลอดภัยภายใต้คำแนะนำฯ นี้ไปใช้

เอกสารคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอเป็นเอกสารที่นำเสนอเนื้อหา เพื่อใช้เป็นกรอบสำหรับกำหนดแนวทางในการ พัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยขององค์กร รวมถึงการนำไปใช้ การติดตามผล และการ ปรับปรุงมาตรการที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ระบบการจัดการรักษาความปลอดภัย (Security management system)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการจะต้องสร้างระบบจัดการด้านการรักษา ความปลอดภัยขึ้นเพื่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน รวมถึงการทบทวนปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ เสมอ ทั้งนี้จะต้องจัดทำรายงานสรุประบบการจัดการด้านความปลอดภัยขององค์กร โดยมี รายละเอียด ดังนี้

2.1 นโยบาย วัตถุประสงค์ และพันธกิจในด้านการรักษาความปลอดภัยขององค์กร

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความ ปลอดภัย ทั้งจากองค์กร ไปยังพนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมายัง หน่วยงาน

2.3 กระบวนการในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงมาตรการในการรักษาความ ปลอดภัยเป็นระยะ ตามแต่ที่องค์กรกำหนด เพื่อให้มาตรการที่ใช้มีความทันสมัย ต่อเนื่อง และมี ประสิทธิภาพ

2.4 ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)

องค์กรที่เข้าร่วมโครงการ AEO นี้ จะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษา ความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจของตน รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ผู้ผลิตหรือผู้จัดหาสินค้า (Manufacturers/ suppliers)

ผู้ผลิตหรือผู้จัดหาสินค้า โดยปกติจะเป็นหน่วยงานเริ่มต้นของเครือข่ายการค้าเคลื่อนย้าย สินค้าทั้งหมด วัตถุดิบและสินค้าที่มาจากโรงงานเหล่านี้จะต้องมีเอกสารกำกับที่ถูกต้องตั้งแต่ แรกเริ่ม เพื่อป้องกันความผิดพลาดของข้อมูล และลดขั้นตอนการตรวจสอบรายละเอียดในภายหลัง ดังนั้น การจัดทำบัญชีสินค้าถูกต้อง การบรรจุหีบห่อที่มีชัดเจนหนา และการจัดส่งเอกสารที่ ชัดเจนจะช่วยให้ผู้ผลิตหรือผู้จัดหาสินค้าสามารถจัดส่งสินค้าให้กับผู้รับสินค้าลำดับต่อ ๆ ไปได้ อย่างปลอดภัย

3.2 ผู้ประกอบการ โรงพักสินค้า และเจ้าของโรงพักสินค้า

ผู้ประกอบการ โรงพักสินค้าและเจ้าของโรงพักสินค้า จะเป็นผู้ได้รับมอบสินค้าจาก ผู้ผลิต หรือผู้จัดหาสินค้า เพื่อทำการเก็บรักษาและส่งต่อไปให้ผู้รับสินค้าลำดับต่อ ๆ ไป ดังนั้น

ผู้ประกอบการ โรงพักสินค้าและเจ้าของโรงพักสินค้าจะต้องมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถตรวจสอบสินค้าทั้งการนำเข้าและการจัดเก็บ ตลอดจน สามารถจัดส่งข้อมูลให้กับผู้รับสินค้าลำดับต่อ ๆ ไปได้ทันที นอกจากนี้ โรงพักสินค้าจะต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าสินค้าที่เก็บรักษาไว้มีความปลอดภัย

3.3 ผู้ประกอบการขนส่ง

ผู้ประกอบการขนส่งมีความรับผิดชอบหลักในการขนส่งสินค้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ดังนั้นผู้ประกอบการขนส่งจะต้องมีมาตรการในการป้องกันมิให้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง ถูกปล้น หรือถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด อีกทั้งจะต้องมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถควบคุมและติดตามสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจว่าสินค้าที่บรรทุกไปกับยานพาหนะนั้น จะไม่ถูกสับเปลี่ยนหรือทำลาย

3.4 ผู้ประกอบการท่า/ ที่

ผู้ประกอบการท่า/ ที่ มีความรับผิดชอบหลักในการดูแลสินค้าและผู้คอนเทนเนอร์ ทั้งก่อนที่จะนำขึ้นเครื่องบินหรือยานพาหนะอื่น และหลังจากนำสินค้าและผู้คอนเทนเนอร์ลงจากเครื่องบินหรือยานพาหนะอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่า/ ที่ จะเป็นจุดสุดท้ายในการส่งสินค้าออก และเป็นจุดแรกในการนำสินค้าเข้า ดังนั้นอาคารและสถานที่ที่ใช้ในการจัดเก็บสินค้าและผู้คอนเทนเนอร์ จึงควรมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้

3.5 ผู้ประกอบการขนส่งทางเรือ/ อากาศยาน/ ทางบก

ผู้ประกอบการขนส่งทางเรือ/ อากาศยาน/ ทางบก มีความรับผิดชอบหลักในการขนส่งสินค้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ดังนั้น จึงควรมีมาตรการเพื่อป้องกันมิให้ยานพาหนะถูกปล้นหรือถูกสับเปลี่ยนระหว่างการเดินทาง ผู้ประกอบการควรจะมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถควบคุมและติดตามสินค้าที่ไปกับยานพาหนะนั้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรจะสร้างความมั่นใจว่ายานพาหนะของตน รวมทั้งสินค้าบนยานพาหนะจะไม่ถูกสับเปลี่ยนหรือทำลายได้

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการจะต้องจัดทำรายงานสรุปขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงในด้านการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้ ควรมีรายละเอียดครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

- แผนภูมิแสดงลำดับขั้นตอน (Flow chart) ในการประเมินความเสี่ยง
- การระบุความเสี่ยงและจุดอ่อนด้านความปลอดภัย หลังจากที่ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงแล้ว
- มาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้เพื่อลดความเสี่ยงและจุดอ่อนนั้น ๆ
- การประเมินความเสี่ยงได้เริ่มดำเนินการเมื่อใด

- บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการประเมินความเสี่ยงและ
- ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. มาตรการรักษาความปลอดภัย

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ จะต้องจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัย ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 8 ด้านดังนี้

- 4.1 ความปลอดภัยในการเข้า-ออกอาคารสถานที่
- 4.2 ความปลอดภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน
- 4.3 ความปลอดภัยในส่วนของพันธมิตรทางธุรกิจ
- 4.4 ความปลอดภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้า
- 4.5 ความปลอดภัยสำหรับยานพาหนะขนส่งสินค้า
- 4.6 ความปลอดภัยทางด้านข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน
- 4.7 ระบบการตรวจสอบและสืบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และ
- 4.8 ระบบการจัดการเมื่อเกิดวิกฤตการณ์และแนวทางดำเนินการแก้ไข

มาตรการรักษาความปลอดภัยที่จัดทำขึ้นจะต้องระบุรายละเอียดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมถึงแนบเอกสารอ้างอิงประกอบรายงาน อาทิ คู่มือการปฏิบัติงานที่อธิบายถึง มาตรการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ

ในกรณีที่มีได้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น กรุณาระบุถึงสาเหตุที่มีได้กำหนดไว้ และหากองค์กรได้กำหนดมาตรการแตกต่างจากที่ระบุไว้ ขอให้จัดทำรายละเอียดมาตรการที่แตกต่างดังกล่าวไว้ในรายงานด้วย

มาตรการรักษาความปลอดภัยในกรณีมีหลายสถานที่หรือหลายสาขา และสถานที่หรือสาขานั้นมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่แตกต่างออกไปค่อนข้างมาก จะต้องทำรายงานมาตรการรักษาความปลอดภัยแยกไว้ด้วย

สำหรับแนวทางในการจัดทำรายงานมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยในแต่ละด้าน สามารถดูรายละเอียดได้ดังนี้

แนวทางสำหรับจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ

1. ความปลอดภัยในการเข้า-ออกอาคารสถานที่ (Premise security and access control)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องมีระบบการป้องกันมิให้ผู้ไม่มีอำนาจ หรือผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าไปในอาคารสถานที่ขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านในหรือด้านตัวอาคาร สถานที่ ระบบจะต้องสามารถตรวจสอบได้ว่า ผู้ที่เข้า-ออกในแต่ละช่องทางนั้นคือใคร มีอำนาจหน้าที่ หรือได้รับอนุญาตหรือไม่ ทั้งนี้ หน่วยงานต้องมีแผนผังแสดงทางเข้า-ออกทุกจุด และมีการ

ควบคุมการผ่านเข้า-ออก ของจุดดังกล่าว รวมทั้งมีการวิเคราะห์หาจุดอ่อนเพื่อป้องกันการเข้าของบุคคลที่ไม่มีอำนาจหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การรักษาความปลอดภัยควรคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของธุรกิจรวมถึงการประเมินความเสี่ยงขององค์กรและธุรกิจที่เกี่ยวข้องด้วย

ตารางที่ 2-1 แนวทางการรักษาความปลอดภัย

ลำดับ	พื้นที่/ บริเวณ	แนวทางการรักษาความปลอดภัย
1.	อาณาเขตของรั้ว	<p>1.1 จะต้องมียุวรั้วล้อมรอบอาณาเขตทั้งหมดรวมถึงพื้นที่จัดเก็บหรือวางสินค้าตู้คอนเทนเนอร์ หั้วลาก หางลากและรถบรรทุก ทั้งนี้ รั้วดังกล่าวจะต้องได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ</p> <p>1.2 องค์กรที่เข้าร่วมในโครงการจะต้องระบุรายละเอียดของรั้วล้อมรอบ และสิ่งกีดขวางก่อนที่จะเข้าถึงตัวสินค้าหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายละเอียดในการบำรุงรักษารั้วล้อมรอบ และสิ่งกีดขวางนั้น</p>
2.	ประตูรั้ว และประตู เข้า-ออก อาคาร สถานที่	<p>2.1 ประตูเข้า-ออก สำหรับพาหนะและ/ หรือบุคคล จะต้องมียุวเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอยู่ตลอดเวลา</p> <p>2.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุนโยบายการใช้ควบคุมบุคคลและพาหนะที่ผ่านเข้าออกประตูรั้ว และประตูเข้า-ออก อาคาร สถานที่</p>
3.	บริเวณที่จอดรถ	<p>3.1 จะต้องมีการในการควบคุมดูแลบริเวณที่จอดรถ ไม่ควรอนุญาตให้รถยนต์ส่วนบุคคลจอดบริเวณที่ใกล้กับจุดขนถ่ายและเก็บสินค้า กรณีพื้นที่หวงห้าม (Restricted area) จะต้องกำหนดที่จอดรถในบริเวณพื้นที่ควบคุมอย่างชัดเจน และบันทึกทะเบียนพาหนะเพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลที่สามารถแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร หากมีการร้องขอ</p> <p>3.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุนโยบายการควบคุมดูแลบริเวณที่จอดรถในทุกพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงจุดขนถ่ายและเก็บสินค้า</p>

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

ลำดับ	พื้นที่/บริเวณ	แนวทางการรักษาความปลอดภัย
4.	โครงสร้างอาคารสถานที่	<p>4.1 จะต้องสร้างด้วยวัสดุที่ป้องกันการบุกรุกโดยผิดกฎหมาย และควรได้รับการดูแลและซ่อมแซมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ</p> <p>4.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุรายละเอียดมาตรการที่ใช้ในการบำรุงรักษาโครงสร้างอาคารสถานที่</p>
5.	อุปกรณ์ล็อก	<p>5.1 หน้าต่าง ประตู และประตูรั้วทุกบานจะต้องมีอุปกรณ์ล็อก หรือมาตรการอย่างอื่นที่สามารถควบคุมดูแลและป้องกันการบุกรุกได้ นอกจากนี้ฝ่ายบริหารหรือหน่วยงานด้านการรักษาความปลอดภัย ควรควบคุมดูแล และให้ความสำคัญในเรื่องพนักงานที่ทำหน้าที่ถือกุญแจและอุปกรณ์ล็อก</p> <p>5.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุรายละเอียดอุปกรณ์ล็อก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้ป้องกันการบุกรุก รวมถึงรายละเอียดในการมอบหมายพนักงานที่ทำหน้าที่ถือกุญแจและอุปกรณ์ล็อก</p>
6.	แสงสว่าง	<p>6.1 จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอทั้งในอาคารสถานที่ และบริเวณโดยรอบทั้งด้านในและด้านนอก ซึ่งรวมถึงทางเข้า-ออก บริเวณรับ-ส่งสินค้า และที่เก็บสินค้า บริเวณกำแพง/รั้ว และที่จอดรถ</p> <p>6.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุรายละเอียดของระบบแสงสว่างที่ใช้ เช่น จำนวนและชนิดของหลอดไฟต่อพื้นที่วัดเป็นตารางเมตร เป็นต้น</p>
7.	ระบบแจ้งเตือนภัยและกล้องวงจรปิด	<p>7.1 จะต้องติดตั้งระบบเตือนภัยและกล้องวงจรปิด เพื่อป้องกันการบุกรุกและขยายพื้นที่ในการรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึง อีกทั้งยังช่วยในการสืบสวนในภายหลังด้วย</p> <p>7.2 องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องระบุรายละเอียดระบบเตือนภัยและกล้องวงจรปิดที่นำมาใช้ รวมถึงรายละเอียดของพื้นที่ที่ระบบเตือนภัยและกล้องวงจรปิดสามารถเข้าถึงได้</p>

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

ลำดับ	พื้นที่/ บริเวณ	แนวทางการรักษาความปลอดภัย
8.	บริเวณหวงห้าม (Restricted area)	ในกรณีที่มีเขตหรือบริเวณหวงห้าม จะต้องมีการกำหนดเขตอย่างชัดเจนและมีมาตรการกำกับดูแลและเพื่อป้องกันการเข้าไปในเขตดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต
9.	พนักงานรักษาความปลอดภัย	จะต้องมีมาตรการในการกำหนดตัวบุคคลหรือหน่วยงานรักษาความปลอดภัย หรืออาจใช้บริการจากบริษัทภายนอกที่รับจ้างดูแลรักษาความปลอดภัย เพื่อให้หน่วยงานมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
10.	การควบคุมการเข้า-ออกของพนักงาน	10.1 จะต้องมีการจัดทำบัตรประจำตัวพนักงานหรือระบบอื่น ๆ ที่ใช้ระบุตัวพนักงานเพื่อคุมการเข้า-ออก เช่น บัตรพนักงานที่ติดรูปถ่ายสี หรือระบบพิมพ์ลายนิ้วมือ เป็นต้น 10.2 หน่วยงานควรให้พนักงานเข้า-ออกได้เฉพาะพื้นที่ที่ตนจำเป็นต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น ทั้งนี้ หน่วยงานอาจจะกำหนดคีย์ของเครื่องแบบพนักงานบางตำแหน่งให้แตกต่างเพื่อประโยชน์ในการระบุตำแหน่งหน้าที่ เป็นต้น และต้องมีการต่ออายุบัตรประจำตัวทุกปี
11.	การควบคุมการเข้า-ออกสำหรับบุคคลภายนอก	จะต้องมีระบบควบคุมและตรวจสอบบุคคลภายนอกที่เข้ามาในองค์กรเช่น การยื่นบัตรประจำตัวและลงทะเบียนที่จุดรักษาความปลอดภัย และจะต้องติดบัตรชั่วคราวที่ออกให้ในจุดที่สามารถสังเกตได้โดยง่ายตลอดเวลาที่อยู่ในองค์กร นอกจากนี้จะต้องจัดหาพนักงานที่ทำหน้าที่พาบุคคลภายนอกเข้าไปในหน่วยงาน และให้เข้าได้เฉพาะพื้นที่ที่อนุญาตเท่านั้น
12.	การป้องกันบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าไปในหน่วยงาน	จะต้องมีกำหนดฝึกอบรมให้กับพนักงานทุกคน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันเหตุร้ายจากบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงการรายงานเหตุการณ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

2. ความปลอดภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน (Personnel security)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกพนักงานและตรวจสอบพนักงานที่ทำงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ มีการให้การศึกษา และอบรมกับพนักงานในเรื่องนโยบายรักษาความปลอดภัยขององค์กร การตระหนักถึงผลหากไม่ปฏิบัติตาม รวมถึงความเข้าใจว่าจะดำเนินการอย่างไร หากเกิดความผิดพลาดในการรักษาความปลอดภัย

2.1 การตรวจสอบข้อมูลพนักงานก่อนการจ้างงาน

จะต้องมีมาตรการในการตรวจสอบข้อมูลในใบสมัครของผู้มาสมัครงาน อาทิ ประวัติการทำงานย้อนหลัง ข้อมูลอ้างอิง และภูมิหลังการศึกษา ก่อนการรับบุคคลเข้าทำงาน เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลเหล่านั้นไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย การกระทำผิดทางศุลกากร หรือการกระทำผิดทางอาญาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่งที่สำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย

การตรวจสอบและสืบสวนภูมิหลังควรจะดำเนินการตามความเหมาะสม ภายใต้กฎหมายของประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานอาจตรวจสอบและสืบสวนภูมิหลังของบุคคลที่จะรับเข้าทำงาน โดยละเอียด หากเป็นตำแหน่งที่สำคัญ หรือตำแหน่งที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรหละหลวมได้

2.2 การตรวจสอบภูมิหลังของพนักงานปัจจุบัน

จะต้องมีขั้นตอนในการดำเนินการตรวจสอบภูมิหลังของพนักงานปัจจุบัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นตามตำแหน่งของพนักงานนั้น

หน่วยงานควรปรับปรุงข้อมูลของพนักงานแต่ละคนให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงการเอาใจใส่ดูแลพนักงานที่มีพฤติกรรมผิดปกติโดยคำนึงถึงสถานภาพทางสังคมหรือเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

2.3 การให้การศึกษาและการฝึกอบรม

จะต้องจัดให้มีการศึกษา และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

2.3.1 นโยบายการรักษาความปลอดภัยขององค์กร

2.3.2 การสังเกตสิ่งผิดปกติที่จะมีผลต่อการรักษาความปลอดภัย

2.3.3 การรักษาความปลอดภัยสินค้า

2.3.4 การป้องกันมิให้ผู้ไม่ได้รับอนุญาตเข้า-ออกในหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

2.3.5 การสังเกตสินค้า บุคคล พฤติกรรมที่น่าสงสัย และการรายงานให้หน่วยงานทราบ

โครงการดังกล่าวควรบรรจุอยู่ในหลักสูตรสำหรับพนักงานใหม่ที่เข้าทำงาน รวมถึงการจัดอบรมให้กับพนักงานที่ได้เคยฟังหลักสูตรนี้มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว (Refresher course) เพื่อให้พนักงานเหล่านั้นได้รับทราบข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องภัยคุกคามความปลอดภัยที่เป็นปัจจุบัน

2.4 วิธีปฏิบัติพนักงานที่ออกจากองค์กรแล้ว

จะต้องมีวิธีปฏิบัติอย่างรวดเร็ว ในการยกเลิกบัตรพนักงานสำหรับการผ่านเข้า-ออก หรือการเข้าถึงระบบต่าง ๆ ของหน่วยงาน สำหรับพนักงานที่มีได้ทำงานกับหน่วยงานแล้ว

3. ความปลอดภัยในส่วนของพันธมิตรทางธุรกิจ (Trading partner security)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องประสานงานกับพันธมิตรทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจเหล่านั้นเพิ่มมาตรการการรักษาความปลอดภัยโดยสมัครใจ

คำว่า “พันธมิตรทางธุรกิจ” หมายถึง ผู้จัดหา ผู้ผลิต ผู้ให้บริการ ผู้ทำสัญญา และผู้จัดจำหน่าย (Vendor) ซึ่งองค์กรจัดจ้างจากภายนอก ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่คาดว่าจะทำธุรกิจด้วยในอนาคต

3.1 การคัดเลือกพันธมิตรทางธุรกิจ

จะต้องมีมาตรการในการคัดเลือกพันธมิตรทางธุรกิจ ซึ่งรวมถึงกรสัมภาษณ์ การตรวจสอบข้อมูลทั้งที่ได้จากพันธมิตรเอง และจากแหล่งข้อมูลอ้างอิงภายนอก ตัวอย่างเช่น ศูนย์บริการข้อมูลทางธุรกิจ ธนาคารและแหล่งอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น (เกณฑ์การคัดเลือก เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การแก้ปัญหา การเงิน ความมั่นคงของธุรกิจ ความสามารถในการดำเนินการตามสัญญาด้านความปลอดภัย และความสามารถในการลดอุปสรรคด้านความปลอดภัย)

3.2 การทำสัญญา หรือการแสดงเจตนาารมณ์ในการรักษาความปลอดภัย

องค์กรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีข้อกำหนดในเรื่องความปลอดภัย ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ในสัญญาที่ทำกับพันธมิตรธุรกิจ หรือกำหนดให้พันธมิตรธุรกิจแสดงเจตนาารมณ์ในการรักษาความปลอดภัยซึ่งในสัญญาหรือเจตนาารมณ์นั้นจะต้องมีคำอธิบายว่า สินค้า และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้รับการรักษาความปลอดภัยอย่างไร

สัญญาหรือเจตนาารมณ์นั้น จะต้องมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ หรือในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและเป็นปัจจุบัน

สำหรับองค์กรที่มีตัวแทนจัดซื้อในต่างประเทศ ควรมีการจัดทำคู่มือ (Vendor compliance manual) ให้กับตัวแทนเพื่อใช้ในการคัดเลือกโรงงานที่มีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย

3.3 การรับรองความปลอดภัย

ในกรณีที่องค์กรหรือพันธมิตรธุรกิจได้เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยกับองค์กรในต่างประเทศแล้ว จะต้องแสดงเอกสารหลักฐานที่ออกให้โดยศุลกากรต่างประเทศ หรือจากโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยนั้น ๆ ไว้ด้วย

3.4 การทบทวนการรักษาความปลอดภัยของพันธมิตรธุรกิจ

จะต้องมีการทบทวนการรักษาความปลอดภัยของพันธมิตรธุรกิจในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า พันธมิตรธุรกิจได้ดำเนินการตามที่ตกลงหรือแสดงเจตนารมณ์ไว้ และหากพบว่าไม่เป็นไปตามที่ตกลง จะต้องแจ้งให้พันธมิตรธุรกิจทราบและขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือในกรณีที่จำเป็น อาจจะต้องพิจารณาทบทวนการดำเนินงานร่วมกับพันธมิตรธุรกิจนั้น

4. ความปลอดภัยในเรื่องสินค้า (Cargo security)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องกำหนดนโยบาย และวิธีปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรดังนี้

4.1 การดำเนินการด้านเอกสารและการตรวจสอบ

จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการออกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ รวมถึงการรักษาความปลอดภัยของเอกสาร และความตรวจสอบความผิดปกติต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่า รายละเอียดในเอกสารมีความชัดเจน สมบูรณ์ ถูกต้อง และป้องกันการสลับเปลี่ยน สูญหาย หรือถูกเปลี่ยนแปลงข้อมูล

4.2 การรับและส่งสินค้า

จะต้องมีมาตรการในการตรวจสอบสินค้าให้ตรงกับเอกสาร เช่น บัญชีสินค้า (Manifest) บัญชีบรรจุหีบห่อ (Packing list) ใบตราส่งสินค้า (Bill of lading) ใบสั่งซื้อและใบจัดส่งสินค้า (Purchase/ delivery order) เป็นต้น รวมถึงการกำหนดชื่อบุคคล/ คนขับรถ ที่ทำหน้าที่รับหรือจัดส่งสินค้าให้ชัดเจนก่อนสินค้าจะถูกรับมอบหรือจัดส่งไป

4.3 การลงลายมือชื่อและประทับตรา

จะต้องมีการกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อ และการประทับตราหน่วยงาน สำหรับขั้นตอนที่สำคัญในการส่งมอบแต่ละจุด ตัวอย่างเช่น ขั้นตอนทางเอกสาร การจ่ายและทำลายตราผนึก การนับจำนวนสินค้าที่บรรจุทุก การตรวจสอบการบรรจุทุกสินค้า การจัดส่งสินค้า

และนับจำนวนสินค้าที่ไม่ได้ขึ้นฉันทานพาหนะ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวควรมีการ
ลงลายมือชื่อโดยบุคคลที่ทำหน้าที่รับ และจัดส่งสินค้า

4.4 การตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์

จะต้องมีมาตรการในการตรวจสอบสภาพของตู้คอนเทนเนอร์ว่าใช้งานได้ตามปกติ
หรือไม่ ทั้งนี้ข้อมูลที่ต้องตรวจสอบจำนวน 7 จุด ได้แก่

4.4.1 ผนังตู้ด้านหน้า

4.4.2 ผนังตู้ข้างซ้าย

4.4.3 ผนังตู้ข้างขวา

4.4.4 พื้นตู้

4.4.5 เพดานตู้

4.4.6 ประตูตู้ทั้งด้านนอกและด้านใน

4.4.7 สภาพภายนอกและด้านล่างตู้

4.5 ตราประทับและเครื่องหมาย

มาตรการควบคุมการใช้ตราประทับ และเครื่องหมายที่แนะนำให้ปฏิบัติมีดังนี้

4.5.1 จะต้องเป็นตราประทับและเครื่องหมายที่ออกให้โดยพนักงานที่ได้รับ
มอบหมายเท่านั้น

4.5.2 จะต้องมียกสารบันทึกรายละเอียดตราประทับและเครื่องหมายที่จำหน่าย
ออกไป โดยระบุบุคคลที่นำไปใช้ และสถานที่ที่นำไปใช้

4.5.3 ตราประทับและเครื่องหมายไม่ควรออกโดยเรียงตามลำดับหมายเลข (Strict
numbering sequence) เพื่อป้องกันมิให้มีการคาดเดาหมายเลขได้

ตราประทับที่ติดตู้คอนเทนเนอร์ ควรใช้ตามมาตรฐาน PAS ISO 17712 หรือ
มาตรฐานอื่นที่สูงกว่า

4.6 การเก็บตู้คอนเทนเนอร์และสินค้า

ตู้คอนเทนเนอร์และสินค้าจะต้องเก็บไว้ในบริเวณที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันการบุกรุก
หรือบุคคลเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และกำหนดวิธีปฏิบัติในการรายงานให้หน่วยงานรักษาความ
ปลอดภัย/ตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่ทราบ เมื่อมีผู้ไม่ได้รับอนุญาตบุกรุกเข้าไป และจะต้องมีการ
ตรวจสอบว่าหมายเลขทะเบียนยานพาหนะที่ทำการรับ-ส่งสินค้านั้น ตรงตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

4.7 การควบคุมสินค้าคงเหลือ

มาตรการควบคุมสินค้าคงเหลือที่แนะนำให้ปฏิบัติดังนี้

4.7.1 การสำรวจสินค้าคงเหลือทั้งรับเข้าและนำออก การใช้พนักงานประจำ คลังสินค้าที่ได้รับการฝึกฝนเพื่อการตรวจสอบสินค้าอย่างมีวิสัยทัศน์

4.7.2 การให้พนักงานรายงานการตรวจสอบและการตรวจทาน โดยละเอียดที่ละ
ขั้น

4.7.3 การตรวจสอบสินค้าให้บ่อยขึ้นในช่วงที่มีการรับสินค้าเข้าคลังมาก ๆ หรือ
เมื่อได้รับรายงานความผิดปกติ

5. ความปลอดภัยสำหรับยานพาหนะขนส่งสินค้า (Conveyance security)

ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องมีมาตรการในการตรวจสอบ
ยานพาหนะขนส่งสินค้าอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะบริเวณที่อาจใช้เป็นพื้นที่ในการซุกซ่อนสิ่งผิด
กฎหมาย เช่น บริเวณที่เก็บของและช่องว่างต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก และจัดหาพื้นที่ปลอดภัย
ในการจอดยานพาหนะเพื่อป้องกันการบุกรุก/ หรือเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต

การติดตามตรวจสอบยานพาหนะ ต้องมีมาตรการติดตามตรวจสอบยานพาหนะที่ใช้
ในการเคลื่อนย้ายสินค้าทั้งภายในและภายนอกองค์กร มาตรการรักษาความปลอดภัยที่ควรนำมาใช้
มีดังนี้

5.1 ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างเช่น การใช้เครื่องรับส่งเรดาร์ (Transponders),
Smart card, กล้องวิดีโอ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล โทรศัพท์เคลื่อนที่ วิทยุสื่อสาร และระบบบอกพิกัด
โดยใช้สัญญาณดาวเทียม GPS (Global Positioning Systems) หรือ

5.2 สมุดบันทึกรายงานการเคลื่อนย้ายสินค้า (Activity log) หรือวิธีการอื่น ๆ
สมุดคู่มือสำหรับผู้ควบคุมยานพาหนะ

ผู้ควบคุมยานพาหนะควรได้รับการฝึกฝนทักษะในการรักษาความปลอดภัยให้กับ
ยานพาหนะและสินค้าที่บรรทุกอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งการรายงานเหตุการณ์ที่น่าสงสัยกลับมายัง
องค์กร ดังนั้น องค์กรควรมีคู่มือสำหรับผู้ควบคุมยานพาหนะได้ทราบ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

5.2.1 รายละเอียดเส้นทางสำหรับรับ-ส่งสินค้า

5.2.2 การรักษาความปลอดภัยในเรื่องข้อมูลสินค้าที่บรรทุก เส้นทาง และจุดหมาย
ปลายทาง

5.2.3 ข้อกำหนดเรื่องกฎจราจร สถานที่จอดรถ การเติมน้ำมัน และการจอดรถ
นอกเหนือจากจุดที่กำหนด

5.2.4 การรายงานผู้เกี่ยวข้องเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุสุดวิสัย

5.2.5 การรายงานผู้เกี่ยวข้องเมื่อมีเหตุผิดปกติกับสินค้า ตัวล็อกหรือตราประทับ

5.2.6 การติดตั้งและการทดสอบระบบสัญญาณเตือนภัยและอุปกรณ์ติดตาม (ถ้ามี)

6. การรักษาความปลอดภัยข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and IT security)

ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (ทั้งในลักษณะ ที่เป็นเอกสารและแบบอิเล็กทรอนิกส์) ในองค์กรและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันมิให้ข้อมูลถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

6.1 นโยบายในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล

จะต้องจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และระบบป้องกันข้อมูลที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Firewall, Passwords, Anti-virus and encryption software เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงระบบ

6.2 การจัดการข้อมูล การกำหนดชั้นความลับ และการควบคุมการเข้าถึงระบบ

จะต้องมีมาตรการเพื่อกำหนดชั้นความลับของข้อมูล ตามระดับความสำคัญ เช่น ข้อมูลและเอกสารที่มีความสำคัญควรเก็บในที่ปลอดภัย โดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้นสามารถเข้าถึงได้ ทั้งนี้ควรทบทวนรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบุคคลที่ได้รับอนุญาตเหล่านั้นจะไม่นำข้อมูล/ หรือเอกสารไปใช้ในทางที่ผิด

6.3 การกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล/ หรือเอกสารมีหลักปฏิบัติในการกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บเอกสาร

6.4 การสำรองข้อมูล และการกู้ข้อมูลมีวิธีปฏิบัติในการสำรองข้อมูล และกู้ข้อมูลเพื่อป้องกันมิให้ข้อมูลสูญหาย

7. การบริหารจัดการและการสืบสวน (Incident management and investigation)

ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการควรมีมาตรการในการดำเนินการเพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ประสานงานกัน ในกรณีที่มีเหตุการณ์เสี่ยง หรือเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยเกิดขึ้น และสามารถระบุต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้ เพื่อจะได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการป้องกันมิให้เหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำอีก

7.1 การรายงานเหตุการณ์

ควรถูกกำหนดวิธีปฏิบัติในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อฝ่ายบริหาร เช่น กรณีสินค้าที่บรรทุกขาดหาย/ เกินจำนวน เหตุการณ์ผิดปกติหรือผิดกฎหมาย หรือเหตุการณ์ที่คุกคามความปลอดภัย เป็นต้น

ควรมีการเก็บรักษาข้อมูลรายงานดังกล่าวอย่างเป็นระบบ และมีการจัดทำสถิติเพื่อติดตามและระบุแนวโน้มหรือรูปแบบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

7.2 การสืบสวนและวิเคราะห์

ควรมีวิธีปฏิบัติในการสืบสวนเหตุการณ์ผิดปกติที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์นั้น และกำหนดมาตรการ/ หรือแนวทางแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุง เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นซ้ำอีก

8. การบริหารจัดการเมื่อเกิดวิกฤตการณ์หรือเหตุฉุกเฉินขึ้น และแนวทางดำเนินการแก้ไข (Crisis management and incident recovery)

ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะเข้าร่วม โครงการต้องมีมาตรการบริหารจัดการเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ความรุนแรงหรือเหตุไม่ปลอดภัย และแนวทางดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ เพื่อลดผลกระทบในด้านความสูญเสีย หรือความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น วิธีปฏิบัติควรรวมถึงการวางแผนล่วงหน้า และการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่ปรกติเกิดขึ้น

8.1 แผนฉุกเฉิน หรือแผนสำรอง

ควรมีแผนสำรองหรือแผนฉุกเฉิน และแจ้งแผนดังกล่าวให้พนักงานทุกคนได้รับทราบ และทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันสมัยสอดคล้องกับการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงขององค์กร นอกจากนี้ควรมีการจัดให้มีการอบรมและซักซ้อมแผนดังกล่าวให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ

8.2 แผนเพื่อความต่อเนื่องของธุรกิจ: Business Continuity Plan (BCP)

องค์กรควรจัดทำแผนเพื่อความต่อเนื่องของธุรกิจ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าหลังจากวิกฤตการณ์ความรุนแรงหรือเหตุฉุกเฉินแล้ว หน่วยงานที่สำคัญขององค์กรจะยังคงดำเนินการอยู่ได้จากกรอบนโยบายด้านความปลอดภัยนั้นมีความครอบคลุม 12 ผู้ประกอบการในระบบ ซัพพลายเชน ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทน ผู้ขนส่ง ผู้รวบรวม คนกลาง ท่าเรือ ท่าอากาศยาน ผู้ประกอบกิจการท่ารถ คลังสินค้า ผู้จัดการจำหน่าย และผู้ประกอบการต้องมีการจัดทำระบบการรักษาความปลอดภัยที่เมื่อขอบเขตครอบคลุมด้านการจัดการรักษาความปลอดภัย ที่สำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ สถานประกอบการ ด้านพนักงานผู้ปฏิบัติงาน ความปลอดภัยด้านพัสดุทางธุรกิจ ระบบความปลอดภัยเกี่ยวกับตัวสินค้า และพาหนะการขนส่ง โดยทั้งหมดต้องการสร้างแผนการตรวจติดตาม การประเมินความเสี่ยง แผนฉุกเฉิน ที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

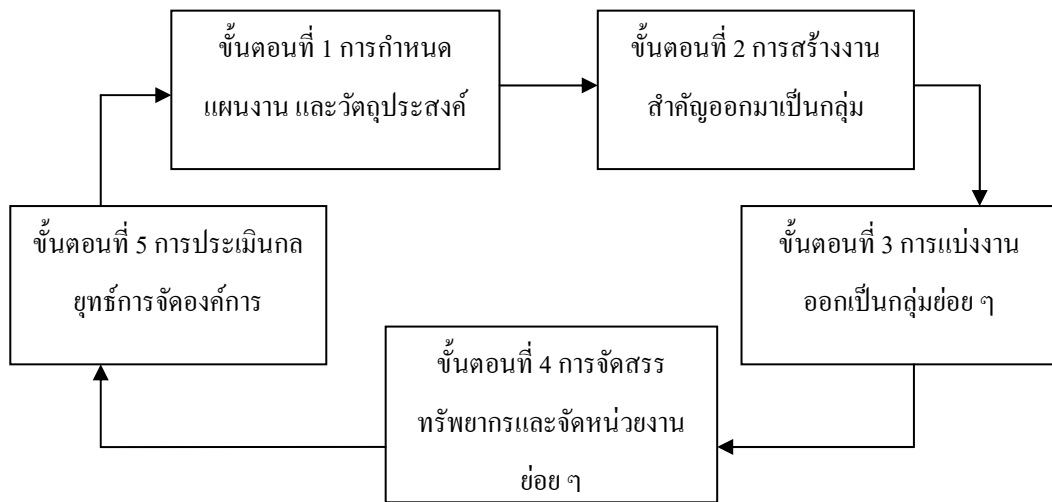
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการองค์การสมัยใหม่

การจัดการองค์การเป็นหน้าที่ทางการจัดการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้ผู้บริหารทำงานได้สำเร็จตามที่ได้วางแผนไว้ การจัดการองค์การที่ดีช่วยให้การใช้ทรัพยากรทางการบริหารเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การวางแผนจัดการทำให้ระบบการจัดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น การวางแผนจัดการองค์การช่วยให้มีการปรับปรุงทักษะทางการจัดการให้เหมาะสมกับความต้องการในปัจจุบัน

กระบวนการจัดการ ประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอนดังนี้

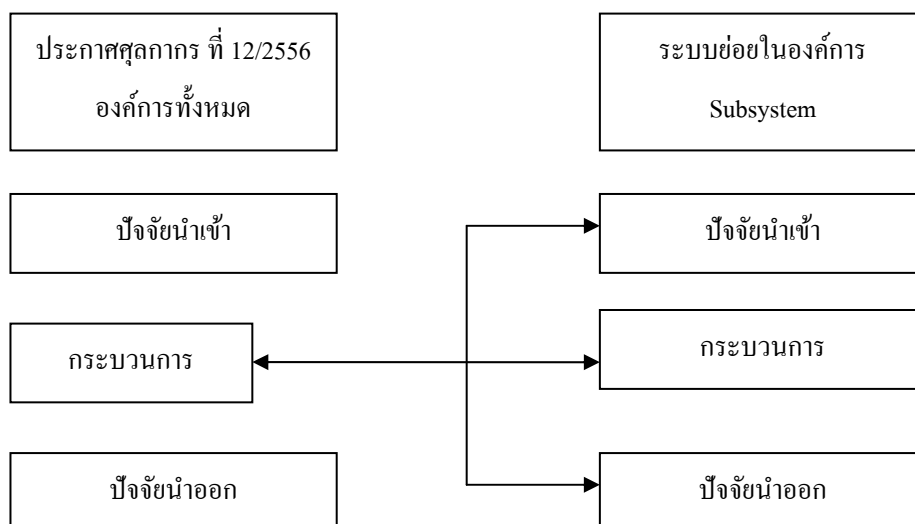
1. การจัดการองค์การที่ดีสะท้อนให้เห็นแผนการและวัตถุประสงค์ขององค์การที่ต้องการ
2. กำหนดภารกิจหลักที่จะต้องกระทำ
3. แบ่งหน้าที่งานใหญ่ออกเป็นงานย่อย ๆ กระบวนการขั้นที่ 2 และ 3 นี้เน้นที่การทำงานหรือภารกิจในองค์การที่ได้ถูกออกแบบมาเป็นงานหลักและงานย่อยที่จะต้องทำ
4. การจัดสรรทรัพยากรไปสู่งานย่อย ๆ เหล่านั้น ขั้นตอนนี้สะท้อนให้เห็นว่าใครจะเป็นผู้รับคำสั่งไปปฏิบัติ ใครจะเป็นผู้กำหนดตารางการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดของงานต่าง ๆ ในการประสานเข้าด้วยกัน
5. การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การประเมินกลยุทธ์ที่ใช้ในการปฏิบัติว่ามีผลดีไม่น้อยเพียงใดเพื่อใช้ในการปรับปรุงการทำงานต่อไป

กระบวนการจัดการองค์การทั้ง 5 ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารต้องทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ทราบผลสะท้อนของการทำงานเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการองค์การให้ดียิ่งขึ้น

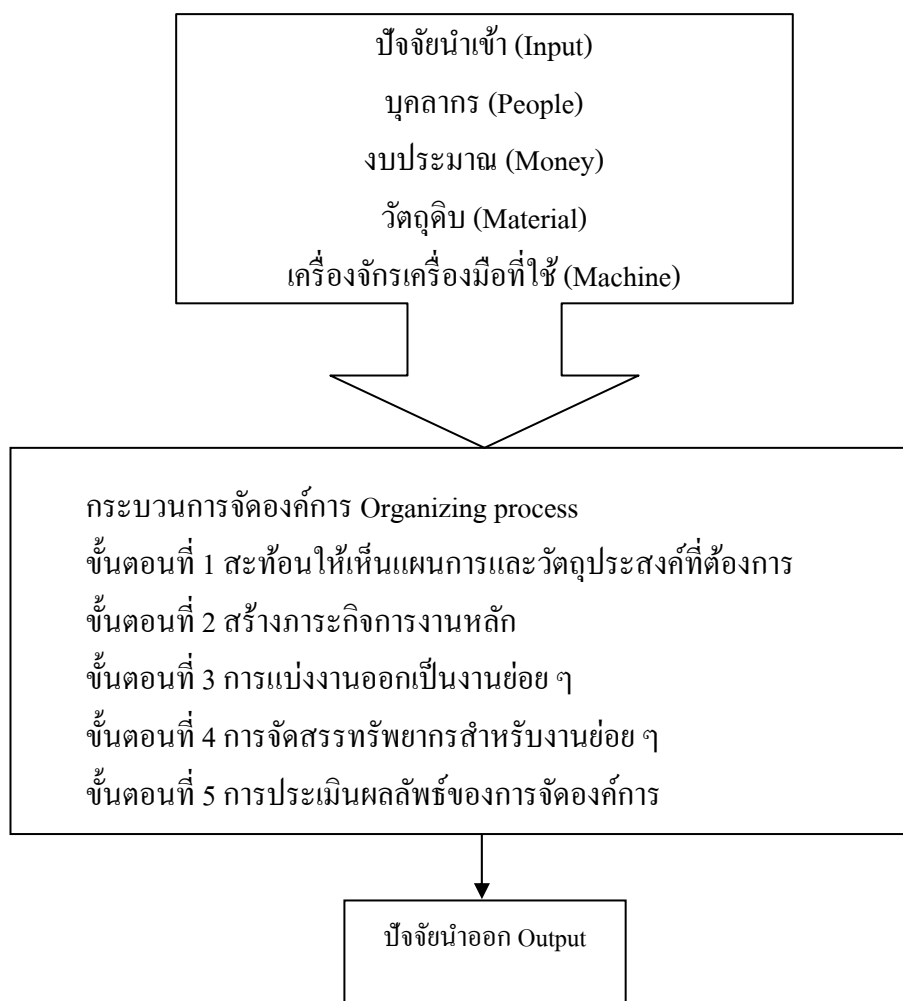

ภาพที่ 2-2 ขั้นตอนการจตุรคัยการ

ภายหลังจากที่ได้จัดจตุรคัยการตามขั้นตอนการจตุรคัยการข้างต้นโดยมีการแบ่งงานออกเป็นหน่วยย่อย การทำงานของแต่ละหน่วยงานที่ได้จัดไว้เป็นหน่วยย่อยจะต้องมีกระบวนการทำงานของแต่ละหน่วยย่อยนั้นประกอบด้วยการมีปัจจัยนำเข้าเพื่อเป็นทรัพยากรทางการบริหาร มีกระบวนการจตุรคัยการที่ทำให้ทราบทิศทางการทำงานวัตถุประสงค์ของงานและมอบหมายงานให้บุคคลไปปฏิบัติ ทำให้ได้ผลงานออกมาดังรูปต่อไปนี้

ภาพที่ 2-3 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบองค์การทั้งหมดและระบบย่อยในองค์การจตุรคัยการย่อย

ภาพที่ 2-4 การจัดองค์การย่อยหลังจากได้จัดองค์การตามขั้นตอนแล้ว

กรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7-S framework)

แนวคิดนี้ได้รับการเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1980 โดย Robert Waterman, Tom Peter and Julien Phillips แนวคิดนี้ ต้องการนำเสนอว่าประสิทธิภาพขององค์กรธุรกิจเกิดจากความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ 7 ประการ ของธุรกิจว่ามีลักษณะและมีสภาพอย่างไร จึงเป็นที่มาของศัพท์คำหนึ่งว่า McKinsey's 7 S แบบจำลอง 7-S นี้เป็นกรอบการพิจารณาและการวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในองค์กร โดยการประสานองค์ประกอบทั้ง 7 ตัว ให้สอดคล้องประสานกัน ตัวแปรแต่ละตัวมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์องค์กรเกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงสร้างองค์กร เป้าหมายขององค์กร ระบบการดำเนินงาน ทักษะที่ใช้ในการทำงาน บุคลากร รูปแบบพฤติกรรมของพนักงานและเป้าหมายที่ต้องการ

แนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7's framework) ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารเป็นหลักสากล ประกอบไปด้วย

1. Structure (โครงสร้างองค์กร) หมายถึง ลักษณะโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ ตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า ตามภูมิภาคได้อย่างเหมาะสม โครงสร้างองค์กรมีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงไร ถ้าไม่ยืดหยุ่นหรือมีความยืดหยุ่นน้อย โอกาสความสำเร็จก็มีน้อย
2. Strategy (กลยุทธ์) หมายถึง การวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อนของกิจการ โดยพิจารณาว่าองค์กรมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนหรือไม่ และกลยุทธ์นั้นกระจายออกไปใน Sector ต่าง ๆ หรือไม่เอา Strategy กระจายออกมาเป็น BSC เลย
3. Staff (การจัดการบุคคลเข้าทำงาน) หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง พนักงานมีคุณภาพไหม มาโดยระบบเส้นสายหรือไม่
4. Managerial style (รูปแบบ) หมายถึง การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะองค์กร เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ สะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร สไตล์การบริหาร เป็นอย่างไร
5. System (ระบบ) หมายถึง กระบวนการและลำดับขั้นการปฏิบัติงานทุกอย่าง ที่เป็นระบบที่ต่อเนื่องสอดคล้องประสานกันทุกระดับ เช่น การวางระบบงาน
6. Shared value (ค่านิยมร่วม) หมายถึง ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์กร ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความเชื่อร่วมกันในหน่วยงาน
7. Skill (ทักษะ) หมายถึง ความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในการผลิต การขาย การให้บริการ พนักงานมีทักษะในการทำงานหรือไม่ ความแตกต่างระหว่าง Knowledge คือรู้เฉย ๆ แต่ Skill คือรู้แล้วทำให้คนอื่นเชื่อด้วยและนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานได้ด้วย (มณีรัตน์ สุพร, 2556)

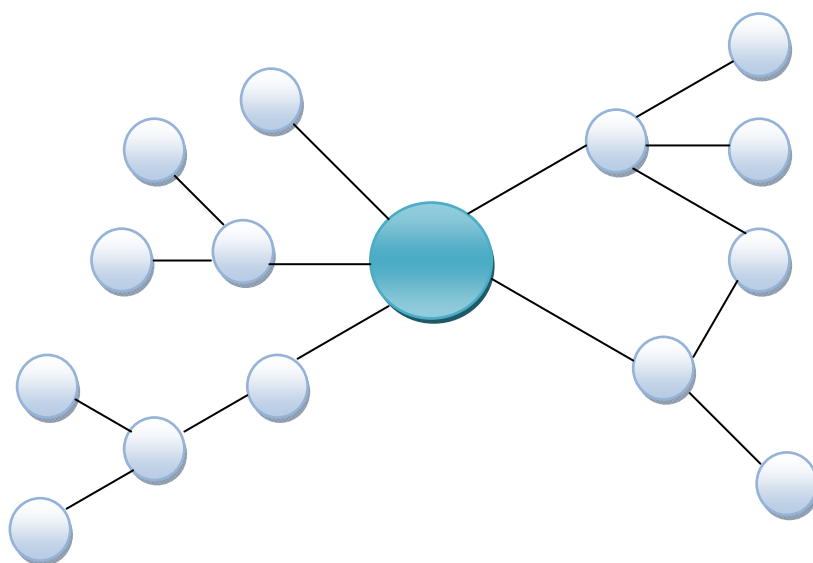
จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้นกล่าวถึงการจัดการองค์กรที่ดีประกอบด้วยการจัดการโครงสร้างการแสดงความสัมพันธ์อำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การกำหนดกลยุทธ์ การจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม การทำงานเป็นลำดับขั้นสอดคล้องกัน มีลำดับขั้นที่ชัดเจน ค่านิยมและความเชื่อในองค์กร และ ทักษะของผู้ปฏิบัติงาน จะเห็นว่าการจัดการองค์กรที่ดีจะช่วยผลักดันให้การทำงานในการทำงานได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยทฤษฎีได้ถูกใช้อย่าง

แพร่หลายในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาเป็นแนววิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

การจัดการห่วงโซ่อุปทาน หมายถึง การจัดการความสัมพันธ์กับผู้จัดหาสินค้าและลูกค้า เพื่อทำการส่งสินค้าและบริการที่มีคุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่งขึ้น โดยมีต้นทุนที่ต่ำกว่าในทุก ๆ กิจกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ดังนั้น การเน้นในการจัดการห่วงโซ่อุปทานจะอยู่บนการจัดการความสัมพันธ์เพื่อที่จะบรรลุผลลัพธ์ที่สามารถที่จะสร้างกำไรให้กับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทาน มักจะถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวาง โดยหลาย ๆ คนอาจจะแย้งขึ้นมาว่า ควรจะมีการใช้คำว่า การจัดการห่วงโซ่อุปสงค์ เพื่อที่จะสะท้อนความจริงที่ว่าห่วงโซ่ควรจะถูกขับเคลื่อน โดยความต้องการของตลาด ไม่ใช่ผู้จัดส่งสินค้าต่าง ๆ คำว่า ห่วงโซ่ ควรจะมีการเปลี่ยนไปใช้คำว่า เครือข่าย มากกว่า เนื่องจากจำนวนผู้จัดหาสินค้าที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากมาย และยังมีผู้จัดส่งสินค้าที่ทำการจัดส่งให้ผู้จัดส่งสินค้าอื่น ๆ เช่นเดียวกับลูกค้าที่มีความหลากหลายที่อยู่ในระบบทั้งหมด

ภาพที่ 2-5 การสร้างเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน

การขยายแนวความคิดนี้ออกไปทำให้สามารถที่จะกำหนดความหมายของห่วงโซ่อุปทานให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังนี้คือ

เครือข่ายขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีการเชื่อมต่อและเป็นอิสระต่อกัน ทั้งนี้การทำงานต้องมีความร่วมมือเพื่อควบคุม จัดการและปรับปรุงการเคลื่อนย้ายของวัตถุดิบและข้อมูลจากผู้จัดส่งสินค้า ไปจนถึงผู้บริโภคขั้นสุดท้าย (เจ ไอเคน, 1998 อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550)

ถ้าเราสามารถหยุดเวลาได้ ช่องว่างก็จะหมดสิ้นไป ขณะนี้เราอยู่ในหมู่บ้านที่ไร้พรมแดนสิ่งต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นได้ในช่วงเวลาเดียวกัน (มาแซล แม็กลูอัน สหรัฐอเมริกา, 1967 อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550)

1. บทบาทและความสำคัญของห่วงโซ่อุปทานระดับโลก

ขณะที่โลกกำลังเผชิญหน้ากับการแข่งขันระดับโลกซึ่งมีการเน้นบนการตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้รวดเร็วมากขึ้น โดยมีต้นทุนที่ต่ำและมีการเข้าถึงตลาดและการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการเปลี่ยนจากงานที่เน้นการผลิตจำนวนมาก ๆ เพื่อให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงโดยสินค้าจะมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานมาเป็นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่มเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จำเป็นต้องใช้วิธีการหรือแนวความคิดใหม่ ๆ ในการจัดการกระบวนการจัดส่ง อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบโทรคมนาคม รวมทั้งรูปแบบต่าง ๆ ขององค์กรทางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ทำให้มีความเป็นไปได้ในการจัดการระบบการจัดส่ง

แนวคิดของห่วงโซ่อุปทานเน้นในเรื่องความสำคัญในการปฏิบัติการของธุรกิจ ทั้งนี้ศาสตราจารย์ไมเคิล พอร์เตอร์ ได้เสนอกรอบแนวคิดของห่วงโซ่คุณค่าขึ้นในปี ค.ศ. 1985 โดยพอร์เตอร์กล่าวไว้ว่า กระบวนการปฐมภูมิต่าง ๆ สามารถช่วยองค์กรในการจัดมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการได้ ขณะที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่าน เช่น Manheim (1994); Tracey, & Wiersema (1993) อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550) ได้อธิบายกรอบแนวคิดนี้เพิ่มเติมเป็นสามประเภทหลัก ๆ ดังนี้คือ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จัดว่าเป็นหัวใจของธุรกิจ ซึ่งเป็นตัวกำหนดว่าสินค้าหรือบริการประเภทไหนที่องค์กรจะผลิตและทำการแข่งขันในตลาดอย่างไร

ความสัมพันธ์กับลูกค้า การไหลหรือการเคลื่อนตัวซึ่งห้อมล้อมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตลาด ไม่ว่าจะเป็นการขายการส่งเสริมการตลาด การสนับสนุนการขายและการวิจัยตลาด

ห่วงโซ่อุปทาน เป็นการไหลของวัสดุและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อผลิตและจัดส่งผลิตภัณฑ์ไปยังผู้บริโภคขั้นสุดท้าย

โดยปกติแล้วกิจกรรมหลัก ๆ เหล่านี้มักจะมีการดำเนินการแยกเป็นอิสระต่อกันแม้ว่าทุกกระบวนการจะมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จะเป็นหัวใจของธุรกิจและตลาดของธุรกิจมักจะเป็นตัวกำหนดประเภทของลูกค้าและความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับธุรกิจ

ทั้งนี้ความสัมพันธ์เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อทิศทางของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขณะที่ความสัมพันธ์จะกำหนดว่าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จะถูกจัดส่งอย่างไร และจะตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างไร ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และความสัมพันธ์กับลูกค้าจะกำหนดความต้องการในการจัดส่งสำหรับวัตถุดิบ การผลิตและการส่งต่อเชื่อมโยงไปยังลูกค้าต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามห่วงโซ่อุปทานจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยผ่านความสามารถในการผลิตและการกระจายสินค้า

2. ห่วงโซ่อุปทาน

ห่วงโซ่อุปทานเกิดขึ้นเนื่องมาจากธุรกิจต้องการหาวิธีแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแนวคิดห่วงโซ่อุปทานไม่ใช่แนวคิดใหม่ โดยจะเป็นการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่

หัวใจหลัก ๆ คือการบูรณาการกระบวนการต่าง ๆ ทั้งผู้จัดส่งสินค้าภายในและผู้จัดส่งสินค้าภายนอก ขณะที่คูเปอร์และอีแรมได้อธิบายแนวคิดห่วงโซ่อุปทานว่าเป็นแนวคิดในเชิงบูรณาการเพื่อจัดการการเคลื่อนย้ายตัวของช่องทางในการกระจายสินค้าจากซัพพลายเออร์ไปยังผู้ใช้ขั้นสุดท้าย

ทั้งนี้ ช่องทางในการกระจายสินค้า รวมถึงซัพพลายเออร์ ผู้ผลิตสินค้า ผู้กระจายสินค้า และลูกค้า ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงกิจกรรมเหล่านี้เข้าด้วยกัน โดยผ่านระบบการขนส่ง การสื่อสารและสาธารณูปโภคต่าง ๆ

การบูรณาการแบบนี้จะเน้นการประสานกันในเรื่องห่วงโซ่อุปทานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมในเรื่องการไหลของสินค้าหรือวัตถุดิบ นอกจากนี้ยังรวมถึงการให้บริการกับลูกค้าหรือผู้ใช้ขั้นสุดท้ายและการเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องภายในห่วงโซ่อุปทาน ขณะที่ได้มีการให้ความหมายของการจัดการห่วงโซ่อุปทานไว้หลายรูปแบบ คือ

Council of supply chain management professional ได้ให้ความหมายของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain management) ไว้ดังนี้ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการรวมกันของการวางแผนและการจัดการในทุก ๆ กิจกรรมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดหา กระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การจัดการโลจิสติกส์ และยังรวมถึงการประสานและร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งประกอบไปด้วยซัพพลายเออร์ ลูกค้า หรือผู้ใช้บริการต่าง ๆ สำคัญ

ก็คือ การจัดการ โซ่อุปทานเป็นการจัดการในเรื่องการจัดหาและความต้องการภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทต่าง ๆ

การจัดการ โซ่อุปทาน (Supply chain management) เป็นการบริหารการทำงานร่วมกันระหว่างกิจการที่อยู่ในสายการผลิตตลอดสายตั้งแต่ต้นกระบวนการผลิต ไปจนถึงกระบวนการที่ผู้บริโภค โดยการแบ่งปันข่าวสารข้อมูลที่จำเป็น และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดต้นทุนให้ต่ำที่สุด และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้สูงสุด ผลที่ได้รับจะทำให้ผู้ประกอบการตลอดสายสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของตนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานดีขึ้น สามารถแข่งขันระดับโลกได้ดีขึ้น (ทวิศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550, หน้า 42-70)

3. การจัดการ โซ่อุปทานระหว่างประเทศ (International supply chain management)

การบริหารจัดการ โซ่อุปทานระหว่างประเทศจะเหมือนกับการบริหารจัดการ โซ่อุปทานภายในประเทศ แต่ขยายพื้นที่การที่ออกไปอย่างกว้างขวาง ในบทนี้จะอภิปรายถึงเครือข่ายโซ่อุปทานระหว่างประเทศที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างมหาศาล หากมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะเดียวกันก็มีปัญหาและอุปสรรคเพิ่มขึ้นมา ซึ่งองค์กรต่าง ๆ พึงระมัดระวังในการดำเนินการทำธุรกิจระดับประเทศ

ขอบเขตของการจัดการ โซ่อุปทานระหว่างประเทศนั้น สามารถเริ่มจากบริษัทดำเนินกิจการภายในประเทศโดยติดต่อสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศในบางรายการ ไปจนถึงการประสานความร่วมมือในโซ่อุปทานระหว่างประเทศทั้งหมด โดยการจัดการ โซ่อุปทานระดับประเทศนั้นจะเกี่ยวข้องกับระบบใดระบบหนึ่งหรือมากกว่า ดังนี้

- ระบบการกระจายสินค้าระหว่างประเทศ (Internal distribution system) ในระบบนี้จะดำเนินการผลิตขึ้นภายในประเทศ แต่การกระจายสินค้าและการตลาดบางส่วนจะดำเนินการในตลาดต่างประเทศ

- ซัพพลายเออร์ระหว่างประเทศ (International suppliers) ในระบบนี้ วัตถุดิบและชิ้นส่วนหรือส่วนประกอบได้ทำการประกอบแล้วโดยซัพพลายเออร์ต่างประเทศ แต่การประกอบขั้นสุดท้ายจะเกิดขึ้นภายในประเทศ ในบางกรณี ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ประกอบเสร็จแล้วจะถูกส่งไปขายในตลาดต่างประเทศ

- การผลิตในประเทศอื่น (Offshore manufacturing) ในระบบนี้ ผลิตภัณฑ์จะซื้อและผลิตในประเทศใดประเทศหนึ่ง แล้วขนส่งกลับมายังคลังสินค้าประเทศแม่เพื่อดำเนินการขายและกระจายสินค้า

- การประสานงานกันในโซ่อุปทานระหว่างประเทศหรือระดับโลกอย่างเต็มรูปแบบ (Fully integrated global supply chain) ในระบบนี้ ผลิตภัณฑ์จะถูกจัดหา ผลิต และกระจายจากโรงงานหรือหลายแห่งซึ่งตั้งอยู่ทั่วโลก โซ่อุปทานระดับโลกถูกออกแบบให้ไร้พรมแดน แต่ใจความเป็นจริงแล้ว คุณค่าที่แท้จริงของการจัดการโซ่อุปทานระดับโลกนั้นอยู่ที่การนำเอาข้อได้เปรียบจากแต่ละประเทศรวมเข้าไว้ด้วยกัน

จะเห็นได้ว่า บริษัทจำนวนมากจำเป็นต้องเข้าสู่ระบบธุรกิจระหว่างประเทศและเกี่ยวข้องกับการจัดการโซ่อุปทานระดับโลกไม่กรณีใดกรณีหนึ่ง ซึ่ง (Dornier et al., 1998 อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2550) ได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลที่ผลักดันให้บริษัทเหล่านั้นเข้าสู่การเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ดังนี้

- อิทธิพลของตลาดโลก (Global market forces)
- อิทธิพลด้านเทคโนโลยี (Technological forces)
- อิทธิพลด้านต้นทุนระดับโลก (Global cost forces)
- อิทธิพลด้านการเมืองและเศรษฐกิจ (Political and economic forces)

อิทธิพลของตลาดโลก

อิทธิพลของตลาดโลกเกี่ยวข้องกับความคิดค้นจากคู่แข่งต่างประเทศ และโอกาสที่จะสร้างลูกค้าในตลาดต่างประเทศ ถึงแม้ว่าบริษัทเหล่านี้จะไม่ได้ทำธุรกิจในต่างประเทศก็ตาม ตลาดในประเทศถูกกดดันจากคู่แข่งต่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจในประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ และเพื่อที่บริษัทของตนจะประสบความสำเร็จในการแข่งขัน หลายบริษัทจำเป็นต้องขยายตัวเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ สาเหตุหนึ่งของการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของอุปสงค์ของสินค้ากระจายไปทั่วโลกนั้น สืบเนื่องมาจากการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสาร เช่น ทางโทรทัศน์ การส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศโดยใช้อีเมล นอกจากนี้ระบบอินเทอร์เน็ตยังช่วยให้ธุรกิจสามารถติดต่อซื้อขายกันในระหว่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถสั่งซื้อสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยผู้ที่ทำธุรกิจไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเดินทางไปเจรจาติดต่อ

แนวโน้มที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ก็คือ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มักจะถูกออกแบบให้มีรูปแบบที่สามารถใช้ได้ทั่วไปและสามารถขายได้ทั่วโลก เนื่องจากถ้าบริษัทต่าง ๆ ตัดสินใจเข้าสู่ตลาดสากลแล้ว คู่แข่งขันของบริษัทเหล่านั้นก็จะมีแนวโน้มเข้าสู่ตลาดสากลเพื่อแข่งขันด้วย ดังนั้นบริษัทต่าง ๆ ได้พยายามที่เข้าสู่ความเป็นสากลด้วยการมีผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ได้ทั่วไป และเพื่อมีโอกาสว่าจ้างพนักงานที่มีความสามารถเฉพาะทางได้ทั่วโลก ในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน การมุ่งเน้นตลาดที่เฉพาะเจาะจงก็เพื่อผลักดันการพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้า การแข่งขันในตลาดนี้ บริษัทต่าง ๆ ก็จะถูกผลิตขึ้นใช้เพื่อรักษาตำแหน่งในตลาดหรือเพื่อความก้าวหน้าในตลาดภูมิภาคนั้น อาทิ

เครื่องมือหรือเครื่องยนต์แล้วจะต้องไปแข่งขันกับประเทศเยอรมันหรือประเทศญี่ปุ่นก็จะเป็นคู่แข่งกันของบริษัทต่าง ๆ ที่ทำธุรกิจในด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน เป็นต้น

อิทธิพลด้านเทคโนโลยี

อิทธิพลด้านเทคโนโลยีจะมีความสัมพันธ์กับตัวผลิตภัณฑ์ ซึ่งชิ้นส่วนหรือส่วนประกอบมากมายและเทคโนโลยีต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก บริษัทที่ประสบความสำเร็จทั้งหลายจะต้องมีความสามารถที่จะใช้ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งบริษัทเหล่านั้นจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องศึกษาวิจัย ออกแบบ และจัดตั้งโรงงานผลิตหรืออยู่ใกล้กับภูมิภาคที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อธุรกิจ และจะเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นถ้าซัพพลายเออร์สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการออกแบบเหล่านั้นด้วย บริษัทที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ จะต้องมีการติดต่อการประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดการจัดตั้งสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกร่วมกัน โดยตั้งอยู่ใกล้กับประเทศคู่ค้าประเทศใดประเทศหนึ่ง

อิทธิพลด้านต้นทุนระดับโลก

ต้นทุนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งในต่างประเทศ ในอดีตที่ผ่านมา การตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งมักจะคำนึงถึงประเทศที่มีต้นทุนแรงงานของพนักงานที่ไม่มีทักษะที่ต่ำ แต่จากการศึกษาพบว่าในหลายบริษัทค่าแรงงานของพนักงานที่ไม่มีทักษะเหล่านั้นจะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นตามมาในการดำเนินงานเพราะที่ตั้งของโรงงานอยู่ในทำเลที่ห่างไกล ก็ต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับอนาคต ดังนั้นในบางกรณีแม้พบว่าค่าจ้างแรงงานจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกสถานที่ตั้งโรงงานในต่างประเทศ แต่ก็พบว่าอิทธิพลของค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเท่าเทียมกันที่ผู้ประกอบการเหล่านั้นควรให้ความสำคัญมากขึ้นด้วย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ซัพพลายเออร์และลูกค้าในโซ่อุปทานจะต้องมีการประสานความร่วมมือกัน เพื่อให้การจัดส่งสินค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถ้าองค์กรต่าง ๆ ในโซ่อุปทานมีสถานที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ใกล้กันก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต้นทุนที่ต่ำลงด้วย ซึ่งจำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือกันในตลาดที่แตกต่างกันด้วย

ประการสุดท้าย ต้นทุนเกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ มักจะมีความสำคัญโดดเด่นกว่าต้นทุนด้านแรงงาน ซึ่งจะพบว่า รัฐบาลในประเทศต่าง ๆ มักจะให้ข้อเสนอแก่ผู้ลงทุนโดยการให้ส่วนลดด้านภาษี หรือว่า จัดหาผู้ร่วมลงทุนเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกลง นอกจากนี้ ระดับราคาส่วนลดต่าง ๆ ของซัพพลายเออร์และการร่วมลงทุนก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการที่คำนึงถึงต้นทุนเป็นหลัก

อิทธิพลด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

อิทธิพลด้านการเมืองและเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผลักดันให้บริษัทต่าง ๆ เข้าสู่โลกาภิวัตน์ ซึ่งอิทธิพลด้านการเมืองและเศรษฐกิจสามารถพิจารณาได้หลากหลายปัจจัย อย่างเช่น ข้อตกลงทางการดำเนินงานในภูมิภาคอาจจะเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้บริษัทขยายกิจการไปในภูมิภาคนั้น ซึ่งจะทำให้บริษัทเหล่านั้นได้เปรียบทางด้านวัตถุดิบ และการขนส่งจากโรงงานไปยังโรงงานที่ตั้งอยู่ภายในเขตการค้าในทวีปยุโรป ประเทศแถบชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก และทวีปอเมริกาเหนือ และยังพบว่าในหลายบริษัทแม้จะออกแบบวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนเหล่านั้นแล้ว ก็ออกแบบกระบวนการผลิตใหม่ขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงอัตราพิกัดภาษี รวมทั้งยังพบว่าสินค้าที่ผลิตใกล้เสร็จจะถูกส่งมายังเขตการค้าเหล่านั้นเพื่อเลี่ยงภาษีที่จะถูกเก็บจากสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตเสร็จแล้ว ทำนองเดียวกัน กลไกที่ป้องกันทางการค้าเสรีก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโซ่อุปทานระหว่างประเทศ เช่น ภาษีศุลกากร และการจัดโควตา ๆ ล ๆ จะเป็นตัวกำหนดว่าสินค้าหรือวัตถุดิบอะไรบ้างที่จะสามารถส่งออกได้ และอาจจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยตัดสินใจ ว่าควรจะไปตั้งโรงงานผลิตในประเทศหรือภูมิภาคที่เป็นตลาดหลักนั้นหรือไม่ ซึ่งข้อปฏิบัติต่าง ๆ เหล่านี้รวมทั้งรายละเอียดความต้องการของประเทศนั้น ๆ ได้ส่งผลต่อโซ่อุปทาน นอกจากนี้ นโยบายการจัดซื้อจัดหาของรัฐบาลก็จะมีผลต่อความสามารถของบริษัทระหว่างประเทศที่จะประสบความสำเร็จในตลาดต่าง ๆ อีกด้วย เช่น กระทรวงกลาโหมจะให้ผลประโยชน์ได้ถึง 50% กับบริษัทอเมริกันในการประมูลการทำสัญญาซื้อขาย เป็นต้น

ความเสี่ยงและข้อได้เปรียบของการจัดการโซ่อุปทานระหว่างประเทศ

โลกได้เปิดกว้างสำหรับสินค้าที่เป็นมาตรฐาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ตลาดปัจจุบันได้ขยายกว้างและใหญ่ขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์มากกว่าที่เป็นอยู่ในอดีต เพื่อสร้างข้อได้เปรียบในแนวโน้มของการขยายตัวของตลาดนี้ บริษัทควรตระหนักถึงการประหยัดต่อขนาดการผลิต การบริหาร การจัดการ การกระจายสินค้า การตลาด และอื่น ๆ เพื่อนำเอาข้อได้เปรียบเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารควรที่จะเข้าใจถึงความแตกต่างของคุณลักษณะของอุปสงค์และการได้เปรียบของต้นทุนในแต่ละภูมิภาค สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ โซ่อุปทานระดับโลกสามารถจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความยืดหยุ่นในการชี้ประเด็นของความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นในตลาดระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความยืดหยุ่นเหล่านี้สามารถนำมาใช้เพื่อตอบโต้ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ

ความเสี่ยง

การจัดการ ไซ่อุปทานระหว่างประเทศหรือระดับโลกอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงหลายประการ ประการแรก อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ซึ่งทำให้มูลค่าของการผลิตและกำไรจากสินค้าในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ต้นทุนจากการผลิต การเก็บกักสินค้า การกระจายสินค้า หรือการขายสินค้าจากภูมิภาคหนึ่ง ณ ราคาหนึ่งสามารถเปลี่ยนจากกำไรที่บริษัทควรจะได้รับกลับกลายเป็นการขาดทุนก็เป็นได้ ประเด็นดังกล่าวนี้ก็สามารถเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการภายในประเทศด้วย บางภูมิภาคในแต่ละประเทศก็จะมีค่าใช้จ่ายในการเก็บกักสินค้าหรือการผลิตที่ต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของต้นทุนของแต่ละประเทศในภูมิภาคเดียวกันจะไม่แตกต่างกันมากเหมือนกับจากประเทศอื่น ๆ ในต่างภูมิภาค ซึ่งต้นทุนเหล่านั้นมักจะเปลี่ยนแปลงบ่อยนัก

Dornier et al., 1996 อ้างถึงใน วลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์ และวัชรวิ จันทรประกายกุล, 2549, หน้า 236) ได้ชี้ให้เห็นว่ามีปัจจัยมากมายที่มีผลกระทบต่อ Operating exposure ขององค์กร การตอบสนองของลูกค้า ก็จะมีอิทธิพลต่อองค์กรในการปรับเปลี่ยนราคาในตลาดที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การตอบสนองต่อคู่แข่ง (Competitor reactions) ก็มีผลต่อที่องค์กรต่าง ๆ ที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ คู่แข่งขันสามารถจะตอบสนองต่อราคาที่เพิ่มขึ้นโดยการขึ้นราคาสินค้าของตนเพื่อเพิ่มกำไรหรือเพื่อครอบครองส่วนแบ่งตลาด (Market share) การตอบสนองของซัพพลายเออร์ ซึ่งเป็นความสามารถของซัพพลายเออร์ที่จะตอบสนองด้วยความยืดหยุ่นต่ออุปสงค์ เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลที่จะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดความเสี่ยงของ Operation exposure ได้ และประการสุดท้าย การตอบสนองของรัฐบาล จะเป็นตัวกำหนดบทบาทที่สำคัญในระดับประเทศ ซึ่งรัฐบาลสามารถเข้าไปแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราหรือสามารถให้การสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของการให้เงินชดเชยหรือในรูปของภาษี นอกจากนี้ ความไม่มั่นคงทางการเมืองก็จะส่งผลกระทบต่อบริษัทระหว่างประเทศ ระบบภาษีต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากปัจจัยทางการเมืองเป็นตัวชี้้นำการกำหนดความร่วมมือที่แตกต่างกันสำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะในภูมิภาคที่แตกต่างกัน (วลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์ และวัชรวิ จันทรประกายกุล, 2549, หน้า 227-238)

จากแนวคิดทฤษฎีการจัดการ ไซ่อุปทาน แสดงให้เห็นถึงภาพความสัมพันธ์ของกระบวนการต่าง ๆ ในระบบซัพพลายเชน การเชื่อมโยงประสานกันขององค์กรต่าง ๆ ที่รวมเอาข้อได้เปรียบของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานมารวมกัน และส่งผลให้เกิดความได้เปรียบในด้านการค้า ซึ่งระบบซัพพลายเชนมียุทธศาสตร์สำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศเป็นอย่างมากจะเห็นได้ว่า การ

เชื่อมโยงของระบบซัพพลายเชนมี อิทธิพลของตลาดโลก และอิทธิพลเหล่านี้มีผลกระทบต่อการค้าในระดับประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉันทา โอวาททัศนีย์ (2552) ได้ศึกษา “โครงการร่วมมือระหว่างศุลกากรกับผู้ประกอบการ วัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อโครงการ ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่เป็นตัวแทนออกของ ที่มีธุรกิจขนาดกลาง ที่มีการปฏิบัติพิธีการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อสิทธิประโยชน์ที่ได้รับตามโครงการในระดับค่อนข้างมาก ในด้านการงดเว้นการตรวจจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร รองลงมาคือ ด้านให้ผ่านการตรวจสอบใบขนสินค้าโดยไม่ตรวจสอบพิธีการ ด้านการตัดบัญชีสินค้าสำหรับเรือ ภายหลังการตรวจปล่อย และสิทธิพิเศษในการกินอากร ได้รับอนุมัติการกินอากรทันที ตามลำดับ จากผลการวิจัยข้างต้นเป็นโครงการร่วมมือของผู้ประกอบการตัวแทนออกของกับศุลกากรเพื่อทราบความคิดเห็น ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับสิทธิพิเศษที่ได้รับด้านความรวดเร็วในการตรวจปล่อย การยกเว้นการตรวจ การตัดบัญชีและการอนุมัติกินอากร

กุลภัตสรณ์ ธนารุณ (2553) ได้ศึกษา “ปัญหาคลังสินค้าทัณฑ์บนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ศึกษากรณีร้านค้าปลอดอากรสำหรับผู้โดยสารขาเข้า จากการศึกษาพบว่า แม้อำนาจสามารถใช้อำนาจในการลด ยกเว้น หรือเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรในการจัดเก็บจากสินค้าต่าง ๆ ให้ต่างไปจากที่กำหนดในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ได้ โดยการออกประกาศกระทรวงการคลัง แต่การใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับพระราชบัญญัติศุลกากร และจะต้องใช้ให้ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติศุลกากรด้วย เมื่อพระราชบัญญัติศุลกากรมีหลักในเรื่อง การจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนทุกประเภทว่าให้เก็บภาษีศุลกากรขาเข้า แก่ของที่นำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อบริโภคในประเทศ และให้ยกเว้นภาษีศุลกากรขาเข้าและขาออกแก่ของที่นำออกจากคลังเพื่อส่งออกไปต่างประเทศ ดังนั้น การออกอนุบัญญัติเพื่อยกเว้นภาษีศุลกากรแก่ของที่นำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรสำหรับผู้โดยสารขาเข้าในประเทศจึงไม่สามารถทำได้ เพราะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายศุลกากร สรุปได้ว่าการออกกฎหมายยกเว้นอากรกับของที่นำออกจากร้านค้าปลอดอากรสำหรับผู้โดยสารขาเข้าไม่สามารถทำได้เนื่องจากขัดต่อพระราชบัญญัติศุลกากร เมื่อนำของออกจากร้านค้าปลอดอากรต้องเสียภาษีขาเข้าก่อนนำไปบริโภคในประเทศ

นิรมล สุธรรมกิจ และคณะ (2553) ได้ศึกษา “โครงการติดตามกระแสการกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าไทยส่งออกไปต่างประเทศ โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยใหม่ ๆ ที่ผลักดันให้เกิดมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรคู่ค้าในตลาดโลก โดยเน้นที่กลุ่มประเทศยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน ผลของการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้ หนึ่ง มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรภายใต้กรอบ องค์การศุลกากรโลกจะเน้นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สอง การให้ความสำคัญต่อมาตรการที่แตกต่างกัน เช่น ญี่ปุ่นเน้นการคุ้มครองผู้บริโภค สหรัฐอเมริกาเน้นการคุ้มครองผู้ผลิต และ สหภาพยุโรปเน้นมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคและคุ้มครองสิ่งแวดล้อม สาม มีแนวโน้มการเพิ่มด้านต้นทุนการผลิต และต้นทุนทางธุรกรรม สี่ ตัวชี้วัดอื่น ๆ ได้แก่ 1. ตัวชี้วัดด้านส่วนแบ่งตลาดส่งออก 2. สถิติการปฏิเสธการนำเข้าสินค้า และการแจ้งเตือนความเสี่ยงจากสินค้านำเข้า 3. การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม 4. ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศผู้นำเข้า 5. การถ่วงดุลการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และ ห้า เพื่อให้เกิดการติดตาม ทำการวิเคราะห์และเผยแพร่แก่ผู้ประกอบการ สรุปได้ว่าการค้าระหว่างประเทศมีการผูกมัดกันทางการค้าด้วยมาตรการที่มีใช่ออกมาจากประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ คือเน้นการปกป้องผู้ผลิต การปกป้องผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ปัจจัยในการชี้วัดคือ สถิติการถูกปฏิเสธในการนำเข้าประเทศนั้น ๆ และส่วนแบ่งตลาดส่งออกได้รับ จึงควรมีการติดตามสถานการณ์เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้ทัน

สรัญญา ทองใส (2556) ได้ศึกษา “การวิเคราะห์ผลประโยชน์การเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ: กรณีศึกษา บริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลประโยชน์ที่ได้รับในการขออนุญาตเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและต้นทุนเสียโอกาส กรณีที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ พบว่าผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กรมศุลกากรสนับสนุนเป็นที่น่าพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอนุมัติเป็นสมาชิก แต่ยังคงมีผู้เข้าร่วมโครงการน้อย จากการศึกษาพบว่ามีการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ มีมูลค่าสูง แต่ผู้ประกอบการได้รับคืนล่าช้าทำให้เสียโอกาสด้านการลงทุน อาจเนื่องจากบุคลากรของรัฐมีไม่เพียงพอควรจัดสรรเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นสรุปภาพรวมผู้ประกอบการเห็นว่านโยบายของโครงการมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนแต่ในเรื่องของการปฏิบัติงานผู้ประกอบการยังไม่พึงพอใจเนื่องจากความล่าช้าในการขอคืนเงินภาษีอากรซึ่งทำให้สูญเสียโอกาสในการลงทุน

อดิ อินทรสันต์ (2556) ได้ศึกษา “ผลของการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้านศุลกากรต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสะดวกทางการค้าด้านพิธีการ

ศุลกากร คือ ระบบพิธีการศุลกากรในรูปแบบต่าง ๆ และศึกษาผลของการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้านศุลกากรต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย ได้แก่มูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออก พบว่า ระบบพิธีการศุลกากรแบบ EDI ทำให้มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น 0.2648 เปอร์เซ็นต์ และทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้น 0.1957 เปอร์เซ็นต์ ลดระยะเวลาพิธีการสินค้าผ่านพรมแดน ซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าผ่านแดนไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านมีมูลค่าเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อมูลค่าการค้าของไทยเพิ่มขึ้น สรุปได้ว่าการอำนวยความสะดวกด้านการค้าของศุลกากรโดยการนำระบบ EDI เข้ามา ซึ่งทำให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรมากขึ้น และสามารถเพิ่มปริมาณการนำเข้าส่งออกได้มากขึ้นจะเห็นได้ว่าระบบเทคโนโลยีสามารถอำนวยความสะดวกด้านการค้าอย่างมีนัยสำคัญ

Chul-Hun and Weijian (2014) ได้ศึกษา Research on AEO and AEO MRA effects เป็นการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระยะเวลาในการดำเนินพิธีการนำเข้าของเข้า ส่งของออก ระหว่างประเทศเกาหลี และ ประเทศจีน จากการศึกษาได้ทำการสำรวจบริษัททั้งที่เป็น AEO และไม่เป็น AEO ในกลุ่มผู้ประกอบการสินค้าเหล็ก, อิเล็กทรอนิกส์, เคมี, เท็กซ์ไทล์, เครื่องจักร และ ยานยนต์ และได้ทำการสำรวจจากประเทศต่าง ๆ อย่างน้อย 300 บริษัทจากหลายประเทศ เช่น แคนาดา, จีน, ยุโรป, เกาหลี, สิงคโปร์ และ สหรัฐอเมริกา พบว่าการดำเนินพิธีการศุลกากรมีรวดเร็วและประสิทธิภาพดีขึ้น แต่ทั้งนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการ AEO มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการผู้ประกอบการเออีโอในระดับต่ำเพียง 16 เปอร์เซ็นต์ และที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ AEO มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการฯเพียง 6 เปอร์เซ็นต์ และเมื่อเปรียบเทียบสิทธิพิเศษที่ได้รับต่อความคาดหวังของผู้ประกอบการ AEO แล้วยังอยู่ในระดับต่ำกว่าความคาดหวังคิดเป็น 16.7 เปอร์เซ็นต์ และเมื่อเปรียบเทียบสิทธิพิเศษที่ได้รับจากความตกลงร่วมกันของผู้ประกอบการ AEO ยังต่ำกว่าความคาดหวังจากผลการสำรวจข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่จากหลายประเทศและหลากหลายประเภทธุรกิจมีความพอใจกับความรวดเร็วด้านพิธีการศุลกากร แต่ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์หลักของโครงการอย่างแท้จริงและสิทธิพิเศษที่ได้รับยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ประกอบการส่วนใหญ่

Carter (2014) ได้ศึกษาเรื่อง Protection or protectionism-AEO and C-TPAT in the light of Art.XX GATT, with emphasis on lit. (b) and lit. (d) จากเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 สหรัฐได้แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอด้านความปลอดภัย ดังนั้นประเทศตะวันตกมีการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยระหว่างประเทศ มีกฎระเบียบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย องค์การศุลกากรโลกได้กำหนดกรอบด้านความปลอดภัยที่เรียกว่า AEO Programs และในกลุ่ม EU ได้กำหนดกรอบ

ความปลอดภัยของตนเองและมีการกำหนดคู่การปฏิบัติในการพัฒนาระบบด้านความปลอดภัยตลอดทั้งซัพพลายเชน แต่การเข้าร่วมโครงการโดยสมัครใจมีในเฉพาะบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใน EU หรือ US เท่านั้น และได้มีการขยายการขอความร่วมมือในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่ง UNO จะมีหน้าที่คุ้มครองภัยคุกคามร้ายแรงต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายจึงไม่ควรเปลี่ยนจากการป้องกันเป็นการปกป้อง ซึ่งหลักการทั่วไปมีความขัดแย้งต่อหลักการขององค์การศุลกากรโลก ซึ่งกฎระเบียบของ AEO และ C-TPAT นั้นอาจจะเมิดกฎหมายการค้าระหว่างประเทศที่เป็นมาตรฐานสากล จากการศึกษากล่าวโดยสรุปว่าการกำหนดระเบียบด้านความปลอดภัยของประเทศตะวันตกนั้นไม่ได้ช่วยลดปัญหาด้านการก่อการร้ายและยังอาจจะเมิดกฎหมายการค้าระหว่างประเทศด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าการตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นมานั้นเป็นเพียงการปกป้องผู้ประกอบการเอสเอ็มอีของกลุ่มประเทศตะวันตกเท่านั้น

Hans-Joachim Schramm (2015) ได้ศึกษาเรื่อง Who benefits most from AEO certification? An Austrian perspective โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอส่วนใหญ่เป็นภาคธุรกิจผู้ผลิต ซึ่งมีปริมาณการส่งออกในปริมาณมาก และได้รับประโยชน์จากการบริหารการส่งออกได้ดีมากขึ้น และยังสามารถทำให้การเชื่อมโยงการขนส่งกับตัวแทนขนส่งทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นการผลักดันให้ผู้ประกอบการขนส่งหันมาสมัครเข้าร่วมโครงการด้วยเพื่อสร้างความมั่นใจด้านบริการและรักษาลูกค้าของผู้ให้บริการนั้น ๆ คิดเป็นผู้ส่งออก 49 เปอร์เซ็นต์ ภาคผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ คิดเป็น 29 เปอร์เซ็นต์ และ 18 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มผู้ค้าส่งและค้าปลีก แต่กลุ่มผู้ค้าส่งและค้าปลีกถือเป็นผู้ได้รับประโยชน์กลุ่มใหญ่เนื่องจากลักษณะการดำเนินการผ่านตัวแทนผู้จัดหาที่เป็นบริษัทใหญ่ที่ได้รับรองมาตรฐานเออีโอด้วย สรุปได้ว่าผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเป็นบริษัทที่มีปริมาณการนำเข้าส่งออกมากได้รับประโยชน์ด้านความรวดเร็ว และยังไม่การผลักดันให้ผู้ประกอบการอื่นในระบบซัพพลายเชนสมัครเข้าร่วมโครงการไปด้วย ลงลงมาเป็นผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์

Pannu (2014) ได้ศึกษาเรื่อง what's the benefit? taking a closer look at AEO in light of the latest union customs code news กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านซัพพลายเชน ยังเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนยุ่งยาก การนำเสนอโครงขององค์การศุลกากรโลกจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการด้านความปลอดภัยของซัพพลายเชนจากผู้ก่อการร้าย ได้รับความรวดเร็วในการจัดส่งสินค้าผ่านแดนที่รวดเร็ว แต่ในประเทศอังกฤษ การขาดการรับรู้ด้านสิทธิประโยชน์ และยังเป็นคำถามที่ว่าควรจะพิจารณาเออีโอเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการซัพพลายเชนหรือไม่ และบริษัทได้เปรียบคู่แข่งจากการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้หรือไม่ ซึ่งการเข้าร่วมโครงการไม่ได้เป็นข้อบังคับแต่ในทางกลับกันเป็นการเพิ่มต้นทุนด้านการนำเข้า ส่งออกของผู้ประกอบการ ดังนั้น

ศุลกากรอังกฤษจึงพยายามให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์ที่เป็นข้อได้เปรียบและการเข้าได้รับบริการจากศุลกากรยุโรปได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามประโยชน์ที่ได้จากโครงการที่สำคัญคือผู้ประกอบการจะมั่นใจในกระบวนการด้านความปลอดภัยของผู้ประกอบการเองด้วย โดยสรุปการสมัครเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ นั้นไม่ใช่ข้อบังคับแต่ที่เห็นได้ชัดคือเป็นการเพิ่มต้นทุนสินค้าซึ่งการรับรู้ด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการยังมีน้อย ดังนั้นศุลกากรต้องทำให้ผู้ประกอบการเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการมากขึ้น

Hints (2016) ได้นำเสนอรายงานเรื่อง Panel on Authorized Economic Operator (AEO) benefits and trusted trade lanes ผลการสำรวจผลประโยชน์ที่ได้รับตามประกาศของโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอในการประชุม WCO global AEO conference ณ เมืองกังกุน ประเทศเม็กซิโก โดยมี 5 หัวข้อใหญ่ โดยให้ระดับการได้รับประโยชน์ จาก 1-5 โดย 5 คือ การได้รับประโยชน์มากที่สุดด้านต่าง ๆ โดยจากผลการสำรวจพบว่าสิ่งที่ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากโครงการมากที่สุดคือการลดปริมาณการตรวจสอบระหว่างการนำเข้า ส่งออกโดยศุลกากร รองลงมาเป็นการได้รับบริการที่รวดเร็วกว่าผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เออีโอ และหากพิจารณาในผลประโยชน์ต่าง ๆ คะแนนอยู่ระหว่าง 2.8-3.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้นั้นยังไม่เห็นผลอย่างชัดเจน ด้านการลดค่าธรรมเนียม และด้านการติดต่อเจ้าหน้าที่นอกเวลาทำการ หรือช่วงเวลาที่ปริมาณข้อเรียกร้องมาก ๆ ยังอยู่ในระดับต่ำกว่า 2.7 ส่วนด้านการลดปริมาณการสำแดงข้อมูลสินค้า และการให้ได้สิทธิส่งออกเป็นอันดับแรกในกรณีประเทศได้รับผลกระทบจากประเด็นปัญหาด้านความปลอดภัย ซึ่งไม่ใช่ความคาดหวังของผู้ประกอบการ กล่าวโดยสรุปผู้ประกอบการเห็นว่าการลดการตรวจสอบระหว่างการตรวจปล่อยสินค้ามากที่สุดจากคะแนนสูงสุดระดับ 5 รองลงมาคือการได้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่วนสิทธิพิเศษอื่น ๆ ผู้ประกอบการก็ยังไม่พึงพอใจเนื่องจากในทางปฏิบัติแทบจะไม่ได้ใช้สิทธิเหล่านั้นเลย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษา “ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย” เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) การศึกษาข้อมูลเอกสาร แนวคิดทฤษฎี ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ในประเทศไทย โดยการวิจัยมีเนื้อหาครอบคลุมถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรของการวิจัยนี้ คือ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ในประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายจากผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ในประเทศไทย อย่างน้อยจำนวน 17 ราย สัมภาษณ์จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะของกิจการ
2. แนวคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีไอ เพื่อนำมาใช้เป็นผู้ประกอบการสัมภาษณ์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะทำการวิจัย ทบทวนความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัย ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการอย่างถูกต้อง
3. สร้างคำถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured question) โดยกำหนดคำถามพื้นฐานที่ต้องการไว้ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา ตามขอบเขตการศึกษาของงานวิจัย ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบคำถามสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินจำนวน 3 ท่าน เพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
5. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก่อนที่จะนำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการวิจัยจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือมีคุณภาพ และมีความน่าเชื่อถือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+1” แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อสอบข้อนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ก็จะให้ค่าเป็น “0”

จากการทดสอบหาค่า IOC ผลคะแนนรายข้อมีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าเครื่องมือวิจัยมีความตรงเชิงเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายได้ดี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทยที่ได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการนำเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556 เพื่อให้ทราบสภาพถึงปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ การรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลโดยละเอียดจาก บทความ สิ่งตีพิมพ์ กรมศุลกากร ส่วนมาตรฐาน ส่วนมาตรฐานเออีโอ สำนักงานมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เจาะจงแบบมีโครงสร้าง ซึ่งกำหนดกระบวนการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกระดับมาตรฐานเออีโอในประเทศไทย จำนวน 17 ราย ที่มีการค้าตามโครงการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประกอบการเบื้องต้น ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินงาน

2.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) แบบตัวต่อตัว เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อ โดยก่อนเริ่มสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการแนะนำตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ ทำการขออนุญาตจัดบันทึกข้อมูล บันทึกเสียงและแสดงเจตนาารมณ์ในการนำข้อมูลการสัมภาษณ์ไปเผยแพร่ ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 40-60 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยแต่ละรายจะทำการสัมภาษณ์จนกว่าจะไม่พบข้อสงสัยหรือเรียกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) จึงหยุดสัมภาษณ์

2.4 ผู้วิจัยทำการจดบันทึกสั้น ๆ ขณะสัมภาษณ์รวมถึงลักษณะอาการผู้ให้สัมภาษณ์ เช่นลักษณะท่าทาง น้ำเสียง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงของกลุ่มข้อมูลต่าง ๆ

2.5 ข้อมูลที่บันทึกจะถูกนำมาถอดเทปเพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนหรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป เทปบันทึกเสียงจะถูกนำมาฟังซ้ำเพื่อตีความและตรวจสอบความถูกต้อง โดยการวิจัยนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2559

การจัดเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดเตรียมข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจึงจัดเตรียมข้อมูลต่างโดยลำดับ ดังนี้

1. ผู้สัมภาษณ์สร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนการเริ่มสัมภาษณ์เพื่อให้บรรยากาศมีความเป็นกันเอง เพื่อให้ได้รับผลการสัมภาษณ์ที่เป็นประโยชน์และถูกต้องตามวัตถุประสงค์
2. ผู้สัมภาษณ์ทำการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่จดบันทึก โดยการสรุปและทบทวนหัวข้อที่สัมภาษณ์หลังการสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยืนยันความถูกต้องตรงกันของข้อมูล
3. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อยืนยันความถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยจึงเขียนระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และด้านที่ต้องการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในประเด็นที่ตรงกันหรือใกล้เคียงกัน
5. การยืนยันผลการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรวิจัยครั้งนี้ไว้เพื่อตรวจสอบ เพื่อยืนยันข้อมูลไม่เกิดความลำเอียงหรือเป็นความคิดเห็นของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของ Colaizzi (1978) ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายด้านการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทราบถึงลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินงาน สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายศุลกากร

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการถอดความตามเทพและการบันทึกการสัมภาษณ์ ฟังบทสัมภาษณ์ซ้ำ ถอดบทความและตีความเพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมและแจกแจงประเด็นที่สำคัญ

1.3 นำข้อมูลที่ได้มาอ่านทบทวนพิจารณาตีความ โดยละเอียดอีกครั้งเพื่อให้เข้าใจประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำข้อมูลที่สำคัญที่มีความหมายใกล้เคียงมาจัดกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน โดยลงรหัสข้อมูลกำกับ รวมเป็นกลุ่ม

1.5 รวบรวมผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาและอธิบายโดยละเอียด

1.6 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาย้อนกลับไปหาผู้ให้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามได้ที่บรรยายมาหรือไม่ จากนั้นนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ให้สัมภาษณ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาจนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

1.7 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความ และจัดทำข้อมูลในรูปแบบตารางและคำอธิบาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษา “ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 ราย ที่มีระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยมีเนื้อหาครอบคลุมสภาพปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงานหลังการเข้าร่วมโครงการ จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะของกิจการ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะของกิจการ

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ระดับมาตรฐานเออีโอ ที่มีการดำเนินงานตามโครงการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 17 รายหรือจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาสรุปโดยการจัดกลุ่มแยกตามประเภทกิจการ กำหนดรหัสผู้ประกอบการ โดยครอบคลุมด้านข้อมูลเฉพาะของผู้ให้สัมภาษณ์ ด้านเพศและตำแหน่งงาน ส่วนของประเภทธุรกิจและสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรที่ผู้ประกอบการได้รับจากกรมศุลกากร และนำมาสรุปออกเป็นตารางข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์และลักษณะกิจการโดยภาพรวม

การกำหนดรหัส	ตำแหน่ง	ประเภทธุรกิจ	สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร
EN1	ผู้จัดการแผนกนำเข้า ส่งออก	ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	บีไอโอ, 19 ทวิ
EN2	ผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์	ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	บีไอโอ, ฟรีโซน

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

การกำหนดรหัส	ตำแหน่ง	ประเภทธุรกิจ	สิทธิประโยชน์ทางภาษี อากร
EN3	ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์	ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	บีไอไอ, 19ทวิ
EN4	ผู้จัดการแผนกนำเข้า	ผู้ผลิตอาหารและบรรจุภัณฑ์ สำหรับอาหาร	บีไอไอ, 19ทวิ, ชดเชย อากร, ฟรี โชน
EN5	ผู้จัดการแผนกนำเข้า ส่งออก	ผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	บีไอไอ, 19ทวิ, ชดเชย อากร
EN6	พนักงานนำเข้า-ส่งออก	ผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	19ทวิ, ชดเชยอากร
EN7	พนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก และบีไอไอ	ผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์และพลาสติก	บีไอไอ, 19ทวิ, ชดเชย อากร
EN8	พนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก	ผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์และพลาสติก	บีไอไอ, 19 ทวิ และ ชดเชยภาษีอากร
EN9	ผู้จัดการแผนกนำเข้า-ส่งออก	ผลิตภัณฑ์ลูกบอล	บีไอไอ, 19 ทวิ , ชดเชย อากร
EN11	พนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก	ผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์	บีไอไอ, 19 ทวิ และ ชดเชยอากร
EN12	พนักงานปฏิบัติการนำเข้า- ส่งออก	อาหารแช่แข็ง	19ทวิ, ชดเชยอากร
EN13	พนักงานปฏิบัติการส่วน ส่งออก	อาหารแช่แข็ง	19ทวิ, ชดเชยอากร
EN14	ผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์	อาหาร	บีไอไอ, 19 ทวิ และ ชดเชยอากร
EN15	พนักงานปฏิบัติการนำเข้า- ส่งออก	กล่องไม้ หีบห่อและบรรจุ	19 ทวิ และชดเชยอากร
EN16	พนักงานงานอาวุโสด้านพิธี การนำเข้าและส่งออก	ผู้ผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ เคมี	บีไอไอ, 19 ทวิ และ ชดเชยอากร
EN17	ผู้จัดการแผนกนำเข้า-ส่งออก	การ์เมนต์	บีไอไอ, 19 ทวิ และ ชดเชยอากร

ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ EN1 เพศหญิง ดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการแผนกนำเข้า ส่งออก มีบุคลิกภูมิฐาน กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรแบบบีโอไอและ 19 ทวิ ผู้วิจัย จัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้ สัมภาษณ์ EN1, สัมภาษณ์, 5 กันยายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ EN 2 เพศหญิง ดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการแผนก โลจิสติกส์ มีลักษณะคล่องแคล่ว ภูมิฐาน กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรแบบบีโอไอ และฟรีโซน ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN2, สัมภาษณ์, 12 กันยายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ EN3 เพศชาย ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการแผนก โลจิสติกส์ มีลักษณะคล่องแคล่ว อธิษาศัยดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรแบบ บีโอไอและ 19 ทวิ ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลา ประมาณ 45 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN3, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑอาหารและบรรจุภัณฑ์ EN4 เพศหญิง ดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการ แผนกนำเข้า มีลักษณะภูมิฐาน อธิษาศัยดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรแบบ บีโอไอ, 19 ทวิ, ฟรีโซนและ ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN4, สัมภาษณ์, 11 พฤศจิกายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑสิ่งทอ EN5 เพศหญิง ดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการแผนก นำเข้า ส่งออก มีลักษณะคล่องแคล่ว ภูมิฐาน กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ บีโอไอ, 19 ทวิ, ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 45 นาที (ผู้ให้ สัมภาษณ์ EN5, สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑสิ่งทอ EN6 เพศชาย ดำรงตำแหน่ง พนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก มีลักษณะคล่องแคล่ว อธิษาศัยดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร 19 ทวิ, ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลา ประมาณ 45 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN6, สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตบรรจุภัณฑ์และพลาสติก EN7 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับ ปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก และ บีโอไอ กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรด้าน บีโอไอ, 19 ทวิ, ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลา ประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN7, สัมภาษณ์, 2 พฤศจิกายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตบรรจุภัณฑ์และพลาสติก EN8 เพศชาย ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก มีลักษณะคล่องแคล่ว อธิบายคดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร บีไอไอ, 19 ทวี และ ชดเชยภาษีอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN8, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ลูกบอล EN9 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งผู้จัดการแผนกนำเข้าส่งออก ลักษณะ ภูมิฐาน กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรด้าน บีไอไอ, 19 ทวี, ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN9, สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ EN10 เพศชาย ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการส่งออก ลักษณะคล่องแคล่ว อธิบายคดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร บีไอไอ, 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN10, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ EN11 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก ลักษณะคล่องแคล่ว กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร บีไอไอ, 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN11, สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง EN12 เพศชาย ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการ นำเข้า-ส่งออก ลักษณะคล่องแคล่ว ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN12, สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหารแช่แข็ง EN13 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการส่วนส่งออก ลักษณะมีมนุษยสัมพันธ์ดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรด้าน 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN13, สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหาร EN14 เพศชาย ดำรงตำแหน่งผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์ ลักษณะคล่องแคล่ว มีมนุษยสัมพันธ์ดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ด้าน บีไอไอ, 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN14, สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2559)

ผู้ประกอบการกล่องไม้ หีบห่อและบรรจุ EN15 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งพนักงานปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ด้าน 19 ทวี และ ชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบ

สัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 45 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN15, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี EN16 เพศชาย ดำรงตำแหน่งพนักงานงานอาวุโสด้านพิธีการนำเข้าและส่งออก ลักษณะภูมิฐาน อัยาศัยดี กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ภาษีศุลกากรด้านบีโอไอ, 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 50 นาที (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN16, สัมภาษณ์, 27 พฤษภาคม 2559)

ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์การ้เเมน EN17 เพศหญิง ดำรงตำแหน่งผู้จัดการแผนกนำเข้า-ส่งออก ลักษณะคลองแคล่ว ภูมิฐาน กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านบีโอไอ, 19 ทวี และชดเชยอากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ประกอบการล่วงหน้า การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง (ผู้ให้สัมภาษณ์ EN17, สัมภาษณ์, 24 กันยายน 2559)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ

ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และตีความและจับประเด็นตามแบบสัมภาษณ์ โดยเรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN1	สภาพปัญหาทั่วไปก็เป็นเรื่องของกระบวนการพิจารณาต่าง ๆ ยังมีความล่าช้าเนื่องจากปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยกับศุลกากรต่างประเทศที่ยังไม่ได้ประโยชน์ในเรื่องนี้ ซึ่งถ้าเทียบกับเงินที่เราได้มีการลงทุนปรับปรุงสถานประกอบการและการค้าประกันและทันสมัยบนแล้ว เรายังไม่ได้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ส่วนอื่น ๆ ด้านการผ่อนผันเงื่อนไขต่าง ๆ ตามประกาศทำให้เกิดความเสี่ยงจากการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ ด้วยความเข้าใจผิดด้านพิธีการ เช่น พิศัต อัตร่า ใบอนุญาตต่าง ๆ

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN2	จะกล่าวถึงสภาพปัญหาที่อาจจะอธิบายได้ไม่ชัดเจนนัก ทั้งนี้เราเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองมาก่อน นั้นหมายถึงเรามีความโปร่งใสด้านพิธีการไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าหรือการส่งออกต่างประเทศ เราเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีปริมาณการนำเข้าส่งออกมาก และเป็นประเภทธุรกิจที่ต้องใช้ความรวดเร็วในทุกกระบวนการ ดังนั้นการแสดงความโปร่งใสต่อกรมศุลกากร ก็เป็นส่วนช่วยให้เราสามารถดำเนินงานได้รวดเร็วขึ้น กอปรกับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากศุลกากร สามารถช่วยลดปัญหาด้านพิธีการเราได้ค่อนข้างมากแต่ก็มีความเสี่ยงเมื่อมีการตรวจประเมินย้อนหลัง ณ สถานประกอบการ ซึ่งเราก็ต้องระวังในส่วนนี้ ด้านการพิจารณาแก้ไขเอกสาร ก็ยังซ้ำซึ่งบางครั้งใช้เวลานาน 3 เดือนถึง 1 ปีก็มี
EN3	สภาพในปัจจุบันก็เป็นเรื่องของความไม่ได้รับประโยชน์ด้านการยอมรับของลูกค้าเพราะเราเป็นเพียงส่วนเดียวของระบบซัพพลายเชน ความปลอดภัยในขั้นตอนอื่น ๆ ยังไม่พัฒนาเราก็ไม่ได้รับประโยชน์ไปด้วย ด้านพิธีการน่าจะรวมถึงผู้ประกอบการอื่น ๆ ทั่วไปด้วย อย่างเช่น ความเห็นต่างเรื่องพิกัดสินค้า การตีความซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยมีความเห็นต่าง บางครั้งก็ทำให้เกิดความยุ่งยากที่ต้องอธิบายเพิ่มเติม ส่วนตัวโครงการเอง ความชัดเจนด้านประโยชน์ยังอยู่ในระดับภายในประเทศ ในระดับประเทศลูกค้าของเรา ยังไม่เห็นความชัดเจนของความน่าเชื่อถือ
EN4	ในเรื่องที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ที่ตัวแทนออกของเราแจ้งมาก็จะไม่พบบ้าง รอเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องบ้าง เหล่านี้ก็อาจจะเป็นเพราะปริมาณเจ้าหน้าที่มีน้อย ในขณะที่ผู้นำเข้าส่งออกมีมาก ปัญหาต่าง ๆ มีมาก เพราะถ้าดูจริง ๆ บริษัทที่เข้าร่วมโครงการมีปริมาณน้อย นั่นอาจหมายถึง บริษัทอื่น ๆ ยังไม่พร้อมที่จะแสดงความโปร่งใส เพราะปัญหาเค้ามามาก ก็กระทบกับเราอยู่ดี เพราะอย่างไรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็คือกลุ่มเดียวกัน

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN5	<p>ต้องมองไปที่วัตถุประสงค์ของโครงการก่อนว่าต้องการสร้างความน่าเชื่อถือ ด้านความปลอดภัยกับลูกค้าในต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันของเราเป็นเพียงการเริ่มต้นดังนั้นทุกอย่างยังต้องการพัฒนาอีกมาก เพราะตอนนี้มีแค่ผู้ประกอบการสองกลุ่มที่เริ่มเข้าร่วมโครงการคือ ผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออก และบริษัทตัวแทนออกของ ดังนั้นความน่าเชื่อถือแน่นอน ยังไม่เกิดผลชัดเจน ส่วนการดำเนินงานด้านพิธีการนั้นก็ เป็นลักษณะทั่วไป เราได้สิทธิพิเศษเหนือกว่าผู้ประกอบการอื่น ๆ ซึ่งก็คือว่าได้รับความอำนวยความสะดวกจากศุลกากรด้วยดี ของเราใช้สิทธิด้าน บีไอไอ ขอคืนอากร 19 ทวิ และชดเชยอากร การขอคืนอากรนั้นมีความซับซ้อนด้านเอกสารมากพอสมควร ก็ยังมีความล่าช้าในการพิจารณาอนุมัติบ้าง ถ้ามีระบบเทคโนโลยีที่ออนไลน์ได้มากขึ้นก็ช่วยให้ทำอะไรได้เร็วขึ้น</p>
EN6	<p>ถ้าแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกด้านพิธีการในประเทศ ก็ต้องยอมรับว่าบางครั้งเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ เพราะสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ได้คือ การอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ที่เห็นความรวดเร็วเด่นชัดจริง ๆ ก็จะเป็นเรื่องการตรวจปล่อย เพราะเรามี Paperless แล้ว ของเราได้รับยกเว้นการสุ่มตรวจ อันนี้เห็นชัดเจน แต่สำหรับด้านอื่น ๆ ที่เราใช้สิทธิคืนอากร อันนี้เกี่ยวข้องกับเอกสารปริมาณมาก ๆ ก็ยังไม่รวดเร็วนัก ส่วนที่สอง ด้านความเชื่อถือ ส่วนนี้เรามองว่ายาก เพราะระบบศุลกากรในประเทศต่าง ๆ มีความซับซ้อน อย่างลูกค้าเราอยู่ประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศที่มีระบบศุลกากรเข้มงวดมากและใช้เวลาเดินพิธีการนานกว่าบ้านเราซึ่งบางครั้งสองถึงสามวันก็มี</p>
EN7	<p>สภาพปัญหาโดยทั่วไปด้านพิธีการนั้นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพบ ก็ดำเนินได้ปกติ ส่วนใหญ่เราใช้บริษัทชิปปิ้งในการดำเนินงานให้เราอยู่แล้ว เป็นตัวกลางระหว่างบริษัทกับเจ้าหน้าที่ บางครั้งก็มีความล่าช้าบ้าง แต่ก็อาจจะเป็นที่บริษัทชิปปิ้งที่เราจ้างเองที่ทำงานช้า ส่วนการยอมรับด้านความปลอดภัยของประเทศลูกค้าหรือลูกค้าของเรายังไม่เห็นประโยชน์จากส่วนนี้ เนื่องจากพิธีการของแต่ละประเทศแตกต่างกัน ความเคร่งครัดแตกต่างกัน</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN8	<p>ปัญหาที่เราเจอ ถ้ามีการเพิ่มเติมด้านความรวดเร็วในการแก้ไขเอกสารที่ผิดให้รวดเร็วขึ้นก็จะเป็นประโยชน์ เพราะในแต่ละครั้งของการแก้ไขใบขนต่าง ๆ ใช้เวลานานเป็นเดือนหรือนานกว่านั้นเพราะต้องพิจารณาหลายฝ่าย แม้ตัวแทนออกของที่เป็นตัวแทนออกของระดับเออีโอ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้รวดเร็ว ข้อนี้น่าจะเป็นประโยชน์ที่ใกล้ตัวผู้ประกอบการมาก และน่าจะเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ด้วย</p>
EN9	<p>สภาพปัญหาโดยรวมนี้ค่อนข้างอธิบายยาก เพราะจริง ๆ เราไม่ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตรง ก็คงจะมีความล่าช้าในกระบวนการที่ต้องพิจารณาจากหลายฝ่าย ปริมาณของเจ้าหน้าที่ก็อาจจะไม่พอ ถึงแม้จะมีระบบ Paperless แล้ว แต่สุดท้ายการตรวจสอบก็ยังยึดที่เอกสารที่ต้องเก็บรักษาไว้ถึง 5 ปี ถึงแม้จะมีการเข้าตรวจสอบ ณ สถานประกอบการแล้วทุกปี</p>
EN10	<p>ภาพรวมด้านพิธีการบริษัทเรดำเนินการภายใต้กฎหมายศุลกากรอย่างเคร่งครัดมาตลอด เพราะต้องการสร้างความเชื่อมั่นกับศุลกากรด้านความถูกต้องโปร่งใสอยู่แล้ว ส่วนสิทธิประโยชน์ที่ได้นั้นก็ก็เป็นสิ่งที่เราได้รับจากการเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองอยู่แล้ว และเราดำเนินงานมานานมีความเข้าใจในขั้นตอนต่าง ๆ ดีอยู่แล้ว สภาพปัญหาต่าง ๆ ด้านความรวดเร็วยังมีความล่าช้า ซึ่งถ้าดูจริง ๆ สิทธิพิเศษประโยชน์ที่ดึงดูดผู้ประกอบการนั้นก็ก็เป็นด้านความรวดเร็วทั้งสิ้น ถ้าหากยังแก้ในจุดนี้ยังไม่ได้ผู้ประกอบการก็ไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่</p>
EN11	<p>ในสภาพปัญหานั้น ก็จะเป็นความรวดเร็วในการขอคืนอากร และงานแก้ไขต่าง ๆ ที่เราพบความล่าช้า โดยเฉพาะงานแก้ไขใบขนที่เกิดจากการพิมพ์ผิดของตัวแทนออกของ ซึ่งหากเป็นกรณีที่ไม่กระทบต่อค่าภาษี ก็อยากจะเห็นความรวดเร็วในส่วนนี้มากขึ้น สำหรับภาพใหญ่ระดับคู่ค้าในต่างประเทศ ผลสัมฤทธิ์เราคงไม่สามารถคาดหวังได้ในขณะนี้ แต่อย่างน้อยโครงการนี้ก็ไม่เป็นข้อจำกัดของบริษัทเรา อย่างน้อยในกระบวนการภายในของเราโดยตรงก็มีความเชื่อมั่นได้ว่าปลอดภัยเป็นไปตามมาตรฐานสากล</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN12	โดยรวมเรามีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บุคลากรและสิทธิประโยชน์ที่เราได้รับ แต่เราก็คาดหวังว่าในอนาคตเราจะมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เป็นดิจิทัลมากขึ้น โดยที่ลดปริมาณเอกสารที่เป็นกระดาษ ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ
EN13	ถ้าโดยรวมการดำเนินงานยังเป็นไปอย่างปกติ ซึ่งธุรกิจอาหารก็ต้องการความรวดเร็วอยู่แล้ว เพราะสินค้าเราเป็นด้านอาหาร อาวุธวัตถุดิบมีความสำคัญกับเรามาก ส่วนอื่น ๆ ถ้าให้มองอาจมีความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาต่าง ๆ ยังไม่คล่องตัว ซึ่งหากพิจารณาในอนาคต เมื่อปริมาณผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการมากขึ้น ซึ่งนั่นหมายถึงสิทธิต่าง ๆ ที่เสนอความรวดเร็วให้กับผู้ประกอบการจะลดลงหรือไม่หากปริมาณเจ้าหน้าที่ยังมีอยู่เท่าเดิม หรือวิธีการปฏิบัติยังเป็นลักษณะเดิม เราคาดหวังว่าเทคโนโลยีจะมีส่วนช่วยผู้ประกอบการมากขึ้นในอนาคต เช่นการขอคืนภาษีออนไลน์
EN14	เราเห็นว่าการเดินพิธีการนำเข้าส่งออก ทำให้รวดเร็วขึ้นกว่าเมื่อก่อนมากขึ้น ถึงแม้ปริมาณการนำเข้าเราจะมีมาก ที่บริษัทตัดสินค้าเข้าร่วมโครงการ ก็เพื่อจะคงรักษาสิทธิพิเศษไว้จากเดิมที่เป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองซึ่งเราได้สิทธิพิเศษจากศุลกากรในด้านความรวดเร็วของการตรวจปล่อย หรือการขอเออีโอ เราก็ถือว่าอยู่ในระดับที่เราพึงพอใจ และการเป็นผู้ประกอบการระดับเออีโอ ก็เป็นนโยบายที่เราต้องการสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าอยู่แล้ว ซึ่งในธุรกิจอาหารเรามีข้อกำหนด และกฎหมายหลายตัวที่เราต้องปฏิบัติซึ่งก็มีความเข้มงวดมาก ๆ เช่นกัน
EN15	ความรวดเร็วเป็นสิ่งสำคัญ เพราะธุรกิจทุกอย่างต้องการความคล่องตัว การแข่งขันสูง อันนี้ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ต้องสมัครเข้าร่วมโครงการเพราะเดิมเราเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทอง ส่วนประโยชน์ที่ได้จากโครงการกับการค้าระหว่างประเทศ ผู้ประกอบการเองที่จะช่วยกันสร้างความเชื่อมั่น เราก็ยังไม่ได้รับประโยชน์ด้านความปลอดภัยเลย แต่เราได้มีการลงทุนปรับปรุงสถานประกอบการต่าง ๆ ไปแล้ว

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN16	ธุรกิจเราเป็นกลุ่มเคมีภัณฑ์ ขั้นตอนการตรวจสอบ ส่งตัวอย่างมันมี ในส่วน สิทธิพิเศษที่เราได้ถือว่าตรงความต้องการ แต่ก็ยังมีความล่าช้า อยู่เช่น การ แก้ไขเอกสาร ส่วนสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นก็ไม่ได้ใช้เท่าไร แต่อย่างไร การ เดินพิธีการที่รวดเร็วในช่วงแรกก็ดีแต่ก็ต้องรอบคอบเพราะมีการตรวจสอบ ย้อนหลังที่เกี่ยวกับพิกัดอัตรา ซึ่งก็อาจทำให้เรามีความเสี่ยงเรื่องการปรับ ย้อนหลังได้ด้วยเช่นกัน ถ้าเพิ่มความรวดเร็วในการตรวจสอบพิกัดล่วงหน้าให้ รวดเร็วขึ้นก็จะดีมาก ๆ ผู้ประกอบการจะได้ไม่ต้องรับความเสี่ยงในอนาคต
EN17	ทั่วไปถือว่าเราได้ประโยชน์ เพราะในส่วนศุลกากรเองก็พยายามที่จะพัฒนา และคำนวณความสะดวกให้กับผู้ประกอบการอยู่แล้ว แต่ทั้งนี้ทุกอย่างก็ต้องอิง ตามหลักกฎหมาย ขั้นตอนต่าง ๆ ท่านก็ต้องพิจารณาโดยละเอียด เพราะก็มีผู้ ปฏิบัติพิธีการ ไม่ถูกต้องเยอะ หลีกเลียง ลักลอบทั้งจงใจ และไม่จงใจ ในภาพ กว้างของโครงการ ต้องดูระยะยาวว่าจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าเราได้ หรือไม่

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปประเด็นปัญหาสภาพปัญหาทั่วไปการดำเนินงาน ตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ดังนี้

EN5, EN12, EN13 กล่าวว่า ด้านการขอคืนอากรมีความยุ่งยากเรื่องเอกสารเนื่องจากมี ปริมาณการขอคืนเงินอากรจำนวนมาก ซึ่งหากมีเทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนส่วนนี้จะทำให้เกิด ความรวดเร็วและลดความยุ่งยากลงได้มาก

EN4, EN6, EN7, EN8, EN9, EN11, EN12, EN15 กล่าวว่า ปัญหาด้านการพิจารณาโดย ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความล่าช้า หรือด้านความเห็นที่แตกต่างของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานก็ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความยุ่งยากในการหาข้อมูลเพิ่มเติม และด้านงานขอคืนอากรที่ยังไม่ สามารถทำได้รวดเร็วเนื่องจากปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ

EN3, EN5, EN6 กล่าวตรงกันว่า การยอมรับด้านการตรวจปล่อยจากศุลกากรประเทศ ปลายทางนั้นยังไม่เห็นผลชัดเจน เนื่องจากความเข้มงวดและกฎหมายศุลกากรของประเทศคู่ค้ามี ความแตกต่างกัน รวมถึงการที่มีผู้ประกอบการเพียง 2 กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งยังไม่ครบทั้ง

ระบบซัพพลายเชนจึงยังไม่เกิดความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยตามเจตนารมณ์ของโครงการ และ
 สุลกากรไทยมีการทำความตกลงกับประเทศคู่ค้าได้จำนวนน้อยรายในปัจจุบัน

EN1, EN2, EN3, EN16 กล่าวตรงกันว่า ความรวดเร็วในการตรวจปล่อยถือเป็น
 ประโยชน์แต่ก็เป็นความเสี่ยงกับผู้ประกอบการ ในการเข้าใจผิดเรื่องพิกัดอัตราและใบอนุญาต
 ซึ่งอาจจะทำให้บริษัทถูกดำเนินคดีและถูกปรับย้อนหลังได้

จากตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการดำเนินงานตามโครงการ
 ผู้ประกอบการระดับ มาตรฐานเออีโอสามารถ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ด้านสภาพปัญหา
 การดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตาม
 ประกาศนั้นผู้ประกอบการสามารถดำเนินการตามได้เป็นปกติเนื่องจากข้อกำหนดหน้าที่และความ
 รับผิดชอบมีความคล้ายคลึงกับกฎหมายเดิมเรื่องผู้ประกอบการระดับบัตรทำทอง สิทธิพิเศษต่าง ๆ
 ที่ให้นั้นมีเพียงบางตัวที่ได้รับประโยชน์โดยตรง การดำเนินงานส่วนใหญ่ยังต้องเก็บเอกสารในการ
 อ้างอิงและการขอสิทธิคืนอากร ซึ่งวัตถุประสงค์หลักในการเข้าร่วมโครงการนี้ก็เพื่อให้คงสิทธิ
 พิเศษที่เคยได้รับตามกฎหมายเดิม ไม่เช่นนั้นก็จะถูกตัดสิทธิโดยอัตโนมัติ ปัญหาความล่าช้าใน
 ขั้นตอนการพิจารณาต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากสิทธิพิเศษที่ได้ยังทำได้ช้า เช่นการพิจารณาแก้ไขใบขน
 สินค้า ความเห็นต่างด้านพิกัดอัตราศุลกากรของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และด้านการขอคืนอากรที่ยัง
 ไม่มีเทคโนโลยีมาสนับสนุนก็มีความล่าช้าในการพิจารณาอยู่บ้างด้วยจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ
 มีจำนวนที่จำกัดแต่ปริมาณผู้ประกอบการที่ขอคืนอากรที่ตามโครงการผู้ประกอบการเออีโอและ
 ผู้ประกอบการทั่วไปมีเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานก่อนการเข้าร่วมโครงการ

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN1	<p>เดิมบริษัทเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองและยังเป็นสมาชิกสมาคมผู้ประกอบการระดับบัตรทองจึงมีความรวดเร็วด้านข้อมูลข่าวสารจากกรมศุลกากรหรือจากทางสมาคมเอง การเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการบัตรทองถือเป็นกลุ่มนำร่องกลุ่มแรก ๆ ที่เข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ในเรื่องความปลอดภัยไม่มีอะไรมากนักเพราะกฎหมายเดิมก็มีให้ปฏิบัติตามอยู่แล้ว แต่มีการปรับปรุงเรื่องเอกสารควบคุมอยู่บ้าง ให้ครบถ้วนตามที่กำหนด อย่างเช่น เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การเลือกบริษัทผู้ให้บริการต่าง ๆ ข้อกำหนดต่าง ๆ เพิ่มเติมในสัญญาการจ้างงานหรือการจ้างทำของต่าง ๆ หลังจากที่ทำในระดับหนึ่งเราจึงขอความเห็นจากศุลกากรท่านว่า ควรปรับปรุงในส่วนใดบ้าง ซึ่งก็ได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จึงทำให้บริษัทผ่านการพิจารณาด้านความปลอดภัยที่รวดเร็ว</p>
EN2	<p>เมื่อเราได้ข่าวของการเริ่มจะปรับเปลี่ยนตัวโครงการผู้ประกอบการระดับบัตรทองให้เป็นโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ทางเราก็ทำการศึกษาข้อกำหนดกฎระเบียบใหม่ และตรวจสอบความพร้อมของเรา กฎหมายตัวนี้เน้นเรื่องความปลอดภัยในทุก ๆ ขั้นตอน และตัวนี้เป็นส่วนเพิ่มเติมจากกฎหมายเดิมเราก็ได้ศึกษาเรื่องงบประมาณว่าถ้าต้องลงทุนปรับเปลี่ยนระบบรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามข้อกำหนดนั้นต้องใช้งบประมาณเท่าใด เปรียบเทียบความคุ้มค่าของสิทธิต่าง ๆ ที่เราจะได้ เป็นอย่างไร ที่เราลงทุนด้านความปลอดภัยก็เช่น การให้สิทธิของพนักงานในการเข้าถึงในแต่ละพื้นที่ ของโรงงาน เมื่อกรมศุลกากรเข้าตรวจประเมิน ก็มีการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทั้งในเรื่องเอกสารควบคุมด้านการรักษาความปลอดภัย และการปรับปรุงเรื่องประตูเข้าออกที่มีระบบป้องกันมากขึ้น ส่วนด้านเอกสารที่ใช้ในการสมัครเข้าร่วมโครงการนั้นเราก็ทำความเข้าใจแล้วจัดทำตามระเบียบกรมซึ่งก็เป็นปกติ</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN3	<p>ด้วยที่เราเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองอยู่แล้ว ด้านข้อมูลข่าวสารเราได้รับ ความรวดเร็ว และเราเป็นกลุ่มเป้าหมายแรกของการเข้าร่วม โครงการ ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ เพราะในระเบียบปฏิบัติ ข้อกำหนด ต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกับตัวกฎหมายเดิม ในเรื่องของความปลอดภัย บริษัท เรามีระบบที่ค่อนข้างดี เพราะเป็นโรงงานมาตรฐานระบบรักษาความปลอดภัย เราให้ความสำคัญมากอยู่แล้ว ในทุก ๆ จุดของโรงงาน แต่ที่มีแก้ไขเพิ่มเติม บ้างจะเป็นเรื่องของเอกสารควบคุมและประเมินความเสี่ยง เมื่อได้รับ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบความพร้อมของโรงงาน ทางฝ่าย Safety ก็ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ</p>
EN4	<p>เริ่มแรกเราทราบข่าวเรื่องโครงการมาจากสมาคมผู้ประกอบการระดับ ทองของการจะปรับเปลี่ยนตัวกฎหมายจากเดิมมาเป็นผู้ประกอบการระดับ มาตรฐานเออีโอ เราก็ดูตามความถี่หน้าของโครงการและในขณะเดียวกัน เมื่อมีประกาศออกมาในต้นปี พ.ศ. 2556 เราก็ศึกษาข้อกำหนดต่าง ๆ และ ปรึกษากับทางสมาคมในข้อสงสัยด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นตัวแทนในการ หารือกับกรมอุตสาหกรรมในขณะนั้น ในด้านของการรักษาความปลอดภัยเราก็มี การปรับปรุงในส่วนของคุณค่าออกบางจุด เรื่องไฟส่องสว่างและกล้องวงจร ปิด ซึ่งก็เป็นการลงทุนเพิ่มเติมในส่วนนี้และมีการเพิ่มเติมด้านเอกสารควบคุม ความปลอดภัย หลักเกณฑ์การเลือกซัพพลายเออร์ต่าง ๆ การเพิ่มเติม ข้อกำหนดเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ขายหรือผู้ให้บริการของเราเป็นบริษัทที่มีความ น่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ซึ่งเราก็ทำให้ เป็นไปตามประกาศของกรม</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN5	<p>ทางบริษัทได้รับทราบข้อมูลจากบุคลากรเกี่ยวกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลงตัวกฎหมายนี้ล่วงหน้าและท่านก็เชิญผู้ประกอบการที่เป็นระดับบัตรทองและหน่วยงานต่าง ๆ ประชุมหารือในเรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการ ในช่วงแรกก็มีบริษัทนำร่องที่ร่วมมือกับบุคลากรซึ่งเราก็ได้ติดตามความคืบหน้าของโครงการมาโดยตลอด และในระหว่างนั้นเรามีการเตรียมพร้อมของเรา ศึกษาเรื่องค่าใช้จ่าย ต้นทุนต่าง ๆ ในการปรับปรุงโรงงานและเปรียบเทียบส่วนได้ส่วนเสียนี่ที่จะเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ สำหรับส่วนที่เพิ่มเติมมาที่สำคัญคือระบบรักษาความปลอดภัยทั้งโรงงาน ในจุดต่าง ๆ เช่นกำหนดจุดสำหรับบุคคลภายนอกที่เข้ามาในโรงงานให้มีความชัดเจน การจัดระบบการประเมินความเสี่ยงในส่วนต่าง ๆ การปรับปรุงเรื่องระบบการตรวจสอบบุคคลเข้าออก ในบริเวณต่าง ๆ ที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ มีเพิ่มเติมจุดของกล้องวงจรปิด และประตูเข้า-ออกในบางจุดที่มีระบบล็อคอัตโนมัติที่มีมาตรฐานมากขึ้นในส่วนนี้ก็มีขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานเออีโอของกรมอุตสาหกรรม ท่านก็ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ก็ช่วยให้เราสามารถมีแนวทางในการทำงานได้เร็วและก็ต้องทำตามกฎระเบียบด้วย</p>
EN6	<p>ช่วงแรกของข่าวสารเราได้รับเชิญประชุมจากสมาคมผู้ประกอบการระดับบัตรทองเพื่อรับทราบร่างที่จะทำการแก้ไขจากประกาศเดิมมาเป็นโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ โดยตอนนั้นสมาคมก็ให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกในสิ่งที่ควรต้องเตรียมตัวเมื่อประกาศมีผลจะได้ปรับตัวทัน เพราะความสิ้นสุดของการเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทอง และสิทธิพิเศษต่าง ๆ ตามประกาศเราก็จะไม่ได้รับ ซึ่งเราก็หารือกันภายในกับฝ่ายบริหารต่าง ๆ ในเรื่องความคุ้มค่าหากต้องลงทุนในส่วนไหนบ้าง และประสานงานกับฝ่ายรักษาความปลอดภัยของโรงงาน เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงด้านความปลอดภัยและหารือกับบุคลากรในส่วนงานมาตรฐานเพื่อขอคำแนะนำขอความช่วยเหลือที่บุคลากรจะเห็นสมควรอนุมัติให้ผ่านเกณฑ์และนำมาปรับปรุง ทั้งด้านเอกสารและสถานที่ของโรงงาน</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN7	<p>ก่อนที่จะมีประกาศโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอออกมา เราได้รับหนังสือแจ้งจากกรมศุลกากรเพื่อเชิญหารือเกี่ยวกับแนวทางการเปลี่ยนแปลงและข้อกำหนดใหม่เพิ่มเติมด้านความปลอดภัยเพิ่มเติมจากประกาศเดิม และได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านตัวแทนชิปปิงด้วย โดยบริษัทเองก็ประชุมกันภายในเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนด ซึ่งเรื่องนี้ถือเป็นข้อกำหนดเพิ่มเติมจากตัวกฎหมายเดิมที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก เราก็อาศัยความร่วมมือจากแผนกความปลอดภัยของบริษัทในการจัดทำระบบต่าง ๆ และ ในขณะที่มีการเข้าตรวจสอบโดยกรมศุลกากรเราก็ได้รับคำแนะนำเพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงและประสานงานภายใน การปรับปรุงเอกสารการควบคุมในจุดต่าง ๆ ซึ่งก็พัฒนาจากของเดิมที่เรามีอยู่แล้วให้เป็นไปตามข้อกำหนด</p>
EN8	<p>บริษัทได้รับทราบข่าวสารแรก ๆ จากสมาคมผู้ประกอบการระดับบัตรทอง เรื่องของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดและมีการเชิญประชุมอยู่เป็นระยะเพื่อรับทราบแนวทางในการปรับปรุงบริษัทให้ตรงตามเงื่อนไขของกฎหมาย และเมื่อมีประกาศกรมฯออกมาเราก็สมัครเข้าร่วมโครงการก่อนที่สิทธิผู้ประกอบการบัตรทองจะหมดอายุลง เพราะเราต้องการที่จะได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะเราเข้าไม่ได้เลยเนื่องจากเราใช้สิทธิคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ซึ่งเรามองเรื่องการสูญเสียโอกาสด้านการลงทุนเป็นสิ่งสำคัญ หากเกิดความล่าช้าในส่วนนี้ ในเรื่องของกฎด้านความปลอดภัยที่เพิ่มเติมขึ้นมานั้น ถือเป็นเรื่องใหม่และค่อนข้างมีข้อกำหนดมากและเป็นการลงทุนปรับปรุงในส่วนต่าง ๆ ของโรงงานให้ตรงกับกฎหมาย ซึ่งเราก็พยายามพัฒนาให้ตรงมากที่สุดและเราก็ได้รับคำแนะนำจากส่วนมาตรฐานเออีโอเรื่องวิธีการปรับปรุงระบบความปลอดภัยในตรงตามข้อกำหนดเป็นอย่างดี ด้านที่เราปรับปรุงนั้นจะเป็นเรื่องเอกสารควบคุมเสียส่วนใหญ่ การเก็บและการสืบค้นได้ที่รวดเร็ว</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN9	<p>เราได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์จากกรมศุลกากรและในขณะนั้นทางสมาคมบัตรทองก็ได้เชิญสมาชิกของสมาคมเข้าปรึกษาพูดคุยเกี่ยวกับแนวโน้มและข้อกำหนดและข้อกำหนดตัวใหม่ ซึ่งเราก็ได้รับทราบรายละเอียดมาในระดับหนึ่ง ในตอนนั้น และก็มีเชิญประชุมผู้ประกอบการจากสมาคมหลังจากที่ได้มีประกาศออกมา เพื่อเร่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงความพร้อมด้านความปลอดภัยของตนเอง ก็มีเพิ่มเติมส่วนต่าง ๆ ในเรื่องการควบคุม การตรวจสอบผู้ขายทั้งในและต่างประเทศ ระบบการตรวจสอบย้อนหลังของส่วนต่าง ๆ ในโรงงาน มีการเพิ่มเติมกล้องวงจรปิดและไฟส่องสว่าง ระบบเอกสารการตรวจสอบย้อนหลัง ทั้งนี้เพื่อให้ความต่อเนื่องของมากที่สุดของสิทธิเดิมของเราจะสิ้นสุดลง ในส่วนขั้นตอนดำเนินการต่าง ๆ ก็ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่วนงานมาตรฐานเออีโอเป็นอย่างดี</p>
EN10	<p>ทางเราได้รับหนังสือเชิญประชุมหารือจากกรมศุลกากรในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงตัวข้อกำหนดกฎหมายนี้ซึ่งก็มีผู้ประกอบการอื่น ๆ ที่เข้าร่วมประชุมหารือ และอธิบายถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงเมื่อตอนที่ร่างประกาศออกมา เราก็จัดเตรียมเรื่องการปรับปรุงสถานที่และตัวเอกสารควบคุมด้านความปลอดภัยก่อนที่กรมฯจะมาตรวจประเมิน ในขั้นตอนเอกสารและเงื่อนไขต่าง ๆ ก็ไม่แตกต่างจากเดิมที่เป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทองจึงไม่เป็นอุปสรรคในการจัดเตรียม และเราก็ได้รับความร่วมมือจากสมาคมผู้ให้การรับรองเป็นอย่างดี และเราก็เป็นบริษัทนำร่องกับกรมศุลกากรในการสมัครและปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN11	<p>บริษัทเราเห็นประกาศผ่านเว็บไซต์ของกรมศุลกากร เกี่ยวกับโครงการนี้และเนื่องด้วยลูกค้าเราอยู่ในสหรัฐอเมริกา และยุโรป และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ก็เป็นสินค้ากลุ่มหนึ่งที่สามารถดัดแปลงเป็นอาวุธสงคราม ซึ่งก็เร็ว ๆ นี้ก็จะมีข้อกำหนดใหม่ที่บังคับใช้ในอีกประมาณ 1-2 ปี เกี่ยวกับสินค้าสามารถใช้ได้ 2 ช่องทางหรือกลุ่มเสี่ยงที่จะทำอาวุธสงครามได้ เราจึงศึกษาเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ ของโครงการตามประกาศกรม และสมัครเข้าร่วมโครงการซึ่งในระหว่างการสมัครก็มีขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ส่วนมาตรฐานเออีไอท่านก็ให้คำแนะนำและอธิบายในรายละเอียดแต่ละข้อด้านความปลอดภัย และเราก็มีการประชุมหาแนวทางปรับปรุงกันภายใน ในส่วนของโรงงานเรามีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีและเป็นโรงงานมาตรฐานอยู่แล้ว จึงมีการปรับปรุงไม่มาก</p>
EN12	<p>บริษัท ได้รับจดหมายเชิญประชุมจากสมาคมผู้ประกอบการบัตรทองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดซึ่งก่อนจะมีประกาศกรมที่เป็นกฎหมายจริงออกมา และได้หารือถึงแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงอะไรบ้างที่บริษัทต้องทำ ซึ่งก็ถือว่าเราก่อนข้างพร้อมเมื่อมีประกาศออกมาเราก็สามารถสมัครและผ่านการพิจารณาให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีไอ ก่อนที่สิทธิของผู้ประกอบการระดับบัตรทองของเราจะสิ้นสุดลง ในส่วนของกรมศุลกากรก็ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ให้คำแนะนำต่าง ๆ ในช่วงตรวจประเมินโรงงานให้เราปรับปรุงซึ่งก็ถือว่ารวดเร็วและดำเนินการได้ด้วยดี</p>
EN13	<p>เราก็ศึกษาในรายละเอียดของโครงการเพราะในวัตถุประสงค์ของโครงการต้องการสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย ซึ่งลูกค้าเราอยู่ในกลุ่มยุโรป เราก็มีนโยบายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า จึงขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่วนที่เกี่ยวข้อง และมาทบทวนความพร้อมของบริษัทเราก่อน และสมัครเข้าร่วมโครงการ สำหรับตัวโรงงานเรามีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว ฝ่ายดูแลอาคารโรงงานก็ทำการปรับปรุงให้เป็นไปตามข้อกำหนด สำหรับเงื่อนไขด้านคุณสมบัติอื่น ๆ นั้นก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการสมัครเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีไอในครั้งนี้</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN14	<p>เดิมบริษัทเป็นผู้ประกอบการระดับบัตรทอง เราได้รับข้อมูลข่าวสารก่อนที่จะมีประกาศ และมาการเชิญประชุมอยู่เป็นระยะ ตั้งแต่การริเริ่มโครงการนำร่อง ในช่วงต้น ๆ ก่อนมีจะออกมาเป็นกฎหมายตัวนี้ เมื่อเป็นกฎหมายออกมา บริษัทก็ได้ศึกษารายละเอียดจากแนบท้ายประกาศ รวมถึงปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ดูแลโครงการนี้ เพื่อการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามเงื่อนไขด้านความปลอดภัย ในส่วนคำแนะนำก็ได้รับคำแนะนำที่ดีจากเจ้าพนักงาน</p>
EN15	<p>ข่าวสารเราได้รับหนังสือเชิญประชุมจากกรมศุลกากรเพื่อชี้แจงและหารือเกี่ยวกับโครงการนี้ตั้งแต่ก่อนจะออกมาเป็นประกาศ ซึ่งเราก็ศึกษาข้อกำหนด และเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่เป็นกลุ่มนำร่องในการสมัครเข้าร่วมโครงการ ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจากกรมด้านคำแนะนำและสมาคมต่าง ๆ ที่เราเป็นสมาชิกเป็นอย่างดี จนเมื่อมีประกาศออกมาเราก็ผ่านการอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอในเวลาอันสั้น</p>
EN16	<p>เราได้รับข้อมูลจากบริษัทตัวแทนออกของที่เราใช้บริการ และเมื่อมีประกาศกรมศุลกากรออกมาเราก็ศึกษารายละเอียดด้านข้อกำหนด กฎเกณฑ์และสิทธิพิเศษที่เราคิดว่าเป็นประโยชน์และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อลูกค้าเราก็จึงสมัครเข้าร่วมโครงการ ในเรื่องความปลอดภัยเราก็มีการปรับปรุงในส่วนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามคำแนะนำและข้อกำหนดตามแนบท้ายประกาศ ก็ในด้านเอกสารควบคุมนี้เราก็ใช้เวลาพัฒนาพอสมควร ด้านสถานที่เราเป็นโรงงานเคมีภัณฑ์ ความปลอดภัยเราให้ความสำคัญเป็นอย่างมากจึงไม่เป็นอุปสรรคในข้อนี้</p>
EN17	<p>บริษัทได้รับข่าวสารจากกรมศุลกากรและ และบริษัทเป็นกลุ่มนำร่องในการพัฒนาความพร้อมให้เป็นไปตามเงื่อนไขด้านความปลอดภัยตามกรอบของ WTO ซึ่งในระหว่างการพัฒนาความพร้อมเราก็ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลโครงการอย่างดีในเรื่องคำแนะนำการปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของโรงงานให้ตรงข้อกำหนด จึงทำให้เรามีคุณสมบัติผ่านการอนุมัติ ทั้งนี้ก็มีการเปรียบเทียบด้านความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจที่จะเป็นประโยชน์ในอนาคต บริษัทจึงตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการนี้</p>

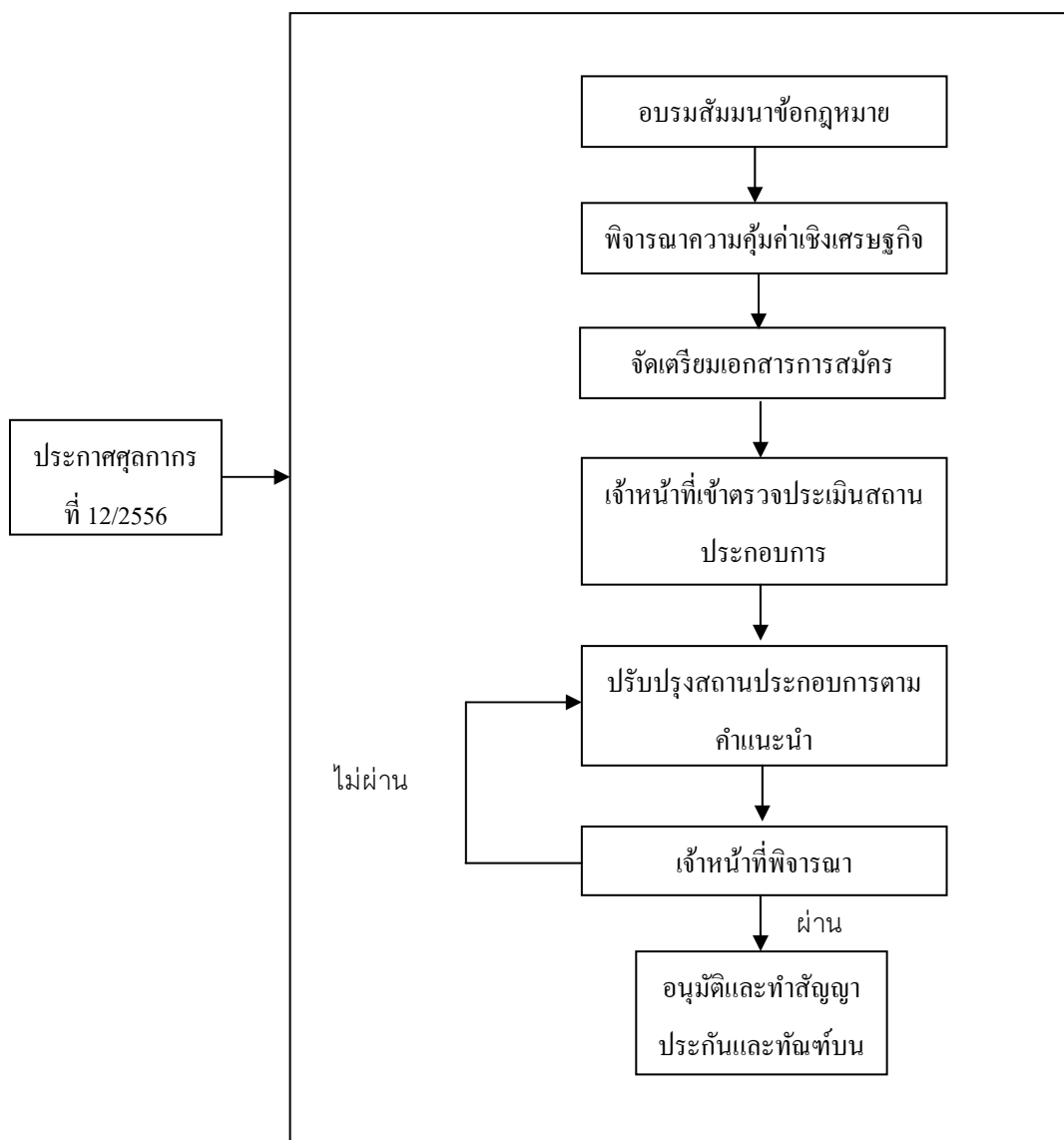
จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปความคิดเห็นของผู้ประกอบการในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

EN1, EN2, EN3, EN4, EN5, EN6, EN7, EN8, EN9, EN10, EN12, EN14, EN15, EN17 กล่าวตรงกันว่า ได้รับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์จากบุคลากรและสมาคมต่าง ๆ ที่บริษัทเป็นสมาชิกและได้รับคำแนะนำที่ดีจากกรมศุลกากรและสมาคม ผู้ประกอบการทั้งหมดเคยเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอมาก่อนจึงเข้าใจเรื่องข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ค่อนข้างดี

EN11, EN13, EN16 กล่าวตรงกันว่า ได้รับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของกรมศุลกากรตามหัวข้อประกาศของกรมศุลกากรและบริษัทตัวแทนออกของที่ใช้บริการ ด้านคำแนะนำได้รับคำแนะนำที่ดีจากกรมศุลกากร

EN1, EN2, EN3, EN4, EN5, EN6, EN7, EN8, EN9, EN10, EN11, EN12, EN13, EN14, EN15, EN16, EN17 กล่าวตรงกันว่า บริษัทมีการศึกษาเพิ่มเติมด้านความปลอดภัยเนื่องจากเป็นข้อกำหนดใหม่ที่เพิ่มเติมจากตัวกฎหมายเดิม มีการลงทุนปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ในโรงงานให้ เป็นไปตามข้อกำหนด เช่น การระบบการประเมินความเสี่ยง ระบบเอกสารการตรวจสอบผู้ขาย หรือผู้ให้บริการ การจัดระบบความปลอดภัย บริเวณห่วงห้าม กำหนดจุดเข้าออกของบุคคลภายใน และภายนอกองค์กร สภาพแวดล้อมด้านไฟส่องสว่างและ กล้องวงจรปิด ระบบการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังที่มีประสิทธิภาพ

จากตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานก่อนการเข้าร่วมโครงการสามารถวิเคราะห์ผลได้ว่าผู้ประกอบการ ได้รับข่าวสารจากกรมศุลกากรเรื่องการเปลี่ยนแปลงระเบียบและเชิญเข้าร่วมหรือทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการและการได้รับข่าวสารจากสมาคม ผู้ประกอบการระดับบัตรทองและบริษัทตัวแทนออกของที่ตนใช้บริการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการเปรียบเทียบด้านความคุ้มค่าในการลงทุนกับสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ส่วนใหญ่มีการลงทุนด้านการปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อให้สอดคล้องกับคู่มือความปลอดภัยตามแบบท้ายประกาศและปรับปรุงเรื่องเอกสารควบคุมด้านความปลอดภัยต่าง ๆ และผู้ประกอบการเหล่านี้ยังเป็นกลุ่มนำร่องที่สมัครเข้าร่วมโครงการนี้ด้วย

ภาพที่ 4-1 ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการ

จากภาพที่ 4-1 ขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการ สามารถอธิบายให้เห็นถึง ขั้นตอนการรับรู้และการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนโดยเริ่มต้นจากการรับทราบข้อมูลข่าวสาร จากกรมศุลกากรและประกาศกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการทำการศึกษาข้อกฎหมาย และ พิจารณาด้านต้นทุนในการสมัครเข้าร่วมโครงการและภาระหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด เปรียบเทียบกับสิทธิประโยชน์ที่ศุลกากรเสนอให้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากร หลังจากนั้นทำการจัดเตรียมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ตามประกาศยื่นสมัคร หลังจากนั้นศุลกากรทำการนัดหมาย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานประกอบการตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย บริษัทส่วนใหญ่ต้องปรับปรุง

สภาพสถานประกอบการให้เป็นไปตามข้อกำหนด หลังจากนั้นมีการนัดหมายเพื่อตรวจสอบและเมื่อผ่านเกณฑ์ด้านความปลอดภัย สุลกากรจะทำการแจ้งอนุมัติผู้ประกอบการให้เข้าร่วมโครงการและทำสัญญาประกันและทัณฑ์บนต่อไป

ตารางที่ 4-4 ขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการ

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN1	<p>กล่าวว่า จากสมัยก่อนที่การนำเข้ายังเป็น Manual และบริษัทมีการใช้สิทธิประโยชน์ด้านศุลกากร 19 ทวิ ซึ่งมีความยุ่งยากด้านการจัดเก็บและจัดทำเอกสารอยู่มากจึงทำให้การขอคืนอากรล่าช้า ซึ่งแต่เดิม ผู้ประกอบการระดับบัตรทองจะได้รับสิทธิด้านความรวดเร็วและปริมาณการนำเข้าส่งออกที่มากในแต่ละปี บริษัทจึงสมัครเป็นผู้นำเข้าระดับบัตรทองเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการผ่านพิธีการและการคืนอากรที่รวดเร็วขึ้น และเมื่อกฎหมายเปลี่ยน บริษัทจึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ด้านเทคโนโลยี ก็จะเห็นชัดเจนหลังจากระบบ Paperless เข้ามาสามารถช่วยให้การทำงานง่ายและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>
EN2	<p>ที่เห็นความชัดเจนจะเป็นเรื่องการตรวจปล่อยในขั้นตอนนำเข้า ส่งออกในประเทศแต่สำหรับปลายทางยังขึ้นอยู่กับสภาพการค้าเงินพิธีการของลูกค้าในประเทศนั้น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ซึ่งในจุดนี้เราผู้ประกอบการยังไม่เห็นถึงความสำเร็จในข้อนี้ ซึ่งก็ต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาตัวโครงการให้ครอบคลุมมากกว่านี้ เรื่องอื่น ๆ เช่น การเก็บเอกสารถ้าลดระยะเวลาลงได้ก็จะดี เพราะปริมาณเอกสารมากและการเก็บรักษาที่ใช้พื้นที่มากพอสมควร</p>
EN3	<p>ตามสิทธิพิเศษที่เราได้ ในเรื่องความรวดเร็วในการตรวจปล่อยเราได้รับประโยชน์ตรงนี้ที่เห็นชัดเจน ส่วนความสะดวกรวดเร็วด้านอื่น ๆ เช่น การขอคืนอากรนั้นก็ยังไม่ชัดเจนนัก อาจจะด้วยปริมาณเจ้าหน้าที่ในส่วนนี้ไม่มีเพียงพอ สำหรับการยอมรับด้านความปลอดภัยจากศุลกากรปลายทางนั้น ยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ยังทำให้เรายังไม่เห็น เพราะสุดท้ายแล้วก็ขึ้นอยู่กับตัวบริษัทผู้นำเข้า ณ ประเทศปลายทางเอง และกฎหมายต่าง ๆ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ เพราะตามโครงการแล้ว ทุกส่วนของซัพพลายเชนต้องเป็นผู้ประกอบการเออีโอทั้งหมดจึงจะการันตีความปลอดภัยตลอดการขนส่งได้ ซึ่งเราก็หวังว่าจะได้เห็นการพัฒนาในระยะต่อไปข้างหน้า</p>

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN4	<p>บริษัทเรารับจ้างลูกค้าผลิตสินค้าให้กับแบรนด์ต่าง ๆ ดังนั้นในส่วนของเราจะทำตามข้อกำหนดของลูกค้า ทั้งข้อกำหนดด้านการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ ข้อกำหนดการผลิตและรวมถึงข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของซัพพลายเชนนี้ด้วย ในผลิตภัณฑ์อาหารเราต้องใช้ใบอนุญาตจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนั้นกระบวนการนำเข้าส่งออกเราก่อนข้างเป็นไปตามความยากของธุรกิจ อาจจะไม่ได้รวดเร็วเหมือนธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ต้องใช้ใบอนุญาต และเราใช้บริการบริษัทตัวแทนออกของในการจัดการด้านพิธีการทั้งหมดของเรา ซึ่งถ้าในแง่ของความเร็วที่ตัวแทนเราให้บริการก็อยู่ในขั้นที่รับได้ ด้านพิธีการส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเอกสารเป็นจำนวนมาก หากมีระบบที่สามารถรองรับด้านนี้ได้ก็จะทำให้คล่องตัวมากขึ้น ในด้านการยอมรับ ที่ประเทศปลายทาง ตัวนี้เรายังวัดไม่ได้เพราะจริง ๆ ก็ขึ้นอยู่กับผู้นำเข้ากับศุลกากรในประเทศของเขาที่อาจจะได้รับสิทธิพิเศษด้านการตรวจปล่อยในลักษณะไหนไว้</p>
EN5	<p>กล่าวว่า การดำเนินงานก็เป็นไปอย่างปกติ แต่ทั้งนี้อย่างที่กล่าวตอนต้นว่าในเรื่องของการยอมรับ ของศุลกากรปลายทางเรายังไม่เห็นผลในส่วนนี้ เพราะก็ต้องใช้เวลาในการพัฒนาจริง ในส่วนของสิทธิพิเศษที่ได้รับในแต่ละข้อตามประกาศนั้น ที่เด่นชัดก็ความเร็วในการตรวจปล่อย ส่วนในข้ออื่น ๆ อย่างขอคืนภาษีก็ยังมีค่าช้าอยู่ ส่วนสิทธิข้ออื่น ๆ เช่น สินค้าถ่ายลำหรือผ่านแดนนี้เราไม่ได้ใช้สิทธิอยู่แล้ว จะมีในเรื่องการการแก้ไขใบขนที่สำแดงผิดด้วยความประมาท อาจจะด้วยตัวพนักงานตัวแทนออกของหรือเอกสารที่ไม่ถูกต้อง หากสามารถแก้ไขได้เร็วขึ้นก็จะเป็นประโยชน์มาก</p>
EN6	<p>การนำเข้าส่งออกเราก็ทำได้รวดเร็วดี สำหรับด้านการยอมรับของศุลกากรต่างประเทศนั้นเรายังไม่ได้คาดหวัง เพราะวัตถุประสงค์เราเพื่อการดำรงไว้ด้านสิทธิพิเศษที่เราเคยได้ในระดับบัตรทอง ซึ่งถ้าไม่เช่นนั้นกระบวนการขอคืนอากร ชดเชยอากรเราอาจเกิดความล่าช้า ด้านคำแนะนำเรามีตัวแทนออกของเป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการติดต่อศุลกากร ก็ไม่บ่อยที่บริษัทจะต้องไปติดต่อเอง</p>

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN7	ส่วนของเราที่จะเน้นเรื่องการขอคืนอากรเป็นหลัก เพราะสิทธิพิเศษตัวอื่น ๆ เราก็จะไม่ได้ใช้ อย่างเช่น สินค้าผ่านแดน สินค้าถ่ายลำ ด้านความรวดเร็วในการตรวจปล่อยมีประสิทธิภาพดีมาก ในทัศนคติยังคิดว่า การเก็บเอกสารในระยะเวลา 5 ปีนี้ก็ถือว่าค่อนข้างนาน หากมีการลดระยะเวลาลงให้เท่ากับระยะเวลาการตรวจย้อนหลังไม่เกิน 2 ปีก็น่าจะดี
EN8	เรื่องการความรวดเร็วของการตรวจปล่อยเราได้รับประโยชน์มากในส่วนนี้ แต่เรื่องความน่าเชื่อถือประเทศปลายทาง ก็ยังต้องดูระยะต่อ ๆ ไป เพราะเราไม่ทราบว่าลูกค้าของเราเองเป็นเออีโอแล้วหรือไม่ แต่เราก็หวังว่าความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยในกระบวนการของเราจะทำให้ลูกค้าพึงพอใจ และเชื่อมั่นในสินค้าของเราเพิ่มขึ้น
EN9	ว่า งานตรวจปล่อยมีความรวดเร็วดี งานคืนอากรยังมีความล่าช้าอยู่บ้าง ด้านการยอมรับของลูกค้า ส่วนนี้ถือเป็นการเพิ่มเติมความน่าเชื่อถือให้กับลูกค้า แต่ในระยะยาวเราก็หวังว่าตัวนี้จะเป็นส่วนที่เรามีความเป็นต่อมากกว่าคู่แข่งรายอื่นในเรื่องความพร้อมด้านความปลอดภัย ด้านสิทธิพิเศษอื่น ๆ เราก็มีใช้บ้าง เรื่องของการนำเข้าส่งออกชั่วคราว ส่วนสินค้าผ่านแดนหรือถ่ายลำเราไม่ได้ใช้สิทธิตรงนี้ ด้านคำแนะนำเราก็มีหรือบ้างเป็นกรณีไป แต่ก็ไม่น้อย เพราะส่วนใหญ่ชิปปิ้งจะประสานงานรับผิดชอบประสานงานให้เราอยู่แล้ว
EN10	ด้านความน่าเชื่อถือของประเทศปลายทางบริษัทก็หวังว่าลูกค้าจะได้ประโยชน์ซึ่งในระยะสั้นยังคงวัดผลไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพราะไม่ใช่แค่เราอยู่ในระบบซัพพลายเชน ด้านการตรวจปล่อยค่อนข้างรวดเร็วดี ส่วนด้านอื่น ๆ ความรวดเร็วก็รอง ๆ ลงมา แต่ก็ยังมีสิทธิพิเศษบางตัวที่เราไม่ได้ใช้เลย ก็มี เช่นการส่งกลับออกไป ณ ท่าที่ไม่ได้นำเข้า หรือพวกสินค้าแผนแดนต่าง ๆ
EN11	การตรวจปล่อยสินค้ามีความรวดเร็ว ด้านความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยและความรวดเร็วของการตรวจปล่อย ณ ประเทศปลายทาง เรายังไม่ได้รับข้อมูลจากลูกค้าในส่วนนี้ แต่เราก็หวังว่าคุณสมบัติของเราจะมีส่วนช่วยให้ลูกค้ามั่นใจด้านความปลอดภัยมากขึ้น ด้านความรวดเร็วของสิทธิพิเศษต่าง ๆ ดีกว่าเดิมที่ได้รับ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN12	กล่าวว่า ความรวดเร็วในการตรวจปล่อยถือว่ารวดเร็วมาก ด้านการยอมรับต่อ ศุลกากรปลายทาง คิดว่ายังไม่เห็นผล เพราะเราเพิ่งทำความตกลงร่วมกันกับ ศุลกากรฮ่องกง ดังนั้นคิดว่าจุดนี้ต้องใช้เวลา ก็หวังว่าศุลกากรของเราจะ สามารถทำความตกลงกับนานาประเทศได้มากและเร็วขึ้น สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ เราได้นั้นก็จะไม่ได้ใช้เท่าใด ก็จะมีเรื่องคืนอากรที่ได้ใช้ สำหรับความรวดเร็วก็ อยู่ในระดับที่รับได้ อาจจะไม่ไ้รวดเร็วมากแต่ก็ดีกว่าช่วงที่เราไม่ได้เป็น ผู้ประกอบการบัตรทองหรือผู้ประกอบการเออีโอเลย
EN13	การยอมรับของศุลกากร ณ ประเทศปลายทางหรือไม่นั้นบริษัทคิดว่ายังสรุป ไม่ได้ในตอนี้ ก็เพราะมันมีปัจจัยหลายตัวที่จะสร้างความน่าเชื่อถือ ไม่ใช่ เฉพาะเรา แต่สำหรับความเชื่อถือของลูกค้าเรา บริษัทคิดว่าเราได้ประโยชน์ แน่นอน ที่ได้ประโยชน์เลยก็เรื่องการชกตัวอย่าง ก่อนการส่งออก และการคืน อากร ส่วนสิทธิด้านอื่น ๆ ก็จะไม่ได้อะไรเลย
EN14	สิทธิประโยชน์บางตัวไม่ตรงกับความต้องการ หรือแทบจะไม่ได้ใช้ก็มี ในเรื่อง ความคาดหวังก็ด้านการยอมรับกับศุลกากรต่างประเทศ เพราะอนาคตเราจะได้ แข่งขันกับนานาประเทศได้
EN15	ส่วนของการยอมรับของปลายทางคิดว่ายังไม่เป็นผล แต่ลูกค้าเราก็มีความ เชื่อถือเรามากขึ้นและก็เป็นคุณสมบัติที่คิดว่าเราได้เปรียบคู่แข่ง ด้านการ ตรวจปล่อยรวดเร็ว ส่วนสิทธิพิเศษอื่น ๆ นั้นเราไม่ได้รับประโยชน์นัก
EN16	ด้านศุลกากรปลายทางก็น่าจะเป็นเชิงบวกมากขึ้นแต่จะรวดเร็วแบบแตกต่างกันก็ ยังไม่แน่ใจ ด้านการคืนอากรก็อาจจะยังมีความล่าช้าในบางครั้งที่ต้องรอการ พิจารณา ที่ชัดเจนตอนนี้เป็นเรื่องความรวดเร็วในการตรวจปล่อย ด้านสิทธิ พิเศษต่าง ๆ นั้นยังไม่มีใช้ ด้านคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เป็นไปตามปกติ
EN17	สำหรับการยอมรับของศุลกากรปลายทางบริษัทหวังที่จะเห็นเป็นอย่างยิ่งเพราะ ถือว่าเป็นประโยชน์กับลูกค้าของเรา แต่น่าจะต้องมีการพัฒนากันอีกเรื่อย ๆ ก็ ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพราะตัวบริษัทเอง สามารถควบคุมได้เฉพาะกระบวนการภายในของเรา ด้านคำแนะนำนั้น ส่วนมากชิปปิงจะเป็นผู้ประสานงานให้

กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปประเด็นด้านหลังการเข้าร่วมโครงการได้ดังต่อไปนี้

EN3, EN5, EN6, EN8, EN9, EN11, EN12 กล่าวตรงกันว่า ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการเดินพิธีการนำเข้า-ส่งออกในประเทศรวดเร็ว เนื่องจากยกเว้นการตรวจปล่อย ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

EN3, EN4, EN5, EN8, EN9, EN13, EN14, EN15, EN17 กล่าวตรงกันว่า ความน่าเชื่อถือด้านศุลกากรต่างประเทศยังไม่เห็นผลเนื่องจากผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอมิเพียง 2 กลุ่มในปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุมตลอดทั้งซัพพลายเชน และการทำความตกลงร่วมกันระหว่างศุลกากรประเทศคู่ค้ายังทำได้น้อย ด้านความเชื่อถือของลูกค้าถือเป็นความได้เปรียบของผู้ประกอบการที่มีเหนือกว่าคู่แข่งรายอื่นที่มีใช้ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโ

EN1, EN3, EN5, EN6, EN7, EN9, EN16 กล่าวตรงกันว่า การคืนอากรยังทำได้ช้าซึ่งทำให้สูญเสียโอกาสด้านการลงทุน อันเนื่องมาจากระบบเทคโนโลยียังไม่สนับสนุน การอ้างอิงยังใช้เอกสารในปริมาณมาก รวมถึงปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

EN5, EN7, EN9, EN10, EN12, EN13, EN16 กล่าวตรงกันว่า สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ได้ใช้มากที่สุดในเรื่องการตรวจปล่อยสินค้าและการคืนอากร แต่สิทธิพิเศษด้านอื่น ๆ เช่นสินค้าถ่ายลำ การส่งกลับ ณ ท่าที่ไม่ได้นำเข้า หรือสินค้าผ่านแดนเหล่านี้บริษัทไม่ได้ใช้สิทธิพิเศษนี้เลย

จากตารางที่ 4-4 ขั้นตอนการดำเนินงานหลังเข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปผลการดำเนินงานหลังการเข้าร่วมโครงการ คือผู้ประกอบการได้รับประโยชน์ด้านการตรวจปล่อยสินค้าที่รวดเร็วขึ้นแต่ยังมีปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น การพิจารณาขอคืนอากรที่มีความล่าช้าด้วยจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีอยู่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการขอคืนอากรจากผู้ประกอบการ ด้านการยอมรับของศุลกากร ณ ประเทศปลายทางยังเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการไม่คาดหวังเนื่องจากมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ยังไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยได้ตลอดทั้งระบบซัพพลายเชน และด้วยกฎหมายศุลกากรของแต่ละประเทศมีความซับซ้อน การเก็บเอกสารที่มีระยะเวลานานซึ่งขัดแย้งกับข้อกำหนดในการเข้าตรวจ ณ สถานประกอบการย้อนหลังภายใน 2 ปี ด้านสิทธิพิเศษต่าง ๆ มีหลาย ๆ ข้อที่ไม่ตรงกับความต้องการ ผู้ประกอบการบางส่วนเห็นว่าการพิจารณาแก้ไขเอกสารที่ไม่กระทบกับค่าอากรยังมีความล่าช้า การอำนวยความสะดวกด้านการตรวจปล่อยที่รวดเร็วมีความเสี่ยงด้านการถูกตรวจสอบย้อนหลังเรื่องพิกัดอัตรา และใบอนุญาตที่ไม่ถูกต้อง

ตาราง 4-5 เปรียบเทียบสิทธิพิเศษก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐาน เออีโอ

รายละเอียด	ผู้ประกอบการบัตรทอง	ผู้ประกอบการเออีโอ
คุณสมบัติ	<p>เป็นนิติบุคคล</p> <p>ทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท</p> <p>นำเข้า-ส่งออกอย่างน้อย 3 ปี</p> <p>เป็นสมาชิกสภาหรือสมาคมตามประกาศกรมฯ</p> <p>ไม่มีประวัติกระทำผิดตามกฎหมายศุลกากรย้อนหลัง 3 ปีนับจากวันยื่นคำร้อง</p>	<p>เป็นนิติบุคคล</p> <p>ทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท</p> <p>นำเข้า-ส่งออกอย่างน้อย 3 ปี</p> <p>เป็นสมาชิกสภาหรือสมาคมตามประกาศกรมฯ</p> <p>ไม่มีประวัติกระทำผิดตามกฎหมายศุลกากรย้อนหลัง 3 ปีนับจากวันยื่นคำร้อง</p>
หน้าที่	<p>ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนดไว้</p> <p>ต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหนังสือค้ำประกัน ไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท</p> <p>เก็บรักษาเอกสารไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี</p> <p>อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ทำการเข้าตรวจ ณ สถานที่</p>	<p>ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนดไว้</p> <p>ต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหนังสือค้ำประกัน ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาท</p> <p>เก็บรักษาเอกสารไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี</p> <p>อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ทำการเข้าตรวจ ณ สถานที่</p>
สิทธิพิเศษนำเข้า	<p>ยกเว้นการตรวจปล่อย เว้นแต่การสุ่มตรวจ</p> <p>ให้ตัดบัญชีเรือสินค้าหลังการตรวจปล่อย</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>ยกเว้นการตรวจ เว้นแต่มีข้อกำหนดอื่น</p> <p>-</p> <p>บริการช่องทางพิเศษด้านการตรวจทางกายภาพ</p> <p>ของนำเข้าต้องส่งตัวอย่างให้ชักตัวอย่างและตรวจปล่อยไปก่อนเข้าร่วมหารือเจ้าหน้าที่ได้</p>

ตาราง 4-5 (ต่อ)

รายละเอียด	ผู้ประกอบการบัตรทอง	ผู้ประกอบการเออีโอ
	-	สินค้านำเข้าเรือ Bulk cargo วางเงินประกันด้านปริมาณ
สิทธิพิเศษส่งออก	ผ่านพิธีการแบบ Green line ยกเว้นการตรวจปล่อย เว้นแต่การสุ่มตรวจ สิทธิคืนอากรและขอชดเชยอากรทันทีที่ยื่นคำร้อง	ยกเว้นการตรวจ เว้นแต่มีข้อกำหนดอื่น บริการช่องทางพิเศษด้านการตรวจทางกายภาพ ยกเว้นการชักตัวอย่างสินค้าที่ส่งออก
	-	สินค้าที่ส่งออกได้รับการยอมรับจากศุลกากรที่มีการทำความตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Agreement: MRA)
สิทธิพิเศษด้าน Re-Export	-	สินค้านำเข้าที่อยู่ในอารักขาศุลกากรและจะส่งออกทางท่าอื่นที่มีไซท์ทำนำเข้าได้ ให้ชำระอากร 1 ใน 10 ส่วน แต่ไม่เกิน 1,000 บาท แต่ไม่รวมการส่งออกทางบก
	-	สินค้าที่อยู่ในและนอกอารักขาของศุลกากร ไม่ต้องผ่านการตรวจร่วมจากเจ้าหน้าที่หากประสงค์จะส่งกลับออกไป
สิทธิพิเศษด้านสินค้าถ่ายลำ	-	สามารถใช้หลักประกัน ผู้ประกอบการเออีโอแทนการวางเงินหรือหลักประกันของผู้ถ่ายลำ
สิทธิพิเศษสินค้าผ่านแดน	-	สามารถใช้หลักประกัน ผู้ประกอบการเออีโอแทนการวางเงินหรือหลักประกันของผู้ถ่ายลำ

ตาราง 4-5 (ต่อ)

รายละเอียด	ผู้ประกอบการบัตรทอง	ผู้ประกอบการเออีโอ
สิทธิพิเศษด้าน คื่นอาคารทั่วไป	-	ขอคื่นอาคารทั่วไปไม่เกิน 50 รายการ ต่อไปจนสิ้นค้ำ ภายใน 10 วันนับแต่ วันรับ กศก.107
สิทธิพิเศษด้าน ตรวจสอบหลัง การตรวจปล่อย	-	การตรวจสอบย้อนหลัง ณ สถาน ประกอบการและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำเข้าส่งออกไม่เกิน 2 ปี แต่ต้องไม่ กระทบอายุความตามมาตรา 10 วรรคสาม
สิทธิพิเศษด้าน ภาษีอากร	-	อนุมัติหลักการทั่วไปการคื่นอาคาร มาตรา 19 ทวิ ภายใน 1 วัน คำขอคื่นรายการรวมไม่เกิน 100 ฉบับ เสร็จสิ้น ภายใน 15 วัน คำขอคื่นรายการรวมไม่เกิน 500 ฉบับ เสร็จสิ้น ภายใน 30 วัน คำขอคื่นรายการรวมมากกว่า 500 ฉบับ เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน

จากตารางที่ 4-5 เปรียบเทียบสิทธิพิเศษก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐาน เออีโอ พบว่ามีความแตกต่างด้านสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับจากการเป็น
ผู้ประกอบการบัตรทองก่อนการเข้าร่วมและหลังเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐาน
เออีโอ โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบการไม่มีความแตกต่างกัน คือต้อง
เป็นนิติบุคคล มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วจำนวน 5 ล้านบาท มีการนำเข้าและส่งออกมาแล้วอย่าง
น้อย 3 ปี และไม่มีประวัติการกระทำผิดตามกฎหมายศุลกากร ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบทาง
กฎหมายมีเพียงด้านเงินประกันและทัณฑ์บนที่ไ้ช้วงเงินเพียง 1 ล้านบาทเมื่อได้รับอนุมัติเข้าร่วม
โครงการแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายเดิมต้องวางประกันวงเงินถึง 5 ล้านบาท ด้านสิทธิพิเศษ
ด้านการนำเข้า ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น 5 ข้อ ได้แก่ช่องทางพิเศษสำหรับ
การตรวจทางกายภาพ ให้ตรวจปล่อยสินค้าไปก่อนการนำส่งตัวอย่าง ในกรณีที่ต้องซ้กตัวอย่าง

สามารถเข้าหรือซื้อได้แย้งกับศุลกากรได้โดยตรงกรณีมีปัญหาด้านพิธีการศุลกากร และสิทธิไม่ต้องวางเงินประกันด้านปริมาณกรณีนำเข้าทางเรือ bulk ด้านสิทธิพิเศษส่งออก จากกฎหมายเดิม ได้รับสิทธิพิเศษเพียง 3 ข้อได้แก่ ผ่านพิธีการแบบ Green line การยกเว้นการตรวจปล่อย และสิทธิคืนอากรและชดเชยอากรทันทีที่ยื่นคำร้อง เมื่อเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการได้รับสิทธิพิเศษจากเดิมเป็น 5 ข้อ ได้แก่ การยกเว้นการเมื่อส่งออก สามารถใช้ช่องทางบริการพิเศษเมื่อต้องตรวจทางกายภาพ และสินค้าได้รับการยอมรับจากศุลกากรประเทศที่ทำความตกลงร่วมกัน และ นอกจากนั้นผู้ประกอบการยังได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มเติมจากที่ไม่เคยได้รับตามกฎหมายเดิมเลย คือ สิทธิพิเศษด้านการ Re-export สามารถส่งออก ณ ท่าที่มีใช้ทำนำเข้าโดยชำระอากรเพียง 1 ใน 10 แต่ไม่เกิน 1000 บาท สินค้าที่อยู่ในและนอกอารักขาของศุลกากร ไม่ต้องผ่านการตรวจร่วมจากเจ้าหน้าที่หากประสงค์จะส่งกลับออกไป สิทธิด้านสินค้าถ่ายลำ สินค้าผ่านแดน ไม่ต้องใช้เงินประกันให้สามารถใช้หลักความเป็นผู้ประกอบการเออีโอประกันแทน ด้านสิทธิการคืนอากรทั่วไปที่มีรายการไม่เกิน 50 รายการต่อใบขนสามารถขอคืนได้ภายใน 10 วัน สิทธิด้านการตรวจสอบย้อนหลัง ณ สถานประกอบการไม่เกิน 2 ปี แต่ต้องไม่กระทบอายุความตามมาตรา 10 วรรคสาม และสิทธิพิเศษด้านการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิที่มีกำหนดเวลาชัดเจนตามปริมาณรายการขอคืนคือ อนุมัติหลักการภายใน 1 วัน คำขอคืนรายการรวมไม่เกิน 100 ฉบับ เสร็จสิ้น ภายใน 15 วัน คำขอคืนรายการรวมไม่เกิน 500 ฉบับ เสร็จสิ้น ภายใน 30 วัน และ คำขอคืนรายการรวมมากกว่า 500 ฉบับ เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน

ตารางที่ 4-6 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับ
มาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN1	<p>หากพิจารณาตามกรอบถึงประกาศตัวนี้วัตถุประสงค์เน้นเรื่องการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยทั้งระบบซัพพลายเชน แต่ทั้งนี้จะให้สำเร็จจริง ๆ ผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบซัพพลายเชนทั้งหมดก็ต้องเข้าร่วมโครงการนี้ด้วย ไมเช่นนั้นก็จะกลายเป็นความปลอดภัยที่ขาดตอน สำหรับข้อเสนอแนะ อยากเชิญชวนผู้ประกอบการรายอื่น ๆ สร้างความพร้อมของตัวเองให้เป็นไปตามมาตรฐานและสมัครเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ เพราะในอนาคตกฎนี้อาจเป็นตัวบังคับให้ผู้ประกอบการต้องทำเพื่อการรักษาลูกค้าโดยเฉพาะลูกค้าต่างประเทศ</p>
EN2	<p>ที่ไม่บรรลุผลจริง ๆ ในเรื่องของความปลอดภัยที่แน่นอนก็เนื่องจากกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการยังจำกัดอยู่แค่สองกลุ่มและยังมีปริมาณผู้ที่ผ่านเกณฑ์น้อยแต่นโยบายความปลอดภัยนี้ครอบคลุมไปถึงทุก ๆ ส่วนของกระบวนการ ปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังเป็นกลุ่มเดิมในขณะที่การค้าเสรีมากขึ้น ปริมาณการนำเข้าส่งออกมากขึ้น แต่ตามโครงการมีสิทธิพิเศษเรื่องการลดระยะเวลาในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งประสิทธิภาพก็ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังถ้าจะให้บรรลุเป้าหมายของโครงการจริง ๆ ทุก ๆ บริษัทที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนี้จนถึงปลายทางต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนผ่านการเกณฑ์การประเมินจากกรมศุลกากร</p>
EN3	<p>กล่าวว่า เนื่องจากเป้าหมายหลักของโครงการคือมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อป้องกันการก่อการร้าย ซึ่งเป็นตัวแปรที่ทำให้ความรวดเร็วในกระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนช้าลง เป็นเหตุให้ต้นทุนด้านการนำเข้าส่งออกเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น และความปลอดภัยจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเกี่ยวข้องกับซัพพลายเชนทั้งระบบ แต่รัฐจะอย่างไรให้ผู้ประกอบการเห็นถึงประโยชน์ที่คุ้มค่ากับการลงทุน ส่วนนี้ก็ต้องปรับปรุงเรื่องสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้ปฏิบัติได้จริงตามประกาศ และการสร้างความตกลงกับศุลกากรประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น ไมเช่นนั้นความชัดเจนเรื่องประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก็ไม่ชัดเจนและไม่จูงใจในการเข้าร่วมโครงการ</p>

ตารางที่ 4- 6 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN4	ยังเป็นเรื่องใหม่และต้องอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งระหว่างประเทศ เพราะเพียงจุดใดจุดหนึ่งไม่สามารถบรรลุผลได้แน่นอน ส่วนด้านพิธีการนั้น ปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ไม่เพียงพอก็ไม่อาจทำให้เกิดความรวดเร็วได้ เทคโนโลยีที่ยังไม่อำนวยความสะดวกเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานในประเทศเองหรือให้ไกลกว่านั้นคือการเชื่อมโยงต่อศุลกากรในต่างประเทศเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนโครงการให้บรรลุเป้าหมายทั้งสิ้น
EN5	กล่าวว่า ระบบเทคโนโลยีที่ยังไม่อำนวย เมื่อทุกอย่างยังยึดถือจากกระดาษ การพิจารณายังเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกอย่างก็จะยังใช้เวลา ในขณะที่เราต้องการลดเวลาในการตรวจสอบ ซึ่งก็เป็นความขัดแย้งในแง่ของการปฏิบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งโซ่อุปทานต้องผ่านมาตรฐานความปลอดภัยจึงจะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ
EN6	กล่าวว่า ความขาดแคลนของบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กฎหมายศุลกากรในประเทศต่าง ๆ มีความยุ่งยากต่างกัน การที่ผู้ที่อยู่ซัพพลายเชนทุก ๆ ส่วนไม่มีคุณสมบัติ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้โครงการไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร และต้องใช้เวลาในการพัฒนาอีกมาก
EN7	เมื่อทุกอย่างยัง ยึดที่ตัวเอกสารเป็นหลักก็จะยังไม่ทำให้กระบวนการเกิดความรวดเร็วและตรวจสอบได้อย่างทันที กฎหมายศุลกากรแต่ละประเทศ เข้มงวดแตกต่างกัน งานพิจารณาคดีที่ผ่านหลายขั้นตอนและใช้ดุลพินิจ เจ้าหน้าที่ใช้เวลานาน ผู้ประกอบการอื่นไม่เข้าร่วม โครงการมีผลต่อความสำเร็จ
EN8	การพิจารณาที่ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ใช้เวลาก่อนข้างนาน ผู้นำเข้าอื่น ๆ ไม่ให้ความสำคัญของโครงการ วิธีปฏิบัติของศุลกากรที่แตกต่างกัน เป็นสาเหตุที่ทำให้โครงการยังไม่ประสบความสำเร็จ
EN9	ความไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของผู้ประกอบการแต่ละกระบวนการ โลจิสติกส์ ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ประเทศมีความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัย ซึ่งหากประเทศอื่นที่เป็นคู่ค้าหรือคู่แข่งสามารถพัฒนาโครงการได้มากกว่าเราย่อมจะเสียเปรียบคู่แข่ง

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	คำตอบที่ได้
EN10	กล่าวว่า ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติพิธีการด้วยความโปร่งใส มีจิตสำนึกรักษา กฎหมาย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในประเทศเสียก่อน หาก ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติพิธีการถูกต้องการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวดเร็วขึ้น ปริมาณคดีก็น้อย แล้วจึงไปสร้างความน่าเชื่อถือกับประเทศคู่ค้า
EN11	กล่าวว่า ความร่วมมือจากผู้ประกอบการทุกส่วนเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ โครงการประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ประกอบการควรตระหนักและพัฒนา ตนเองให้เกิดความโปร่งใสและมีคุณสมบัติด้านมาตรฐานความปลอดภัย
EN12	กล่าวว่า เนื่องจากโครงการเป็นเรื่องของความสมัครใจ ดังนั้นหากผู้มีส่วนร่วม ในกระบวนการโลจิสติกส์ไม่ให้ความสำคัญก็ไม่สามารถทำให้โครงการ ประสบความสำเร็จ เพราะการสร้างความน่าเชื่อถือต้องเกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย
EN13	กล่าวว่า ต้นทุนในการพัฒนาด้านความปลอดภัยอาจเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการ ยังให้ความสำคัญ รวมถึงโครงการนี้ไม่ใช่ภาคบังคับดังนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการ ก็จะน้อย ก็ไม่สามารถทำให้กระบวนการขนส่งจากต้นน้ำปลายน้ำมีมาตรฐาน ความปลอดภัยในเซน
EN14	กระบวนการพิจารณาบางอย่างอาศัยดุลพินิจเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ความไม่ให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการ ความแตกต่างด้านกฎหมายบุคลากร ความไม่ เชื่อมโยงข้อมูลในแต่ละกระบวนการ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้โครงการไม่ ประสบความสำเร็จ
EN15	กล่าวว่า ระบบเทคโนโลยี ปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ การใช้ดุลพินิจเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติ กระบวนการพิจารณา ความร่วมมือของผู้ประกอบการ ความแตกต่าง ของกฎหมาย เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ
EN16	ทุก ๆ ผู้ประกอบการต้องให้ความร่วมมือกันสร้างมาตรฐานด้านความ ปลอดภัย และร่วมกับการพัฒนาของทางภาครัฐที่ต้องเข้าร่วมทำความตกลง กับนานาประเทศให้ได้มากที่สุด
EN 17	กล่าวว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือผู้ประกอบการต้องตระหนักถึง ความสำคัญของความปลอดภัยและพยายามสร้างมาตรฐานให้เกิดขึ้น

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอได้ดังนี้

EN1, EN2, EN3, EN8, EN12, EN16, EN17 กล่าวตรงกันว่า สินค้ายังไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัยจากตลาดต่างประเทศเนื่องจากผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบซัพพลายเชนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าร่วมโครงการ

EN4, EN5, EN7, EN14, EN15 กล่าวตรงกันว่า การขาดการเชื่อมโยงด้านเทคโนโลยีและไม่มีระบบสนับสนุนการทำงานที่ส่วนใหญ่อ้างอิงจากเอกสารเป็นหลัก จึงทำให้เกิดความล่าช้า และปัญหาด้านการจัดเก็บเอกสารต้นฉบับที่มีระยะเวลานาน

EN2, EN5, EN6, EN8, EN14, EN15 กล่าวตรงกันว่า การพิจารณาในกระบวนการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ยังมีความล่าช้า และดุลพินิจที่แตกต่างกัน และปริมาณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่เพียงพอ

จากตารางที่ 4-6 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย สามารถสรุปผลด้านปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จพิจารณาทางด้านคือ การพิจารณาด้านพิธีการที่อาศัยดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ยังมีความล่าช้า ใช้ระยะเวลานาน ด้านสิทธิพิเศษผู้ประกอบการได้รับประโยชน์เฉพาะบางตัวและในการให้สิทธิพิเศษทุกตัวจะเกี่ยวเนื่องกับการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในขั้นตอนพิธีการนั้น ๆ ซึ่งการปฏิบัติจริงยังไม่รวดเร็วตามที่กำหนดไว้ ด้านความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยยังไม่สำเร็จเนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือของทุกผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบซัพพลายเชน ที่ต้องพัฒนาตนเองด้านความปลอดภัยด้วยเช่นกัน ปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคคือด้านเทคโนโลยีที่ยังไม่รองรับเช่นการคืนอากรที่ยังอ้างอิงกับเอกสารที่มีปริมาณมาก ๆ ความไม่เพียงพอของบุคลากรเจ้าหน้าที่ศุลกากร

ประกาศกรม ศุลกากร ที่ 12/2556	การดำเนินงาน ก่อนเข้าร่วม โครงการ	การดำเนินงาน หลังเข้าร่วม โครงการ	ปัญหาและ อุปสรรค
<ul style="list-style-type: none"> - องค์การศุลกากรโลกกำหนดกรอบด้านความปลอดภัยการค้าระหว่างประเทศ จากเหตุการณ์ก่อการร้าย - กรมศุลกากรลงนามรับกรอบนโยบายด้านความปลอดภัยกับองค์การศุลกากรโลก - ยกเลิกกฎหมายผู้ประกอบการบัตรทอง - ประกาศกฎหมายผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออี 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบจากกฎหมายผู้ประกอบการบัตรทองสิ้นสุดลง - สิทธิพิเศษจากกฎหมายเดิมสิ้นสุด - ศึกษากฎหมาย - ศึกษาต้นทุน - ต้นทุนด้านการปรับปรุงกิจการให้ เป็นไปตามข้อกำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้ใช้สิทธิพิเศษเพียงบางข้อ - กฎหมายศุลกากรที่แตกต่างของแต่ละประเทศ - ความล่าช้าในการตรวจปล่อยประเทศปลายทาง - ผู้ประกอบการอื่นไม่เข้าร่วมโครงการ - เน้นการอ้างอิงจากเอกสารเป็นหลัก - ข้อมูลไม่เชื่อมโยงกับหน่วยงานออกใบอนุญาตที่สำคัญ - ใช้เวลาในการพิจารณานาน - ความล่าช้าในการขอคืนเงินอากร 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนปรับปรุงกิจการ - สิทธิพิเศษไม่ตรงความต้องการ - สินค้าไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัยจาก - ระบบซับซ้อน เช่นไม่ได้รับการยอมรับด้านความปลอดภัย - ไม่มีระบบเทคโนโลยีอำนวยความสะดวก และไม่เชื่อมโยง - บุคลากรไม่เพียงพอ และมีดุลพินิจแตกต่างกัน - สูญเสียโอกาสด้านการลงทุน

ภาพที่ 4-2 แบบจำลองสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

จากภาพที่ 4-2 แบบจำลองสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ สามารถอธิบายภาพได้ดังนี้

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 องค์การศุลกากรโลกจึงกำหนดกรอบความปลอดภัยด้านการค้าระหว่างประเทศเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ กรมศุลกากรไทยจึงลงนามในข้อตกลงรับรองกรอบด้านความปลอดภัยมาเป็นแนวปฏิบัติและทำการยกเลิกกฎหมายผู้ประกอบการระดับบัตรทองและออกกฎหมายใหม่และกำหนดชื่อโครงการเป็น ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการตามกฎหมายผู้ประกอบการบัตรทองได้รับผลกระทบจากการยกเลิกกฎหมายเพราะสิทธิพิเศษที่ได้รับจะสิ้นสุดลง ดังนั้นผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องศึกษากฎหมายใหม่และพบว่า มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัยที่เป็นอุปสรรคเพราะทำให้เกิดต้นทุนในการปรับปรุงสถานประกอบการ กระบวนการ ทั้งด้านเอกสารและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เมื่อได้รับอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบการตาม โครงการแล้วพบว่าสิทธิพิเศษที่ได้รับเพิ่มเติมจากกฎหมายเดิมนั้นมีเพียงบางข้อที่ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ไม่ได้รับการยอมรับด้านความปลอดภัยจากศุลกากรประเทศปลายทางเนื่องจากยังไม่มีการทำงานตกลงร่วมกันระหว่างศุลกากรประเทศคู่ค้า ประกอบกับความเข้มงวดและแตกต่างด้านกฎหมายศุลกากร รวมถึงผู้ประกอบการส่วนอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบซัพพลายเชนยังไม่เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ นอกจากนั้นยังพบว่าการปฏิบัติส่วนใหญ่ยังยึดที่ระบบเอกสารอ้างอิงเป็นหลัก และไม่มีเชื่อมโยงข้อมูลการหน่วยงานอื่นที่ออกไปอนุญาตนำเข้า ส่งออก การดำเนินงานที่อาศัยดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ใช้ระยะเวลาานาน ปัญหาการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิที่ล่าช้ากว่ากำหนดเป็นผลให้เกิดความสูญเสียด้าน โอกาสการใช้เงินหมุนเวียน จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เพราะสิทธิพิเศษไม่ตรงความต้องการ สินค้าไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัย ไม่ระบบเทคโนโลยีสนับสนุน จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอและยังขาดทักษะความชำนาญ ทำให้ผู้ประกอบการสูญเสียโอกาสด้านการลงทุน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มประชากรเป็นผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออกระดับมาตรฐานเออีโอ ที่มีการดำเนินงานตามโครงการมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 17 ราย หรือจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว เครื่องมือที่ใช้สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม การศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured question) และเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended question) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าคำถามมีความเชิงตรงด้าน เนื้อหาและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงนำไปสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นจึง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกในประเทศไทย” สามารถสรุป ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการเป็นความจำเป็นในการรักษาสิทธิพิเศษที่เคย ได้รับตามหลักเกณฑ์ผู้นำเข้า-ส่งออกบัตรทองหากไม่เข้าร่วมโครงการสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่เคย ได้รับจะถูกกระทบโดยอัตโนมัติเพราะกฎหมายบังคับใช้สิ้นสุดลงปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ผู้ประกอบการต้องลงทุนในการปรับปรุงสถานประกอบการให้ตรงกับข้อกำหนดด้านความ ปลอดภัย รองลงมาเป็นปัญหาด้านการไม่ได้รับการยอมรับจากศุลกากร ณ ประเทศปลายทาง และ ปัญหาอื่น ๆ รองลงมาตามลำดับได้แก่ ปัญหาด้านสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ได้รับตามโครงการนั้นมีเพียง บางตัวที่ได้รับประโยชน์และตรงกับความต้องการ ปัญหาด้านการขอคืนอากรที่มีความล่าช้ากว่าที่ กำหนดไว้ในประกาศและปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนการพิจารณาต่าง ๆ ที่ใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาด้านต้นทุนการเก็บเอกสารไว้สำหรับอ้างอิงหรือตรวจสอบเป็นระยะ

เวลานาน ความเสี่ยงของผู้ประกอบการหลังการถูกตรวจสอบย้อนหลังการตรวจปล่อยด้านความ
เข้าใจผิดเรื่องพิกัดอัตราและใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกต่าง ๆ

2. ผลการวิจัยขั้นตอนการดำเนินงานก่อนเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับ
มาตรฐานเออีโอ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐานเออีโอจากกรมศุลกากรด้วยจดหมายเชิญประชุมหรือข้อกฎหมายโดยตรงรวมถึง
ได้รับข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของกรมศุลกากร สมาคม และบริษัทตัวแทนออกของผู้ให้บริการ
ผู้ประกอบการมีการศึกษาข้อกฎหมายและระเบียบด้านความปลอดภัย ศึกษาด้านต้นทุนที่จะต้องทำ
การปรับปรุงสถานประกอบการเปรียบเทียบกับสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามประกาศกรม
ศุลกากร จากนั้นผู้ประกอบการจัดเตรียมเอกสารและการรับรองเอกสารจากหน่วยงานที่กรมฯ
กำหนด ยื่นสมัครเข้าเพื่อคัดเลือกให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ เมื่อกรมศุลกากรนัด
หมายตรวจประเมินสถานประกอบการด้านความปลอดภัยแล้ว ผู้ประกอบจึงนำข้อแนะนำจาก
เจ้าหน้าที่ศุลกากรมาปรับปรุงสถานประกอบการด้านต่าง ๆ ปัญหาที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่พบ
ตามลำดับคือมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดคือระบบการควบคุมสิทธิการ
เข้าถึง ณ จุดต่าง ๆ ของโรงงานต้องแก้ไข รองลงมาคือระบบการควบคุมและตรวจสอบย้อนหลัง
ของจุดต่าง ๆ ในโรงงาน เรื่องเอกสารการตรวจสอบและควบคุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ซัพพลาย
เออร์ และเรื่องระบบไฟส่องสว่างในจุดต่าง ๆ

3. ผลการวิจัยขั้นตอนการดำเนินงานหลังการเข้าร่วมโครงการ ผู้ประกอบการระดับ
มาตรฐานเออีโอ พบว่าผู้ประกอบการได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรมากกว่าก่อนการเข้าร่วม
โครงการ แต่พบว่ายังมีสิทธิพิเศษหลายตัวที่ผู้ประกอบการไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากไม่
เกี่ยวข้องกับธุรกิจหรืออาจจะไม่เกิดกรณีดังกล่าวเลย และส่วนใหญ่พบว่าผู้ประกอบการได้รับความ
สะดวกความรวดเร็วในการตรวจปล่อยสินค้า สิทธิพิเศษรองลงมาได้แก่ การขอคืนอากร ตามมาตรา
19 ทวิ การขอผ่อนผันการชักตัวอย่างสำหรับสินค้าที่ต้องตรวจกายภาพตามลำดับ ส่วนสิทธิพิเศษ
ด้านอื่นที่ผู้ประกอบการไม่ได้ใช้ประโยชน์เช่น สิทธิพิเศษสินค้าผ่านแดน ด้านการ Re-export ณ ท่า
ที่มีใช้ทำที่นำเข้า และด้านการวางประกันการนำเข้าแบบ Bulk cargo ด้านการพิจารณาอนุมัติต่าง ๆ
ยังมีความล่าช้าเนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และพบว่าสินค้าไม่ได้รับการยอมรับด้านความ
ปลอดภัยเนื่องจากยังไม่มีการทำงานตกลงร่วมระหว่างศุลกากรต่างประเทศ และความเข้มงวดด้าน
กฎหมายที่แตกต่างกัน

4. ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐานเออีโอ ผลปรากฏว่ามีองค์ประกอบปัญหาและอุปสรรคทั้งหมด 5 ด้านได้แก่ปัญหา
ด้านความคุ้มค่าต่อการลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมาได้แก่ปัญหาด้าน

สินค้าไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัยในระบบซัพพลายเชน ปัญหาด้านกฎหมายศุลกากรที่แตกต่างของแต่ละประเทศ ขาดการทำความตกลงร่วมกันกับศุลกากรประเทศคู่ค้า ด้านบุคลากรไม่เพียงพอ ใช้ดุลพินิจแตกต่างกัน และปัญหาด้านเทคโนโลยี

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ นั้นยังมีความไม่สะดวกในขั้นตอนต่าง ๆ ส่วนใหญ่ในด้านสิทธิพิเศษที่ผู้ประกอบการยังไม่พอใจกับผลที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่สูญเสียไปกับการปรับปรุงสถานประกอบการและการวางเงินประกันและทัณฑ์บน

ขั้นตอนการดำเนินงานผู้ประกอบการมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์และกฎหมายอย่างชัดเจนแต่ในการดำเนินงานพบว่าการปฏิบัติงานยังไม่ความล่าช้า เช่นการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการสูญเสียโอกาสด้านการลงทุนเนื่องจากความล่าช้าในการรับเงินคืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ *สร้อยญา ทองใสว (2556) กล่าวไว้ว่า การคืนอากร 19 ทวิมีมูลค่าสูง แต่ผู้ประกอบการได้รับคืนช้าทำให้เสียโอกาสด้านการลงทุน* เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออกในประเทศไทย

1. ปัญหาและอุปสรรคด้าน ความคุ้มค่าต่อการลงทุน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับยังไม่ได้รับผลเต็มที่เนื่องจากผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากสิทธิพิเศษบางตัวเท่านั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Himsa ได้กล่าวไว้ สิทธิบางตัว นั้นเป็นสิทธิที่ไม่อยู่ในความคาดหลังของผู้ประกอบการซึ่งอาจจะเกิดขึ้นน้อยหรือไม่เกิดขึ้นเลยในระยะเวลา 1 ปี

2. สินค้าไม่ถูกยอมรับด้านความปลอดภัยในระบบซัพพลายเชน เนื่องจากตามกรอบด้านความปลอดภัยที่มีความน่าเชื่อถือต้องมีการควบคุมทั้งระบบซัพพลายเชน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบซัพพลายเชนการค้าระหว่างประเทศเริ่มต้นจากผู้จัดหา ผู้ซื้อ ผู้ขาย ตัวแทนขนส่ง ตัวแทนออกของ ตัวแทนเรือ ผู้ประกอบการท่า ผู้กระจายสินค้า แต่เนื่องจากการนำกรอบมาปฏิบัติในปัจจุบันมีเพียงผู้ประกอบการ 2 กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการคือ ผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออกและผู้ประกอบการตัวแทนออกของ ดังนั้นความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยจึงยังไม่สัมฤทธิ์ผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Pannu ได้กล่าวว่าการบริหารซัพพลายเชนเป็นเรื่องซับซ้อนยุ่งยากและบริษัทจะได้เปรียบคู่แข่งขึ้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้หรือไม่ เพราะการเข้า

ร่วมโครงการไม่ใช่ข้อบังคับแต่ในทางกลับกันเป็นการเพิ่มต้นทุนด้านการนำเข้า ส่งออกของ ผู้ประกอบการในขณะที่สิทธิประโยชน์ที่ได้ไม่คุ้มค่า

3. ปัญหาและอุปสรรคด้าน กฎหมายศุลกากรแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน จึงเป็น ความยากที่จะทำให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินพิธีการ ณ ประเทศปลายทางให้เกิดความรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเรื่องใบอนุญาตต่าง ๆ ในการนำเข้าส่งออกที่ต้องสำแดงต่อศุลกากร ประเทศผู้นำเข้าส่งออกจึงทำให้เกิดความล่าช้า และในช่วงแรกของการทำความตกลงร่วมกันของ ศุลกากรไทยกับศุลกากรประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยยังทำได้เพียง 2 ประเทศในปัจจุบันจึงทำให้การ นำเข้าของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกยังอิงกฎหมายของประเทศนั้น ๆ อยู่ **ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Carter (2014) ได้กล่าวว่า กฎหมาย AEO หรือ C-TPAT นั้นจะไม่ช่วยลดปัญหาการก่อการร้าย แต่เป็นการลดการแข่งขันในตลาด EU และ US ซึ่งเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบการ เอสเอ็มอี เท่านั้น**

4. ปัญหาด้าน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน งานที่ต้องอาศัยดุลพินิจการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ เกิดความล่าช้า ความเห็นต่างด้านพิถกอัตราศุลกากรที่ทำให้ผู้ประกอบการต้องหาหลักฐานในการ อธิบายเพิ่มเติมระหว่างการเดินพิธีการ **ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการองค์กรสมัยใหม่ของ เนตร์พัฒนา ยาวีราช ที่กล่าวว่า การจัดการองค์กรประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบซึ่งรวมถึงการ จัดสรรทรัพยากรสูงงานย่อย ๆ และการแสดงความสัมพันธ์ของขั้นตอนต่าง ๆ เชื่อมโยงกันเพื่อ ให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี**

5. **ปัญหาด้านเทคโนโลยี ความไม่เชื่อมโยงของเทคโนโลยีกับหน่วยงานออกใบอนุญาต นำเข้าส่งออกต่าง ๆ และความไม่เชื่อมโยงกับศุลกากรประเทศผู้นำเข้าปลายทาง ทุกอย่างจึงอาศัย การตรวจสอบจากเอกสารอ้างอิงเป็นหลัก ทำให้เกิดต้นทุนด้านความสูญเสียเวลาและโอกาสทาง ธุรกิจ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานของ วลัยลักษณ์ อัคริรวงศ์และวัชรวิ จันทร ประกายกุล (2549, หน้า 227-238) ที่กล่าวว่า อิทธิพลของเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับตัว ผลิตภัณฑ์และมีการกระจายอยู่ทั่วโลก ผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งหลายคือสามารถใช้เทคโนโลยี เหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับธุรกิจ**

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบซัพพลาย เชนให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้กับ ประเทศคู่ค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยโดยเร็วที่สุด

2. ภาครัฐควรเร่งทำความตกลงกับศุลกากรประเทศคู่ค้าที่สำคัญให้เร็วที่สุดเพื่อลดระยะเวลาในการนำเข้า ณ ประเทศปลายทาง

3. ภาครัฐควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีความเชื่อมโยงของศุลกากรทั้งในหน่วยงานเอกโบอนุญาติในประเทศและศุลกากรต่างประเทศเพื่อลดต้นทุนความสูญเสียด้านความล่าช้าทางการค้า

4. ภาครัฐควรจัดสรรทรัพยากรผู้ปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อปริมาณการขยายตัวของการนำเข้าส่งออก

5. กรมศุลกากรควรพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการด้านความรวดเร็วของสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผู้เข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอแล้ว ดังนั้นจึงควรศึกษากลุ่มผู้ประกอบการที่ยังไม่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงโครงการต่อไป

2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรทำการศึกษาผลที่ได้รับจากการทำความตกลงร่วมกันแล้วกับศุลกากรประเทศคู่ค้าด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ควรศึกษาเรื่องความเสี่ยงต่อการสูญเสียตลาดการค้าต่อผู้ประกอบการไทยในระยะ 5 ปีในอนาคต หากยังไม่เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

บรรณานุกรม

การค้าไทย. (2559). รายชื่อผู้ส่งออก-นำเข้า. เข้าถึงได้จาก

http://www2.ops3.moc.go.th/ie/User/ex_cny.aspx

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2559). สถิติประโยชน์ทางการค้า. เข้าถึงได้จาก

<http://www.dft.go.th/Default.aspx?tabid=161&clt=DetailUserContent&mid=1617>

กรมศุลกากร. (2559). Customs report ม.ค. 2559. เข้าถึงได้จาก

http://customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/11/11_2/9FD039BE3943D101B357922E93CC9F1

กุลภัสสรณ์ ธนารุณ. (2553). ปัญหาคลังสินค้าพัฒนาตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
ศุลกากร พุทธศักราช 2469 ศึกษากรณีร้านค้าปลอดอากรสำหรับผู้โดยสารขาเข้า.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

จิตจันท์ นันทไพบุลย์. (2551). จิตตวิทยาการบริการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ณัฐา โอวาททัศนีย์. (2552). โครงการความร่วมมือระหว่างศุลกากรกับผู้ประกอบการ. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์. (2550). การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

นิรมล สุธรรมกิจ และคณะ. (2553). โครงการติดตามกระแสการกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าที่
มีข้ออากรศุลกากรสำหรับสินค้าไทยส่งออกไปต่างประเทศ (NTMs Watch). กรุงเทพฯ:
คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เนตร์พัฒนา ขาววิราช. (2547). การจัดการสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.

ประพัฒน มิ่งมิตร. (2552). องค์ประกอบของการจัดการประสิทธิภาพในองค์กร. เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/276577>

ผู้ให้สัมภาษณ์ EN1. (2559, 5 กันยายน). ผู้จัดการแผนกนำเข้า ส่งออก. สัมภาษณ์.

ผู้ให้สัมภาษณ์ EN2. (2559, 12 กันยายน). ผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์. สัมภาษณ์.

ผู้ให้สัมภาษณ์ EN3. (2559, 7 ตุลาคม). ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์. สัมภาษณ์.

ผู้ให้สัมภาษณ์ EN4. (2559, 11 พฤศจิกายน). ผู้จัดการแผนกนำเข้า. สัมภาษณ์.

ผู้ให้สัมภาษณ์ EN5. (2559, 18 ตุลาคม). ผู้จัดการแผนกนำเข้า ส่งออก. สัมภาษณ์.

- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN6. (2559, 9 กันยายน). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN7. (2559, 2 พฤศจิกายน). พนักงานปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก และบีไอโอ
สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN8. (2559, 5 พฤศจิกายน). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN9. (2559, 20 กันยายน). ผู้จัดการแผนกนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN10. (2559, 27 กันยายน). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN11. (2559, 17 พฤศจิกายน). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN12. (2559, 21 ตุลาคม). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN13. (2559, 6 ธันวาคม). พนักงานระดับปฏิบัติการส่วน ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN14. (2559, 13 ธันวาคม). ผู้จัดการแผนกโลจิสติกส์. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN15. (2559, 25 ธันวาคม). พนักงานระดับปฏิบัติการนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN16. (2559, 27 พฤศจิกายน). พนักงานงานอาวุโสด้านพิธีการนำเข้าและส่งออก.
สัมภาษณ์.
- ผู้ให้สัมภาษณ์ EN17. 2559, 24 กันยายน. ผู้จัดการแผนกนำเข้า-ส่งออก. สัมภาษณ์.
- มณีนรัตน์ สุพร. (2556, 22 มิถุนายน). กรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7-S framework).
เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/461173>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. (2538). จิตวิทยาการบริการ
Psychology of the hospitality industry (พิมพ์ครั้งที่ 16). นนทบุรี: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมลินดา ไนแคมพ์. (2546). **ปรัชญาและกลยุทธ์ CRM** (บ.แอล ที ดี โฮลดิ้ง จำกัด, แปล). กรุงเทพฯ:
บริษัท แอล ที ดี โฮลดิ้ง.
- วลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์ และวัชรวิ จันทรประกายกุล. (2549). การจัดการและออกแบบโซ่อุปทาน.
กรุงเทพฯ: ท็อป.
- ส่วนมาตรฐานเออีไอ สำนักงานมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร. (2559). ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของ
ออกระดับมาตรฐานเออีไอ ประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556 กล่าวถึงหลักเกณฑ์/ เงื่อนไข
ในการสมัคร หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สมัคร สิทธิพิเศษที่จะได้รับ การสันสภาพ
การเพิกถอนสิทธิ และบทเฉพาะกาล. เข้าถึงได้จาก
http://www.aeothai.com/announce_detail.php?&type=1&menu=3&announce=19

- สร้อยญา ทองไสว. (2556). การวิเคราะห์ผลประโยชน์การเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการ ผู้นำของ
 เข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ: กรณีศึกษา บริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์.
 วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอกการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อดิ อินทรสันต์. (2556). ผลของการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้านศุลกากรต่อการค้าระหว่าง
 ประเทศของไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์,
 บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Carter, A. S. (2014). **Protection or protectionism-AEO and C-TPAT in the light of Art.XX GATT,
 with emphasis on lit. (b) and lit. (d).** Retrieved from
<http://pqdtopen.proquest.com/doc/1644887098.html?FMT=AI>
- Colaizzi, P. (1978). **Psychological research as the phenomenologist views it:** In R. Vale and
 M. King (Eds): existential-phenomenological alternatives for psychology. pp. 6.
 Oxford University Press.
- Hans-Joachim S. (2015). **Who benefits most from AEO certification? an Austrian perspective.**
 Retrieved from [http://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%209,%20Number%201%20\(Mar-Apr%202015\)/WCJ_V9N1%20Schramm.pdf](http://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%209,%20Number%201%20(Mar-Apr%202015)/WCJ_V9N1%20Schramm.pdf)
- Iqubal, P. (2014). **What's the benefit? Taking a closer look at AEO in light of the latest Union
 customs code new.** Retrieved from <https://www.aeb.com/multi-media/intl/docs/articles/itm-03-14-aeo-ucc.pdf>
- Juha, H. (2016). **Panel on Authorized Economic Operator (AEO) benefits and trusted trade lanes.**
 Retrieved from [Authorized_Economic_Operator_AEO_Benefits_and_Trusted_Trade_Lanes](#)
- Lee, Chul-Hun., & Shao, Weijian. (2014). **Research on AEO and AEO MRA Effects.**
 Retrieved from <http://www.wcoomd.org/~media/WCO/Public/Global/PDF/Events/2013/2nd%20Global%20AEO%20Conference/Presentations/Mr%20Lee%20ChulHun%20%20Session%201.ashx?db=web>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญสัมมนา

ที่ ศธ ๖๒๒๓/ว ๑๗๒๖

วิทยาลัยพณิชยศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
อ. เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการทำงานนิพนธ์

เรียน ผู้จัดการแผนกนำเข้า - ส่งออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ฉบับ

ตามที่ นางสาวพัชรี บุตรคุ้ม รหัสนิสิต ๕๗๖๐๒๒๕ นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก รุ่นที่ ๕ วิทยาลัยพณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สนใจทำงานนิพนธ์ในหัวข้อ "ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ" โดยมี ดร.ณภัคอร บุญยภาภัสสร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ซึ่งนิสิตมีความจำเป็นที่จะขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและขอสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำงานนิพนธ์ดังกล่าว

วิทยาลัยพณิชยศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตของวิทยาลัยฯ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาแก่ผู้ถือหนังสือ คือ นางสาวพัชรี บุตรคุ้ม นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก รุ่นที่ ๕ ศูนย์บางแสน เบอร์ติดต่อ ๐๙๒ - ๙๓๘๗๘๘๑๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรินทร์ ทองภาพ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีวิทยาลัยพณิชยศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพณิชยศาสตร์

โทร. ๐ - ๓๘๓๓๙ - ๕๙๙๐๐ ต่อ ๓๒๓, ๓๒๔

โทรสาร ๐ - ๓๘๓๓๙ - ๕๙๙๐๐ ต่อ ๓๑๒

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

เลขที่แบบสอบถาม.....

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Graduate school of Commerce Burapha University
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตาม โครงการผู้ประกอบการ
ระดับมาตรฐานเออีโอ ของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ในประเทศไทย

คำอธิบาย: เพื่อประกอบการศึกษาวิชา การค้นคว้าอิสระ ของนิสิตปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1: แนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์และลักษณะของกิจการ

ส่วนที่ 2: แนวคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตาม โครงการ

ส่วนที่ 3: แนวคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานก่อนการเข้าร่วมโครงการฯ

ส่วนที่ 4: แนวคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานหลังการเข้าร่วมโครงการฯ

ส่วนที่ 5: แนวคำถามเพื่อค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1: แนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์และลักษณะของกิจการ

1.1 ชื่อ-นามสกุล

1.2 หน่วยงาน.....

1.3 ตำแหน่งงาน.....

1.4 ประเภทธุรกิจ.....

1.5 ระยะเวลาการดำเนินงาน.....

1.6 จำนวนครั้งการนำเข้าต่อปี.....

1.7 สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายศุลกากรที่ได้รับในปัจจุบัน.....

ส่วนที่ 2: แนวคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตาม โครงการ

2.1 การดำเนินงานตามโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ในปัจจุบันของ

ท่านมีอะไรบ้าง มีสภาพปัญหาอย่างไร

ส่วนที่ 3: คำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานก่อนการเข้าร่วม โครงการฯ

3.1 ท่าน หรือ พนักงานเคยเข้าร่วมสัมมนาประชาสัมพันธ์หรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ หรือไม่อย่างไร

3.2 ท่านได้รับคำแนะนำถึงขั้นตอนและการปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการจากกรมศุลกากร หรือไม่อย่างไร

3.3 ระเบียบปฏิบัติมีการอธิบายไว้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด

3.4 ท่านมีความยุ่งยากในการจัดเตรียมระบบความปลอดภัยให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของโครงการหรือไม่ อย่างไร

3.5 ท่านเคยเป็นผู้นำเข้า ส่งออกกระดุมบัตรทองมาก่อนหรือไม่ มีส่วนสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการขอเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้หรือไม่ อย่างไร

3.6 ท่านได้รับการสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงานตามประกาศกรมฯ ในการสมัครเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ หรือไม่อย่างไร

3.7 เมื่อท่านติดปัญหาระหว่างการดำเนินงาน ท่านได้รับคำแนะนำอย่างทันท่วงทีจากพนักงานเจ้าหน้าที่กรมศุลฯ หรือไม่อย่างไร

ส่วนที่ 4: คำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานหลังการเข้าร่วม โครงการฯ

4.1 สินค้าที่ท่านนำเข้า และ ส่งออกได้รับความรวดเร็วในการตรวจปล่อยอย่างรวดเร็วแตกต่างจากเดิมมากน้อยเพียงใด

4.2 ท่านได้รับการอำนวยความสะดวกด้านสิทธิพิเศษตามประกาศกรมฯแตกต่างจากเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการหรือไม่ อย่างไร

4.3 สินค้าของท่านได้รับการยอมรับด้านความปลอดภัยและลดปัญหาด้านศุลกากร ณ ประเทศปลายทางหรือไม่ อย่างไร

4.4 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความพร้อม และช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุผล หรือไม่อย่างไร

4.5 พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรให้คำแนะนำที่ชัดเจนและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนหรือไม่อย่างไร

ส่วนที่ 5: คำถามเพื่อค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา

5.1 ปัจจัยอื่นใดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการนี้ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของโครงการ

5.2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นท่านคิดว่า กรมศุลกากรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการลดปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไร

5.3 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นท่านคิดว่าผู้ประกอบการจะมีส่วนร่วมในการลดปัญหาและอุปสรรคได้อย่างไร

5.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลา.....น.

สถานที่สัมภาษณ์.....

ภาคผนวก ค

ประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556

ประกาศกรมศุลกากรที่ 79/2556 แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556
ประกาศกรมศุลกากรที่ 113/2556 แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556
ประกาศกรมศุลกากรที่ 63/2557 แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2557

ที่ กค ๐๕๓๔/ว ๒๗

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ด.อิน มงคลไชยสิทธิ์
(นางศรียา มงคลไชยสิทธิ์)ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร**(สำเนา)**

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๒/๒๕๕๖

เรื่อง ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ด้วยกรมศุลกากรมีนโยบายที่จะทำความตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Agreement : MRA) ทางด้านพิธีการศุลกากรกับต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ และเสริมสร้างให้หน่วยงานธุรกิจหรือชุมชนการค้าในห่วงโซ่อุปทานให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจของตน กรมศุลกากรจึงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้นำเข้าของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator : AEO) เพื่อให้ผู้ประกอบการนำเข้าและส่งออกสามารถปฏิบัติพิธีการศุลกากรด้วยความสะดวกรวดเร็ว และได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง ผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาต (Authorized Economic Operators: AEOs) สำหรับผู้ส่งของออก

ข้อ ๒ ประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง (Gold Card) ให้มีผลสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓ บรรดาประกาศหรือระเบียบอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศนี้

หมวด ๑**หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ**

ข้อ ๔ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกที่มีความประสงค์จะขอรับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ จะต้องมีความสมบูรณ์ ดังนี้

๔.๑ เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านบาท

๔.๒ มีฐานะทางการเงินมั่นคง โดยพิจารณาจากผลประกอบการที่ได้นำส่งงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ ตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับรองว่าเป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลัง ๒ ปีบัญชีสุดท้ายติดต่อกัน และได้รับการรับรองฐานะทางการเงินจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือหอการค้าไทย หรือสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย หรือสมาคมตัวแทนขนส่งสินค้าทางอากาศไทย หรือสมาคมผู้นำเข้าและผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

/๔.๓ ผู้นำของเข้า...

๒

๔.๓ นำของเข้าหรือส่งของออกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และมีความพร้อมในการผ่านพิธีการศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด หรือใช้บริการตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ หรือเคยใช้บริการตัวแทนออกของรับอนุญาตระดับพิเศษ (Licensed Customs Broker)

๔.๔ ไม่มีประวัติการกระทำความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ หรือความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา และคดีถึงที่สุดแล้ว โดยให้ตรวจสอบประวัติย้อนหลังไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันยื่นใบสมัครขอเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

๔.๕ มีแผนควบคุม มีระบบการจัดการและการประเมินความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ ภายใต้คำแนะนำเพื่อความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทาน รายละเอียดตามเอกสารคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยแนบท้ายประกาศนี้

๔.๖ มีสถานประกอบการที่เหมาะสม และสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งตามที่จดทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๔.๗ ไม่เคยถูกเพิกถอนสถานภาพการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ในช่วง ๓ ปีย้อนหลัง นับแต่วันที่ยื่นใบสมัคร

ข้อ ๕ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกที่ประสงค์จะเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ สามารถยื่นใบสมัครได้ที่ส่วนทะเบียนและสิทธิพิเศษ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ พร้อมเอกสารประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้

๕.๑ หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล และเอกสารประกอบอื่นๆ เช่น สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

๕.๒ สำเนางบการเงินตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ย้อนหลัง ๒ ปี และหนังสือรับรองฐานะทางการเงินจากหน่วยงานตามข้อ ๔.๒

๕.๓ แผนผังแสดงที่ตั้งของอาคารสถานที่ และบริเวณโดยรอบของสถานประกอบการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรักษาความปลอดภัย (Site plan)

๕.๔ แบบประเมินมาตรการรักษาความปลอดภัย พร้อมเอกสารประกอบคำอธิบายในการดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัย ตามที่ระบุในคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยประกอบการขอเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

ทั้งนี้ เอกสารต่างๆ ของผู้สมัคร กรมศุลกากรจะถือเป็นความลับและใช้เพื่อประกอบการพิจารณาของกรมศุลกากรเท่านั้น

ข้อ ๖ กรมศุลกากรจะพิจารณาสถานภาพภายหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติ และสถานประกอบการแล้ว โดยจะประกาศผลให้ทราบภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเอกสารประกอบการพิจารณาถูกต้องครบถ้วนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้สมัครไม่ผ่านการพิจารณา กรมศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลให้ทราบ โดยผู้สมัครสามารถยื่นคำร้องขอให้ทบทวนผลการพิจารณาตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ ณ ส่วนทะเบียนและสิทธิพิเศษ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ พร้อมแนบเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพิ่มเติม กรมศุลกากรจะดำเนินการพิจารณาทบทวนและแจ้งผลให้ทราบภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ผลการพิจารณาให้ถือเป็นที่สุด

/ข้อ ๘ ผู้ที่จะ...

ข้อ ๘ ผู้ที่จะได้รับการอนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ จะต้องผ่านการประเมินผลการตรวจสอบคุณสมบัติ และสถานประกอบการตามหลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด

ข้อ ๙ ผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ จะต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหลักทรัพย์ค้ำประกันที่เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือหลักทรัพย์ค้ำประกันอย่างอื่นตามที่กรมศุลกากรเห็นชอบในวงเงิน ๑ ล้านบาท เพื่อเป็นหลักประกันการเรียกค่าภาษีอากร หรือภาระหนี้ค่าภาษีอากร หรือการเรียกคืนเงินชดเชยค่าภาษีอากร หรือการเรียกคืนเงินอากรที่ได้รับคืนไว้แล้ว หรือการเรียกให้ชำระค่าปรับ ตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนดแนบท้ายประกาศนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรมศุลกากรประกาศอนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ข้อ ๑๐ กรมศุลกากรจะพิจารณาทบทวนสถานภาพของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอทุกๆ ๓ ปี โดยจะมีหนังสือแจ้งการเข้าตรวจสอบทบทวนสถานภาพให้ทราบเป็นการล่วงหน้า ๓๐ วัน ก่อนเข้าตรวจ ทั้งนี้ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโออาจขอเลื่อนการตรวจสอบได้อีก ๑๕ วัน โดยต้องมีหนังสือแจ้งขอเลื่อนต่อส่วนทะเบียนและสิทธิพิเศษ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวันนัดเข้าตรวจ

เมื่อเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการแล้วพบว่า มาตรการรักษาความปลอดภัยไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะต้องทำการปรับปรุงมาตรการรักษาความปลอดภัยตามที่ได้รับคำแนะนำให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

กรณีเจ้าหน้าที่เข้าทำการตรวจสอบสถานภาพของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตามวรรคแรกแล้วพบว่า ไม่ได้กระทำผิดเงื่อนไขตามหมวด ๑ และไม่ได้กระทำผิดหน้าที่ตามหมวด ๒ ในประกาศนี้ และไม่มีหนี้ค้างชำระต่อกรมศุลกากร กรมศุลกากรอาจพิจารณาคืนหลักประกันที่วางไว้ตามข้อ ๙ ในประกาศนี้ก็ได้

กรณีกรมศุลกากรได้พิจารณาคืนหลักประกันไปตามวรรคสาม ต่อมาตรวจพบว่า ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอกระทำผิดเงื่อนไขตามหมวด ๑ หรือกระทำผิดหน้าที่ตามหมวด ๒ ในประกาศนี้ หรือมีหนี้ค้างชำระต่อกรมศุลกากร กรมศุลกากรอาจพิจารณาให้วางหลักทรัพย์ค้ำประกันที่เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือหลักทรัพย์ค้ำประกันอย่างอื่นตามที่กรมศุลกากรเห็นชอบภายในวงเงิน ๑ ล้านบาทอีกครั้งก็ได้

ความในวรรคสาม ไม่ใช้บังคับกับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่ใช้สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรสินค้าถ่ายสำตามข้อ ๑๖ หรือใช้สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรสินค้าผ่านแดนตามข้อ ๑๗ ในประกาศนี้

หมวด ๒

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ส่วนที่ ๑

หน้าที่ของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ข้อ ๑๑ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร ประกาศ หรือระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

/๑๑.๒ ปฏิบัติ...

๔

๑๑.๒ ปฏิบัติพิธีการศุลกากรด้วยความโปร่งใส

๑๑.๓ ยื่นสำเนาขบวนการเงินต่อกรมศุลกากรโดยพลัน เมื่อได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากกรมศุลกากรในกรณีที่มีเหตุอันสมควร

๑๑.๔ จัดเก็บและรักษาบัญชี เอกสาร หลักฐาน และข้อมูลไม่ว่าในสื่อรูปแบบใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้า และ/หรือการส่งของออก ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายศุลกากร ประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยต้องจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบและค้นหาได้ง่าย และต้องให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารหลักฐานและข้อมูลไม่ว่าในสื่อรูปแบบใดๆ เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

๑๑.๕ ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นใดที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการตรวจสอบบัญชี เอกสาร หลักฐาน และข้อมูลไม่ว่าในสื่อรูปแบบใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้า และ/หรือการส่งของออก ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายศุลกากร ประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๑.๖ จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัย และมีการประเมินความเสี่ยงในการรักษาความปลอดภัยด้านต่างๆ ภายในสถานประกอบการของตนเองตามแนวทางที่กำหนดในคำแนะนำการรักษาความปลอดภัยแนบท้ายประกาศนี้

๑๑.๗ ให้ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจัดทำข้อมูลใบขนสินค้า โดยในแต่ละรายการของข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า (Import Declaration Detail) และข้อมูลใบขนสินค้าขาออก (Export Declaration Detail) ให้ใส่เลขอ้างอิงตามที่กรมศุลกากรกำหนดในช่องเลขอ้างอิงผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (AEO Reference Number)

๑๑.๘ กรณีผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโออื่นใบขนสินค้าในรูปแบบเอกสาร ให้ประทับตราหรือเขียนตัวบรรจงด้วยหมึกสีแดงไว้อย่างชัดเจนที่มุมบนขวาของต้นฉบับใบขนสินค้า และสำเนาทุกฉบับว่า "ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ"

ส่วนที่ ๒

ความรับผิดชอบของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ *

ข้อ ๑๒ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะต้องรับผิดชอบในการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรมศุลกากร และมีความผูกพันในอันที่จะต้องชำระหนี้ต่อกรมศุลกากรตามสัญญาประกันและทัณฑ์บนที่ได้ให้ไว้ต่อกรมศุลกากร

หมวด ๓

สิทธิพิเศษของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ด้านพิธีการศุลกากร

ส่วนที่ ๑

* สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรนำของเข้า

ข้อ ๑๓ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรนำของเข้า ดังต่อไปนี้

๕

๑๓.๑ ยกเว้นการตรวจ เว้นแต่กรณีที่มีระเบียบพิธีการเฉพาะเรื่องกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือมีเหตุอันควรสงสัย

๑๓.๒ หากสินค้าต้องถูกตรวจทางกายภาพจะได้รับการอำนวยความสะดวกโดยได้รับบริการในช่องทางพิเศษที่กรมศุลกากรจัดให้

๑๓.๓ กรณีที่มีปัญหา หรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสินค้าที่นำเข้ามาผ่านพิธีการศุลกากร หรือขณะตรวจปล่อย ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอมีสิทธิเข้าร่วมหารือเพื่อหาข้อยุติกับ คณะทำงานพิจารณาปัญหาด้านศุลกากรหรือเจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ได้รับมอบหมายที่ประจำสำนักงานศุลกากร แต่ละพื้นที่

๑๓.๔ กรณีสินค้าที่นำเข้ามาต้องส่งตัวอย่าง เพื่อทำการวิเคราะห์หรือประเมินอาการ พืชก่อนปล่อย ให้ซักตัวอย่างและตรวจปล่อยไปก่อน เว้นแต่กฎหมายหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสินค้าต้องห้ามหรือต้องกักตุน

๑๓.๕ สินค้าที่นำเข้ามาในลักษณะเป็นของกอง (Bulk Cargo) ไม่ต้องวางประกันด้านปริมาณ

ส่วนที่ ๒

สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรส่งออก

ข้อ ๑๔ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรส่งออก ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ยกเว้นการตรวจ เว้นแต่กรณีที่มีระเบียบพิธีการเฉพาะเรื่องกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือมีเหตุอันควรสงสัย

๑๔.๒ หากสินค้าต้องถูกตรวจทางกายภาพจะได้รับการอำนวยความสะดวกโดยได้รับบริการในช่องทางพิเศษที่กรมศุลกากรจัดให้

๑๔.๓ ยกเว้นการซักตัวอย่างสินค้าที่ส่งออก เว้นแต่กฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ซักตัวอย่าง

๑๔.๔ สินค้าที่ส่งออกจะได้รับการยอมรับจากศุลกากรต่างประเทศที่จะมีการทำความตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Agreement : MRA) กับกรมศุลกากรในอนาคต ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการตรวจปล่อยสินค้าที่นำเข้าไปยังประเทศนั้นๆ

ส่วนที่ ๓

สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรส่งออกกลับออกไป (Re-Export)

ข้อ ๑๕ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรส่งออกกลับออกไป (Re-Export) ดังต่อไปนี้

๑๕.๑ สินค้านำเข้าที่อยู่ในอารักขาของศุลกากร และจะส่งออกทางท่าอื่นที่มีใช้ทำที่ได้นำเข้า ให้ชำระอากร ๓ ใน ๓๐ ส่วน แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทได้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำเข้า ส่งออกทางด่านศุลกากรทางบก เว้นแต่กรณีที่สามารถตรวจสอบ ควบคุมและติดตามสินค้าได้ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กรมศุลกากรกำหนด

/๑๕.๒ สินค้า...

๖

๑๕.๒ สินค้าที่ประสงค์จะส่งกลับออกไปทั้งที่อยู่ในและนอกอารักขาของศุลกากร ไม่ต้องผ่านการตรวจร่วมจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ทำหน้าที่สืบสวนและปราบปราม เว้นแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๔

สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรสินค้าถ่ายลำ

ข้อ ๑๖ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากร สินค้าถ่ายลำ โดยสามารถใช้หลักประกันในการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ แทนการวางเงิน หรือหลักประกันของผู้ขอถ่ายลำในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสินค้าถ่ายลำตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากร กำหนด

ส่วนที่ ๕

สิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรสินค้าผ่านแดน

ข้อ ๑๗ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านพิธีการศุลกากรสินค้าผ่านแดน โดยสามารถใช้หลักประกันในการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ แทนการวางเงินหรือหลักประกันของผู้ขนส่งสินค้าผ่านแดนในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสินค้าผ่านแดนได้

ส่วนที่ ๖

สิทธิพิเศษด้านการคืนอากรทั่วไป

ข้อ ๑๘ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านการคืนอากรทั่วไป โดยเจ้าหน้าที่จะพิจารณาคืนอากรทั่วไปที่มีรายการสินค้าไม่เกิน ๕๐ รายการต่อใบขนสินค้า ภายใน ๑๐ วันทำการ นับแต่วันรับใบขอคืนอากรทั่วไป (กศก. ๑๐๗) พร้อมเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง

ส่วนที่ ๗

สิทธิพิเศษด้านการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ

ข้อ ๑๙ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ โดยเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือส่งของออกย้อนหลังไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันนำของเข้าหรือส่งของออก แต่ทั้งนี้ไม่กระทบอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ แต่อย่างใด

หมวด ๔

สิทธิพิเศษของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

ส่วนที่ ๑

สิทธิพิเศษด้านการคืนอากรตามมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๕๒

ข้อ ๒๐ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับผลการลดอัตราอากรตามที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด สำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเพื่อส่งออกตาม

/มาตรา...

มาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๒๑ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านการศุลกากรตามมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ การขออนุมัติหลักการทั่วไป เมื่อผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอยื่นแบบแสดงความจำนงขออนุมัติหลักการเพื่อขอคืนอากรตามตรา ๑๙ ทวิ (กศก. ๒๙) ณ ส่วนทะเบียนและมาตรฐานสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เจ้าหน้าที่จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแบบแสดงความจำนงขออนุมัติหลักการเพื่อขอคืนอากรตามตรา ๑๙ ทวิ พร้อมเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

๒๑.๒ การขออนุมัติสูตรการผลิต ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอสามารถเลือกวิธีการยื่นสูตรการผลิต ณ ส่วนคืนและชดเชยอากร สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ได้ดังนี้

(๑) ยื่นสูตรการผลิตเพื่อขออนุมัติ จะได้รับการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่องสูตรการผลิตของผลิตภัณฑ์ส่งออก พร้อมเอกสารหลักฐานและข้อมูลครบถ้วนถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพบว่า เอกสารหลักฐานและข้อมูลยังไม่ครบถ้วนถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด จะแจ้งให้ทราบภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่องสูตรการผลิตของผลิตภัณฑ์ส่งออก หรือ

(๒) ยื่นสูตรการผลิตที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงานราชการหรือสมาคมอุตสาหกรรมหรือสถาบันหรือหน่วยงานที่สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรประกาศกำหนด หรือ

(๓) ยื่นสูตรการผลิตรับรองตนเอง กรณีหนึ่งสูตรการผลิตต่อหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่งออก โดยผู้รับรองสูตรการผลิตด้วยตนเองต้องมีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีระบบการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) มีระบบบัญชีที่จัดทำด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรฐานและมีการบันทึกข้อมูลตามที่กรมศุลกากรกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ทั้งนี้ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่จะได้รับสิทธิรับรองสูตรการผลิตด้วยตนเองตามวรรคแรก จะต้องผ่านความเห็นชอบและประกาศโดยสำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

๒๑.๓ การขอคืนเงินอากร เมื่อผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอยื่นใบขอคืนค่าภาษีอากรตามตรา ๑๙ ทวิ และหนังสือค้ำประกันตามตรา ๑๙ ทวิ (กศก. ๑๑๑) ณ ส่วนคืนและชดเชยอากร สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เจ้าหน้าที่จะดำเนินการอนุมัติคืนเงินอากร หรือหนังสือค้ำประกันตามจำนวนที่ขอคืนอากรให้ทันทีที่ยื่นใบขอคืนค่าภาษีอากรตามตรา ๑๙ ทวิ และหนังสือค้ำประกันตามตรา ๑๙ ทวิ (กศก. ๑๑๑) พร้อมเอกสารครบถ้วนตามประกาศกรมศุลกากร

สำหรับชุดค่าขอคืนอากรซึ่งใช้สิทธิพิเศษการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่ได้รับอนุมัติการคืนอากรแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบชุดค่าขอคืนอากรตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่กรมศุลกากรกำหนด โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขเอกสารประกอบชุดค่าขอคืนอากรครบถ้วนถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

/ (๑) ชุดค่าขอ...

๘

(๑) ชุดคำขอคืนอากรที่มีใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกรวมกันไม่เกิน ๑๐๐ ฉบับ จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับชุดคำขอคืนอากร

(๒) ชุดคำขอคืนอากรที่มีใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกรวมกันตั้งแต่ ๑๐๑ ถึง ๕๐๐ ฉบับ จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับชุดคำขอคืนอากร

(๓) ชุดคำขอคืนอากรที่มีใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกรวมกันมากกว่า ๕๐๐ ฉบับขึ้นไป จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับชุดคำขอคืนอากร

ส่วนที่ ๒

สิทธิพิเศษด้านการชดเชยค่าภาษีอากร

ข้อ ๒๒ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านการชดเชยค่าภาษีอากร โดยยื่นคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก (กศก. ๒๐/๑ หรือ กศก. ๒๑/๑) ณ ส่วนคืนและชดเชยอากร สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบชุดคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และจัดพิมพ์บัตรภาษีตามกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขเอกสารชุดคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรครบถ้วนถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

๒๒.๑ ชุดคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่มีรายการสินค้าไม่เกิน ๑๐ รายการต่อชุด จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ออกใบรับคำขอชดเชยค่าภาษีอากร (กศก. ๑๒๓)

๒๒.๒ ชุดคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่มีรายการสินค้าเกิน ๑๐ รายการต่อชุด แต่ไม่เกิน ๕๐ รายการต่อชุด จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ออกใบรับคำขอชดเชยค่าภาษีอากร (กศก. ๑๒๓)

๒๒.๓ ชุดคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่มีรายการสินค้ามากกว่า ๕๐ รายการต่อชุด จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒๐ วันทำการ นับแต่วันที่ออกใบรับคำขอชดเชยค่าภาษีอากร (กศก. ๑๒๓)

ส่วนที่ ๓

สิทธิพิเศษด้านคลังสินค้าทัณฑ์บน

ข้อ ๒๓ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านคลังสินค้าทัณฑ์บนดังต่อไปนี้

๒๓.๑ การขออนุมัติสูตรการผลิต ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอสามารถเลือกวิธีการยื่นสูตรการผลิต ณ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ได้ดังนี้

(๑) ยื่นสูตรการผลิตที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงานราชการหรือสมาคมอุตสาหกรรมหรือสถาบันหรือหน่วยงานที่สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรประกาศกำหนด หรือ

(๒) ยื่นสูตรการผลิตรับรองตนเอง กรณีหนึ่งสูตรการผลิตต่อหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่งออก โดยผู้รับรองสูตรการผลิตด้วยตนเองต้องมีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีระบบการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) มีระบบบัญชีที่จัดทำด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรฐานและมีการบันทึกข้อมูลตามที่กรมศุลกากรกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

/ทั้งนี้...

๙

ทั้งนี้ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่จะได้รับสิทธิรับรอง
สูตรการผลิตด้วยตนเองตามวรรคแรก จะต้องผ่านความเห็นชอบและประกาศโดยสำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

๒๓.๒ การตรวจนับของคงเหลือ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจนับของคงเหลือปีเว้นปี
เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัย หรือใช้ผลการตรวจนับของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแทน

๒๓.๓ การตรวจสอบปิดงวดบัญชี เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน
ทำการ นับจากวันที่ส่งบัญชีและไม่พบการบันทึกข้อมูลผิดพลาด

๒๓.๔ สำหรับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่ส่งข้อมูลไปชนสินค้า
โอนย้ายภายในประเทศเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร จะได้รับการผ่อนผันการจัดส่งรายงานของ
ที่นำเข้าเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บน และรายงานของที่นำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน

๒๓.๕ สำหรับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอที่ใช้ระบบเพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารงานด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร (e-Tax Incentive) จะได้รับ
การผ่อนผันการจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำงวดบัญชี โดยจัดส่งเฉพาะรายงานของคงเหลือทุกงวด
๖ เดือน สำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าให้จัดส่งแบบสรุปการใช้วัตถุดิบประจำงวดบัญชีเพิ่มเติม

ส่วนที่ ๔

สิทธิพิเศษด้านเขตปลอดอากร

ข้อ ๒๔ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษด้านเขตปลอดอากร
ดังต่อไปนี้

๒๔.๑ การตรวจนับของคงเหลือ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจนับของคงเหลือปีละ ๓ ครั้ง
เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัย หรือใช้ผลการตรวจนับของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแทน

๒๔.๒ ผ่อนผันการจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำงวดบัญชี โดยจัดส่งเฉพาะ
รายงานของคงเหลือทุกงวด ๖ เดือน

หมวด ๕

สิทธิพิเศษของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ด้านคดี

ข้อ ๒๕ กรณีผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอละเลยหรือฝ่าฝืนระเบียบที่
กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร หรือตรวจพบความผิดฐานสำแดงเท็จ ดังต่อไปนี้

๒๕.๑ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรเกินจากที่ต้องชำระ

๒๕.๒ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๒๕.๓ กรณีที่ขอวางเงินประกันอากรไว้ในอัตราสูงก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจพบความผิด

๒๕.๔ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดเกิน ๕,๐๐๐ บาท แต่ผู้กระทำความผิด
ตรวจพบความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ ก่อนที่
เจ้าหน้าที่ตรวจพบความผิด ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใดๆ

/๒๕.๕ กรณี...

๑๐

๒๕.๕ กรณีสำแดงเท็จแต่ไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร

๒๕.๖ กรณีสำแดงเท็จเกี่ยวกับข้อมูลในใบขนสินค้าอันได้แก่ รหัสสถิติสินค้า มูลค่า การนำเข้าและส่งออก ปริมาณหรือน้ำหนักตามหน่วยที่จัดเก็บสถิติ รหัสประเทศที่เป็นสากล อัตราแลกเปลี่ยน และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร

ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ได้รับมอบหมายประจำจุดตรวจปล่อยเป็นผู้พิจารณาความผิด และส่งคดีไปก่อนได้ทันที ในกรณีที่ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอยินยอมทำความตกลงเพื่อ ระงับคดีในชั้นศุลกากรสำหรับความผิดดังกล่าว ทั้งนี้ การส่งคดีให้ปรับหรือผ่อนผันการปรับตามเกณฑ์การ เปรียบเทียบองค์การฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนด

ข้อ ๒๖ กรณีการกระทำความผิดฐานสำแดงเท็จเกี่ยวกับการคืนอากรตามมาตรา ๑๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของประกาศกรมศุลกากรซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๙ ทวิ และมาตรา ๑๙ ทรี แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ อันไม่มีผลกระทบต่อค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือ รายได้อื่นๆ และไม่เสียหายแก่ทางราชการ ให้เจ้าหน้าที่ประจำจุดคืนอากรพิจารณาความผิดและส่งคดีไปก่อน ได้ทันที ทั้งนี้ การส่งคดีให้เป็นไปตามเกณฑ์การเปรียบเทียบองค์การฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนด

หมวด ๖

การสิ้นสภาพและการเพิกถอนสิทธิการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ข้อ ๒๗ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ตามประกาศนี้จะสิ้นสภาพเมื่อ

๒๗.๑ ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตาม หลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด และกรมศุลกากรสั่งเพิกถอนการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

๒๗.๒ ศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือ เป็นผู้ขอจดทะเบียนเลิกบริษัทฯ หรือห้างฯ หรือศาลมีคำสั่งให้เลิกบริษัทฯ หรือห้างฯ หรือนายทะเบียน ทุนส่วนบริษัทฯ ชิดชื่อออกจากทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

๒๗.๓ แจ้งความประสงค์ขอยกเลิกสถานภาพ และกรมศุลกากรได้ประกาศให้สิ้นสภาพ การเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

ข้อ ๒๘ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโออาจถูกเพิกถอนสิทธิ หรือระงับการใช้ สิทธิพิเศษเป็นการชั่วคราวได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

๒๘.๑ ไม่มีการนำเข้าหรือส่งออกติดต่อกันในเวลา ๓ ปี และเมื่อได้ตรวจสอบแล้ว พบว่ามีได้ประกอบกิจการตามที่ได้แจ้งไว้

๒๘.๒ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นเหตุ ให้กรมศุลกากรได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

๒๘.๓ กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ ศุลกากร หรือกระทำการอันใดอันเป็นการเจตนาฉ้อค่าภาษีอากร หรือเจตนาทุจริตในการขอคืนเงินอากร หรือ ขอชดเชยค่าภาษีอากร และกรมศุลกากรพิจารณาเป็นที่ยุติว่าเป็นความผิดตามที่กล่าวหา

/๒๘.๔ ไม่สามารถ...

๑๓

๒๘.๔ ไม่สามารถปรับปรุงการรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร อธิบดีกรมศุลกากรอาจสั่งการเป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ เช่น การผ่อนผันหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข หรือการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาต คำร้องขอเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ หรือยกเลิกคำสั่งอนุญาตการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ระดับมาตรฐานเออีโอ หรือสั่งเพิกถอน หรือระงับการใช้สิทธิพิเศษเป็นการชั่วคราว เป็นต้น การพิจารณาสั่งการของอธิบดีกรมศุลกากรถือเป็นที่สุด

หมวด ๗

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๐ ผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาตสำหรับผู้ส่งของออกที่กรมศุลกากรได้ออกใบรับรองสถานภาพเป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาตสำหรับผู้ส่งของออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถือว่าเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ และให้ถือปฏิบัติตามประกาศนี้ต่อไป และจะต้องจัดทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหลักทรัพย์ค้ำประกันตามประกาศนี้ต่อกรมศุลกากรภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๓๑ ผู้ที่ไต่ยื่นคำร้องขอเป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาตสำหรับผู้ส่งของออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมศุลกากร หากกรมศุลกากรได้อนุมัติแล้ว จะต้องจัดทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหลักทรัพย์ค้ำประกันตามประกาศนี้ต่อกรมศุลกากรภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้อนุมัติ และให้ถือว่าเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ นับแต่วันที่ได้จัดทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหลักทรัพย์ค้ำประกันตามประกาศนี้

ข้อ ๓๒ ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองที่ได้รับอนุมัติตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ หากไม่ได้ยื่นขอเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตามประกาศนี้ จะสิ้นสุดการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓๓ ให้ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ไต่ยื่นคำร้องขอเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอตามประกาศนี้ ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังคงมีสิทธิและหน้าที่อยู่ต่อไปจนถึงวันที่กรมศุลกากรอนุมัติให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

กรณีกรมศุลกากรไม่อนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ การใช้สิทธิใดๆ ที่ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองได้กระทำในช่วงเวลาดังกล่าวให้ถือว่าไม่ผลสมบูรณ์

ข้อ ๓๔ ผู้นำของเข้าระดับบัตรทองตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งได้นำของเข้ามาใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเพื่อส่งออกตามมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ และใช้สิทธิลดอัตราอากรตามข้อ (๑๐.๒) ของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราอากรและ

/ยกเว้น...

๑๒

ยกเว้นอากรตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ให้คงสถานะการเป็นผู้นำของเข้าระดับบัตรทองของกรมศุลกากรต่อไป จนกว่าจะมีประกาศกระทรวงการคลัง
เปลี่ยนแปลงการลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

(ลงชื่อ) เบญจา หลุยเจริญ
(นางเบญจา หลุยเจริญ)
อธิบดีกรมศุลกากร

ที่ กศ ๐๕๑๐๗/ว ๔๓๘

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

กันยายน ๒๕๕๖

(นายวิฑูรย์ วัชรานิช)

นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

(สำเนา)

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๒/๒๕๕๖

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖

ด้วยกรมศุลกากรเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator : AEO) ให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้กับผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน ๔.๒ ของข้อ ๔ หมวด ๑ ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖ เรื่อง ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"๔.๒ มีฐานะทางการเงินมั่นคง โดยพิจารณาจากผลประกอบการที่ได้นำส่งงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ ตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับรองว่าเป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลัง ๒ ปีบัญชีสุดท้ายติดต่อกัน และได้รับการรับรองฐานะทางการเงินจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือหอการค้าไทย หรือสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย หรือสมาคมตัวแทนขนส่งสินค้าทางอากาศไทย หรือสมาคมผู้นำเข้าและผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน ๑๑.๗ ของข้อ ๑๑ ส่วนที่ ๑ หมวด ๒ ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖ เรื่อง ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"๑๑.๗ ให้ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอจัดทำข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า และข้อมูลใบขนสินค้าขาออก โดยให้ใส่เลขอ้างอิงตามที่กรมศุลกากรกำหนดในช่องเลขอ้างอิงผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (AEO Reference Number)"

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๓ หมวด ๗ ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖ เรื่อง ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ออกรระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

/“ให้...

๒

“ให้ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๙๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้ยื่นคำร้องขอเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ตามประกาศนี้ ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังคงมีสิทธิและหน้าที่อยู่ต่อไปจนถึงวันที่กรมศุลกากร ประกาศผลการพิจารณาสถานะการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ”

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(ลงชื่อ) ยุทธนา หิมากรณ
(นายยุทธนา หิมากรณ)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ที่ กค ๐๕๑๙/ว ๖๐๒
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

(นายวิฑูรย์ วิจารณ์)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

(สำเนา)

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๑๗/๒๕๕๖

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖

ด้วยกรมศุลกากรเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator : AEO) ให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้กับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๔ หมวด ๗ บทเฉพาะกาล ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖ เรื่อง ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(ลงชื่อ) रामพ ศรีศุภอรรถ
(นายรามพ ศรีศุภอรรถ)
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง

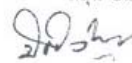

(นางกาญจนา สุวานิช)
ผู้อำนวยการส่วนพิธีการศุลกากร

ที่ กค ๐๕๑๙/ว ๒๕๖

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

(นายนิติ วิทยาเต็ม)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการ
อธิบดีกรมศุลกากร**(สำเนา)**

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๖๓ / ๒๕๕๗

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖

ด้วยกรมศุลกากรเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้นำเข้า ผู้ส่งออกออก
ระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator : AEO) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้า
ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้กับผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔
อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๒๓.๖ ของข้อ ๒๓ ของประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖
เรื่อง ผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

“๒๓.๖ ผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ที่เป็นผู้ประกอบการคลังสินค้าทันสมัยบน
ประเภทโรงผลิตสินค้าไม่น้อยกว่า ๒ ปี และเป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลัง ๒ ปีบัญชีสุดท้ายติดต่อกัน โดยไม่มี
ผลขาดทุนสะสมเกินทุน ให้ได้รับการผ่อนผันการวางเงินค้ำประกันค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือ”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๒๕.๗ ของข้อ ๒๕ ของประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๒/๒๕๕๖
เรื่อง ผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

“๒๕.๗ กรณีมีการตรวจพบความผิดฐานสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากรตามมาตรา ๔๔
ประกอบมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔ เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรและ
ราคาศุลกากร หากผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ มีความประสงค์จะขอตรวจปล่อยของออกไป
ก่อนแล้วพิจารณาความผิดภายหลัง และ/หรือขอโต้แย้งปัญหาพิกัดอัตราศุลกากรหรือราคาศุลกากร
ให้ชำระค่าภาษีอากรที่ขาดให้ครบถ้วน หรือวางประกันค่าภาษีอากรทุกประเภทที่ขาด ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
กำหนดยอดเงินประกัน (ปัดเป็นตัวเลขกลม) ให้คุ้มค่าภาษีอากรทุกประเภทที่ขาด โดยไม่ต้องวางเงินประกัน
ค่าปรับตามเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนดสำหรับความผิดฐานสำแดงเท็จ
หลีกเลี่ยงอากรแต่อย่างใด”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงชื่อ) รามพ ศรีศุภอรรถ

(นายรามพ ศรีศุภอรรถ)

อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสรนุ ตังจิตวิริยานนท์)

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานเออีโอ

ภาคผนวก ง
ผลตรวจอักษรวิสุทธิ

Plagiarism Checking Report

Created on May 20, 2017 at 06:51 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
490062	May 20, 2017 at 06:51 AM	57710265@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch1.doc.docx	Completed	0.00 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
------------------------------	------------------------------

Plagiarism Checking Report

Created on May 20, 2017 at 06:51 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
490063	May 20, 2017 at 06:51 AM	57710265@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch2.doc.docx	Completed	0.00 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

Plagiarism Checking Report

Created on May 20, 2017 at 06:52 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
490064	May 20, 2017 at 06:52 AM	57710265@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch3.doc.doc	Completed	0.00 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
------------------------------	------------------------------

Plagiarism Checking Report

Created on May 20, 2017 at 06:52 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
490065	May 20, 2017 at 06:52 AM	57710265@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch4.doc.doc	Completed	0.00 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
------------------------------	------------------------------

Plagiarism Checking Report

Created on May 20, 2017 at 06:55 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
490066	May 20, 2017 at 06:55 AM	57710265@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	05_ch5.doc.doc	Completed	0.00 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
------------------------------	------------------------------